

**A LAUNAI MIKLÓS REFORMÁTUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA,
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
ÉS
MŰVÉSZETI SZAKGIMNÁZIUM**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM AZONOSÍTÓ: 201695

2016.

„Amit az iskolának el kell végeznie elsősorban az, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás utáni étvágynkat, hogy megtaníttson bennünket, a jól végzett munka örömére, az alkotás izgalmára, hogy megtaníttson arra, hogy szeressük, amit csinálunk és arra, hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”
(Szentgyörgyi Albert)

"Hasonlít a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet fog az ember és szántóföldjébe vet. Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél" (Mt 13,31-33).

*„Tudománnyal megtölteni nem elegendő az elmét,
nevelni kell szépre, jóra a diáknak TESTÉT-LELKÉT”*
/Szegedi Kis István/

Tartalomjegyzék

<i>I. rész: Nevelési program</i>	6
<i>1. Bevezető</i>	6
<i>2. Az iskola épületei, berendezései, tárgyi feltételek</i>	8
2.1. Fő épület.....	8
2.2. Művelődési ház.....	8
2.3. Süttői iskola – művészeti oktatás	9
2.4. Neszmélyi Református Egyházközség gyülekezeti terem (Neszmély, Fő út 171.).....	9
<i>3. Iskolánk pedagógiai alapelvei</i>	9
3.1. Pedagógiai célkitűzéseink, feladataink.....	9
3.2. Célkitűzéseink:	10
3.3. Iskolánk feladatai:	11
3.3.1. Általános Iskola	11
3.3.2. Alapfokú művészeti iskola	14
3.3. 5. Művészeti Szakgimnázium.....	17
3.3.5.1. Képző-és iparművészeti tagozat	18
3.4. Az iskola személyiség és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatai	19
<i>4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	21
<i>5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink</i>	22
<i>6. A pedagógus helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai</i>	26
6.1. Tanárok feladatai.....	26
6.1.1. Tanórai kötelezettségeiken kívüli feladatok	27
6.2. Az osztályfőnök feladatkörébe tartozó főbb tennivalók.....	27
<i>7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység</i>	28
7.1. A sajátos nevelést igénylő tanulók	28
7.2. A tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	33
<i>8. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái</i>	34
<i>9. A képzés rendje, az iskola tanulói és tanulócsoportjai</i>	36
9.1. Általános iskola	36
9.4. Alapfokú művészeti oktatás	37
9.5. Szakgimnázium	37
9.6. A képzések kimenetei.....	38
<i>10. A tanulmányok alatti vizsgák</i>	38
10.1 A vizsgaszabályzat célja:.....	38

10.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja:	39
10.3. Általános szabályok.....	39
10.4. Osztályozó vizsga:.....	39
10.5. Különbözeti vizsga:.....	40
10.6. Javítóvizsga:	40
10.7. Pótló vizsga	40
10.8. Független bizottság előtt zajló vizsga:	40
10.9. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei:.....	41
10.10. Írásbeli vizsgák általános szabályai:.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
10.11. A szóbeli vizsga általános szabályai:	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
10.12. Gyakorlati vizsga általános szabályai:.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
10.13. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje:.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
11. A tanulók felvételének, átvételének szabályai	46
11.1. Jelentkezés és felvétel az iskolánkba.....	46
11.2. Felvétel, átvétel az iskolába.....	49
11.3. Képző - és Iparművészeti tagozaton.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
12. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
13. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	50
14. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység	51
15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve	52
II. rész: Helyi tanterv	54
1.1. Az iskolában tanított tantárgyak rendszere.....	55
1.2 A választott kerettantervi órahálók.....	57
1.2.1. Óraterv - Alsó tagozat 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerű bevezetéssel.....	57
1.2.2. Óraterv - Felső tagozat 2013/2014-es tanév	58
1.2.3. Alapfokú művészetoktatás órahálója.....	59
1.2.6. Szakgimnázium órahálója	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1.2.7. Idegen nyelvek oktatása	71
1.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	72
1.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	73
1.4.1. Választott kerettantervek megnevezése.....	73
1.4.2. Választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások	73
1.5 Mindennapos testnevelés.....	74

1.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	75
1.7. Az érettségi vizsga.....	76
1.7.1. A középszintű érettségi vizsga kötelező és választható tantárgyai.....	76
1.7.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	77
1.7.3. Az emeltszintű érettségi vizsga.....	110
1.8. Projektoktatás.....	111
1.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	113
1.10. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	118
1.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	124
1.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	124
1.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	125
1.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	125
1.15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	130
1.16. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása az intézményben ...	131
<i>III. rész: Szakmai program.....</i>	<i>136</i>
1. Grafika.....	137
4. A pedagógiai program felülvizsgálata, módosítása.....	139
5. Nyilvánosság biztosítása.....	140
6. Felhasznált jogszabályok:.....	140
7. Mellékletek.....	140
8. Függelék.....	140
9. Legitimáció.....	141

I. rész: Nevelési program

1. Bevezető

Az iskola rövid története

Az 1948-as államosításig református és katolikus egyházi iskolák működtek Neszmélyen. A református egyház a XVI. századtól lehet jelen. Az 1600-as évektől kezdve feljegyezték a református prédikátorok nevét és szolgálati idejét. Köztük található a gályarabságra hurcolt 40 prédikátor egyike, Sülye Komáromi István. A református felekezet tanítása tehát közel egyidős a neszmélyi egyházzal. Az „oskoláról” egy 1772. évi bejegyzésben esik először szó, miszerint: „Építettet pedig az oskola 1771. évben Anda Ferenc bíróságában a Tekintetes Nagyságos Vármegye engedelméből. Volt az Eklézsia adós Tatai Tankó Jánosnak. Az oskola ezen építettet, melyet kifizettem.” Ezt a feljegyzést a prédikátorok felsorolásával együtt Beretzki Márton tette az egyház História Domusába.

A római katolikus vallásra utaló első adat 1714-ből származik, ekkor történik első említés egy kápolnáról, mely az akkori postamester Méltóságos Galstok János házi kápolnája volt. Ez helyettesítette a templomot 1894-ig, amikor elkészült a katolikus templom, a kápolnát pedig római katolikus iskolává alakították át. (1948 előtt a katolikus vallású szülők gyerekei Dunaalmásra jártak iskolába.) Ebben a kápolnából kialakított épületben folyt a katolikus vallású tanulók oktatása 1948-ig, majd ez az épület szolgált továbbra is tanteremként egészen az új iskola elkészültéig. Az 1948-as államosítás során a 8 osztályos tanításnak hiányoztak a személyi és tárgyi feltételei egyaránt. Az összevont osztályok kiküszöbölése miatt a 7.-8. osztályosok Dunaalmásra jártak. Az 1952/53-as tanévtől volt nyolcosztályos tanítás Neszmélyen. 1950-ig mint Állami Fiók Általános Iskola állt fenn a dunaalmási iskolával összekapcsolva. 1950-től önálló általános iskolaként működik.

A településen ekkor az oktatás még két helyen történt: az 1894-ben átalakított katolikus iskolában, amelyben két tantermet és egy tanári szobát hoztak létre, valamint az 1909-ben épített református iskolában, ahol két tantermet, és egy szolgálati lakást alakítottak ki. Egy új iskola építésére már 1949-ben is elhatározás született: „A népi szervek elhatározták, új 8 tantermes, tanítólakással, 1 tornateremmel, tanári szobával és egy altiszti lakással bíró új iskola építését.” (A tornaterem és a lakások azóta is, 20 év eltelté után is váratnak magukra.) 1953-ban a Községi Tanács egy három helyiségből álló épületet utalt ki az iskolának, így a tantermek száma lassan gyarapodott. De még így is délelőtt és délután váltakozva jártak a gyerekek iskolába. Délelőtt az alsó tagozat, délután a felső tagozat, majd fordítva. A tanítás feltételei fokozatosan javultak, és ha visszagondolunk a neszmélyi tanítás kezdeteire, 300 év távlatából igazán nincs miért szégyenkeznünk, inkább példát kell merítenünk őseink tetteiből, mivel ők a semmiből létrehoztak egy működő iskolát. Nekünk már „csak” tartalommal kell megtöltenünk.

Launai Miklós nevét 2005. április 15-én vette fel iskolánk. A névadó Nagy Lajos király nevelője volt, aki szolgálataiért Neszmélyt kapta birtokul.

A múlt bemutatása után látható, hogy iskolánk 2012. szeptember 1-jétől visszatért a neszmélyi oktatás gyökereihez, hagyományaihoz. Iskolánk új programjában újrafogalmaztuk alapelveinket, amellyel a keresztyén szellemiséghez csatlakozunk, és továbbra is valljuk, hogy a gyermek a legfőbb érték. Iskolánk minden dolgozója felvállalja, hogy legjobb tudása szerint megfeleljen ennek az elvárásnak.

A Református Egyháznak nagyok az elvárásai nemcsak velünk szemben, hanem általában az egyházi iskolákkal szemben. A régi iskolák keresztyén – általánosabban fogalmazva – vallásos világban működtek. Célunk egy új típusú régi iskola megteremtése. Új közegben, új módszerekkel kell adnunk azt a többletet, amit a református iskola jelenthet az oktatáson-nevelésen felül: a *hitre nevelés*. A hit ajándék, Isten ajándéka és ezt elfogadtatni gyerekekkel,

tanárral, szülővel; a keresztyén igazság lényegét kellő alázattal, okossággal és toleranciával beláttatni, ez az iskolánk legfontosabb feladata.

Pál apostol figyelmeztetését is szem előtt tartva – „*Mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg*” – készítettük el Pedagógiai Programunkat.

Tudjuk, hogy a következtetés nem sokat ér szeretet nélkül, a szükségletekre való odafigyelés célt téveszt határozott erkölcsi iránymutatás nélkül, az értő figyelmet pedig feltétlenül ki kell egészíteni a követelmények és a szükséges korlátok egyértelmű felállításával.

Iskolánk nyitott. Nemcsak azokat kívánja befogadni, akik reformátusvallásúak, hanem azokat is, akik vállalják az iskola szellemiségét, akik a „Launais” családukba kívánnak tartozni.

Alapvetően megőrizzük régi iskolánk arculatát, s csak olyan programot vállalunk fel, amit a fenntartóval együtt teljesíteni is tudunk.

Nevelési célkitűzéseinket közösen kívánjuk megvalósítani a nevelőkkel, gyerekekkel, szülőkkel, fenntartóval.

Bízunk abban, hogy Pedagógiai Programunk célja és feladata egyértelmű azoknak is, akik bírálják, azoknak is akik benne dolgoznak. Mert az iskola munkáját a róla alkotott vélemény meghatározza:

- Ki tanít az iskolában – kiket tanít
- Hogyan tanít – milyen céllal tanít – mit tanít.

Hivatástudat, gyermekszeretet, elkötelezettség, szakmai színvonal a tanításban és egyszerűség, fegyelem, rend a nevelésben: „*Követelek tőled, mert becsüllek*”.

Szeretettel ajánlom e programot minden nevelőnek, szülőnek, diáknak, fenntartónak, megvalósításában hassa át munkánkat és mindennapjainkat az a feltétel nélküli szeretet, amit Pál apostol fogalmaz meg a Korinthusbeliekhez írt első levelében:

*„Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is,
szeretet pedig nincsen énbennem, olyanná lettem,
mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.
És ha jövődőt tudok is mondani,
És minden titkot és minden tudományt ismerek is;
És ha egész hitem van is, úgyannyira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyükről,
Szeretet pedig nincsen énbennem, semmi vagyok.
A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik,
A szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.
Nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát,
nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt.
Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal;
Mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr.
A szeretet soha el nem fogy.”*

Kívánjuk, hogy e program teljesítéséhez Isten adjon erőt mindnyájunknak, kísérje áldás munkánkat, s legyen békesség e házban, a Launai Miklós Református Iskola nagy családjában.

2. Az iskola épületei, berendezései, tárgyi feltételek

2.1. Fő épület

1991 óta folyik a tanítás ebben – az iskolák között párját riktó- gyönyörű épületben, amely Makovecz Imre tervei alapján, igen komoly állami támogatással és mérhetetlen társadalmi munkával épült. Bár a tervezés komplex, az iskola épületén kívül tornatermet, gondnoki lakást, politechnikai oktatótermet, iskolakertet, stb. tartalmaz, anyagi okokból eddig csak a főépület megvalósítására volt lehetőség. Épületünk tulajdonosa Neszmély Község Önkormányzata. Intézményünket együttműködési megállapodás alapján használati jog illeti meg.

Az iskola 11 tanteremmel rendelkezik. Minden osztálynak saját terme van, ezeken kívül az eszközigényesebb tantárgyak tanítására (rajz, technika) külön szaktantermünk van. Szertárral egybeépített előadóterem áll rendelkezésre a fizika és kémia tantárgyak tanításához. Az informatika tanításához szükséges számítógépes terem is felújításra került 2010 és 2011-ben összesen 15db új géppel áll a tanulók rendelkezésére.

A tantermek berendezése egyedi, az épület stílusával harmonizál. A berendezési tárgyak pl. az egyszemélyes tanulói asztalok az oktatási - nevelési folyamatot is segítik, mivel könnyen mozgathatóak, így a tantermek akár óráról-órára átrendezhetőek. Segítségükkel a pedagógusok gyorsan átszervezhetik a különböző haladási szintű csoportokat, és teret biztosíthatnak a mozgásos tevékenységekhez.

A tantermek felszereltsége kielégítő. A demonstrációs eszközöknek sem vagyunk híján, bővült projektoraink és hordozható számítógépeink száma is.

A testnevelés órákat, ha az időjárás engedi, az iskolához tartozó sportpályán tartjuk. Rossz idő esetén a Művelődési Házban. Ez az épület az iskolától kb. 5 pernyire van.

Nem tettünk le a tornaterem megépítéséről sem, várjuk a megfelelő alkalmat, támogatást.

Az iskolában fellelhető helyiségek sorát a melegítő konyha, mosogató és az aulából paravánokkal leválasztott „szükség” ebédlő egészíti ki. Az ebédet a Cseperedő Óvoda konyhájából hozzák, az uzsonnával és a tízóráival együtt.

A tárgyi feltételeket 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú melléklete tartalmazza valamennyi oktatási területünkhöz. Rövid és hosszú távú tervünk, hogy eszközeinket folyamatosan bővítsük, hogy teljes eszköztárral rendelkezünk, hiányaink pótlása, eszköztárunk fejlesztése fenntartói ütemezés alapján folyamatosan történik.

Taneszköz rendszerünket évről évre bővítjük. A kötelező taneszközöket a pedagógiai program helyi tanterve tartalmazza.

Épületünkben lévő iskolai és községi könyvtár 10 000 kötetes, számítógépes nyilvántartásának kiépítése, és a könyvek felvétele folyamatban van. Olvasótermet, számítógépeit, internetét az iskola diákjai is használják.

2.2. Művelődési ház

A művelődési házat Neszmély Község Önkormányzata biztosítja a testnevelés órák és az alapfokú művészeti iskola számára. A parkettás nagy terem ugyan nem tornaterem méretű, de ahhoz elegendő, hogy amíg meg nem épül tornatermünk, addig helyet adjon a mozgásos tanórákhoz. Bordásfal, tornapadok, zsámolyok, torna szőnyegek, kondigépek állnak a tanulók

rendelkezésére. Iskolánktól való távolsága pár száz méter, az óráközi szünetekben könnyen megközelíthető.

Tánctanításra is megfelelő, mert egyik oldalán balett rúd és tükörfal biztosítja a tanítás és tanulás feltételeit.

2.3. Süttői iskola – művészeti oktatás

Alapfokú művészeti iskolánk telephelyeként működik. Pedagógusaink helyben tanítják a hangszeres zene iránt érdeklődő süttői tanulókat. Munkánkat együttműködési megállapodás alapján látjuk el, melyet az iskola igazgatójával és Süttő Község polgármesterével kötöttünk.

Az iskolában található művészeti szaktanteremben zongorán, gitáron, népi hegedűn, népi furulyán és rézfúvós hangszereken tanulnak a diákok, valamint szolfézs csoport is működik. A 4 éve tartó együttműködés eredményeként közös tanulóink rendszeres szereplői az iskolai és önkormányzati rendezvényeknek.

2.4. Neszmélyi Református Egyházközség gyülekezeti terem (Neszmély, Fő út 171.)

A Református Egyházközség tulajdonában lévő két tantermet az új iskola megépítése előtt tanteremként használták. A terem mellett vizesblokk is található. E formában tanteremként működhet. A művészeti Szakgimnázium beindításához a 2012-2013-as tanévtől van szükség a tanterem használatára. A tanterem mellett lévő helységekben alakítottunk ki műhelyeket, melyek a grafika szakmai gyakorlat oktatásához elengedhetetlenek. A terem használatát a Neszmélyi Egyházközség biztosítja az iskola számára együttműködési megállapodás alapján.

3. Iskolánk pedagógiai alapelvei

Jézus Krisztus missziói parancsa: „...tegyetek tanítványokká minden népeket...” (Máté 28/19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A gyermeket, adottságaival együtt Isten ajándékának tekintjük.

A református iskola keresztyén közösség. Jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek kereszttelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről.

Reformátusvallású diákjainkat jól képzett, jellemes, öntudatos, hitvalló magyar reformátusokká kívánjuk nevelni. A nem reformátusvallású diákjainkat pedig öntudatos magyar keresztyénekké. Lehetővé tesszük számukra saját vallásuk–felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárjuk tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

3.1. Pedagógiai célkitűzéseink, feladataink

3.2 Célkitűzéseink:

- Gondos alapozással megteremteni neveltjeink fejlődésének lehetőségét.
- Célunk a ránk bízott tanítványok fejlődését elősegíteni, minden eszközzel közreműködni abban, hogy megtalálják, betöltsék azt a helyet, amelynek elérésére, tehetségük készítik őket.
- A nevelő és tanítói munka vezérelve között első a szeretet. Ez tölti meg erővel az összes többi, a tanári tulajdonságokat és cselekedeteket egyaránt. Ennek fényében észre lehet venni azokat a kötelezettségeket, igényeket, amelyeket a növendékek támasztanak a tanárral szemben.
- Következő elv az igényesség, amely a szeretet egyik legmagasabb rendű megnyilvánulása. Igényesség önmagunkkal, azzal szemben amit cselekszünk, képviselünk és megtanítunk, s természetesen a tanítványokkal szemben is.
- Mindezekből fakad az állandó önképzés, a szaktárgy fejlődésének folyamatos követése, a tanítványok elé állított mérce állandó korrekciója.
- Törekvésünk, hogy iskolánkban olyan pedagógiai műhely alakuljon ki, amelynek minden tanár tagja, mestere a munkájának, becsüli a másik munkáját és szervesen a magáéhoz kapcsolja.
- Alapelveink következetes érvényre juttatása, a tanári munka valamennyi területére való kiterjesztése, segítséget adhat minden olyan nevelési és szakmai probléma megoldásában, amellyel a tanár az iskolai tevékenysége során találkozhat.
- Iskolánk minden törekvésének célpontja a tanuló, akit szülei azért bíztak az iskolára, hogy sajátos eszközeivel működjön közre a gyermek erkölcsének szellemének és testének nevelésében, abban hogy a gyerekből becsületes, művelt és egészséges felnőtt váljék.
- Meglévő tárgyi körülményeinket célszerűen használjuk fel a feladatok megvalósításában.
- Iskolánk sajátos egyéniségével, figyelemre, bizalomra méltassa magát. A református iskolák hagyományai szerint, ezek a vonások: az elkötelezettség a közösséggel szemben /nemzet, egyház, család/ amelyekhez tartozunk, magas szakmai színvonal a tanításban, fegyelem, azaz rend a nevelésben.

Elkötelezettség, azaz hit, hazaszeretet és hűség jellemezze közösségünket: A hit amely közösségformáló erő is, elősegíti az egyház gyakorlati megerősödését.

Neveljünk magasan képzett, széleskörűen művelt embereket, akik majd gyülekezetük, környezetünk elkötelezett tagjai lesznek.

Fontos hazaszeretetünk, hovatartozásunk, értékeink tudata, azok megőrzése és ápolása. Felelősségünk és hűségünk erősítése szűkebb és tágabb közösségünk kötelékében. Megtanítani gyermekeinket az értékeinket őrizni, ápolni és együttműködésükkel gyarapítani.

Szakmai színvonal

Iskolánkban a tanítás-tanulás folyamatában minden szellemi és anyagi erejével azon kell lennie, hogy növendékeit testben, lélekben és tudásban meggazdagodva bocsássa ki az iskolából. Olyan tanárok együttműködésével, akik birtokában vannak e gazdagságnak. Ki kell építenünk tanítványainkban az önálló ismeretszerzést, a tanulás igényét és képességét, a tehetségeknek segítséget kell adni a továbblépéshez, a gyengébbeknek lehetőséget a felzárkózáshoz.

Rendszeres, mindennapi munkavégzésre kell szoktatnunk tanítványainkat.

Az iskola tanárainak arra kell törekedniük, hogy saját munkájukat mindig egyenletesen magas színvonalon végezzék, szakmai ismereteiket állandóan bővítsék.

Rend, fegyelem

Az iskolában működő alaki /külső/ és lelki /belső/ rend építi és erősíti egymást.

Tanulók és dolgozók saját tisztaságuk mellett vigyáznak az épület és berendezési tárgyak épségére, tisztaságára, takarékos használatára.

- Az iskolai fegyelem megtartásának leghatékonyabb eszköze a tanári következetesség, a rendszeres ellenőrzés.

- A minden tekintetben kiszámítható iskolának tekintélye van a külvilág és saját maga előtt.

- A türelem, a szeretet és jámborság olyan erények, amelyeknek ápolása, példamutató gyakorlása valamennyiünk felelőssége.

- A hatékony fegyelmezés előfeltétele, hogy bölcs határokat állítsunk fel, amelyek megfelelnek az iskola célkitűzésének és a gyermekek fejlődési szintjének.

Ahhoz, hogy optimális tanulási feltételeket alakítsunk ki, egyértelmű elvárásokra van szükség, amelyeket következetesen be kell tartatnunk.

3.3. Iskolánk feladatai:

Imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek, eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

Iskolánk többcélú összetett intézmény. Református iskolánkba várjuk a neszélyi gyermekeken kívül a közelben lakó református, illetve más felekezetű tanulókat is valamint határainkon kívül élő diákokat is.

3.3.1. Általános Iskola

Iskolánk újonnan alapított, de 1771 óta működő iskola. Eddigi hagyományaink, nevelési-oktatási filozófiánk vállalható a jövőben is, keresztyén alapokra helyezve.

Iskolánk egyik alapelve:

„Boldog ember az, aki megtalálja a bölcsességet, és az az ember, aki értelmet kap. Mert több haszna van ennek, mint ezüstnek és nagyobb jövedelme, mint a színaranynak.” (Példabeszédek 3:13-14)

Pedagógiai céljaink és feladataink

Mi az iskolában szolgáló pedagógusok arra vállalkozunk, hogy oktató-nevelő munkánkkal az Evangélium tanításában kifejezett értékeket diákjaink egész életében meghatározó elvekké alakítsuk.

Értékeink:

- az ember Istentől kapott rendeltetésének tudata;
- az egyén fizikai és értelmi képességeinek fejlesztése annak érdekében, hogy rendeltetését betöltsse;
- az ember közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek megvalósítására való képesség: Isten- és emberszeretet, az emberi élet védelme, igazság és igazságosság;
- az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az Egyházban és a hazában;
- az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása;
- az emberek és a népek közti kapcsolatban a szolidaritás és a béke szolgálata.

A hatékony pedagógiai folyamat érdekében:

- arra törekszünk, hogy tanulóink megismerjék, tiszteljék és szeressék hazánk kulturális örökségét és nemzeti hagyományait, s azokat képességeikhez mértén gazdagítsák;
- tanulóinkkal megismertetjük az önálló tanulás és az önképzés hatékony módszereit;
- törekszünk a diákok kreatív, az igazságok felfedezésére irányuló képességeinek kibontakoztatására;
- olyan tanítási módszereket alkalmazunk, amelyek hozzásegítik tanulóinkat az életkori sajátosságaiknak megfelelő önálló gondolkodáshoz, tanuláshoz és kritikai képességeik kifejlesztéséhez és amelyek segítségével - figyelemmel az egyes tanulók képességeire - az általunk közvetített tananyagot a diákok el tudják sajátítani az alkalmazási készség szintjén;
- az iskolát befejező növendékeinket segítjük, hogy megismerjék és választani tudjanak a képességeiknek megfelelő továbbtanulási- és munkalehetőségek között.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- a pedagógus a tanuló képességei szerint differenciál a tanítási órákon és napközis foglalkozásokon
- az indulási hátrányokkal küzdőknek korrepetálást biztosítunk
- szorgalmazzuk a tanulók családjainak együttműködésével az emberi és keresztyéni értékek elsajátítását, figyelve a nyílt és kiegyensúlyozott személyiség kibontakoztatására;
- igyekszünk kibontakoztatni bennük a közösségteremtő erőt az emberek és az események megértésének kialakításával;
- gyakoroltatjuk a szolidaritás gondolatát a lemondás és az önzetlen segítségadás alkalmával;
- különös gondot fordítunk a mások iránti tisztelet és a nemes célokért való együttműködési készség kialakítására a dialógus, a szolgálatkészség és a kulturált társadalmi érintkezés formáinak gyakorlásával;
- szorgalmazzuk a társadalmi és gazdasági élet törvényeinek fokozatos megismertetését a társadalom különböző rétegeinek hiteles bemutatásával;
- már az iskola életében felkészítjük a tanulókat a közéleti felelősségre;
- szakszerű segítséget veszünk igénybe a sérült és a nehezen beilleszkedő tanulók nevelésében;
- külön gondot fordítunk a tervszerű, rendszeres tehetséggondozásra.
- a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében az intézményvezető és a pedagógus munkáját iskolánkban gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti.
- ha pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megoldani a tanulókat veszélyeztető problémákat, segítséget kérünk a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményektől és határoktól. (Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő Központ)

A szociális hátrány nem akadályozhatja a gyermekek eredményes tanulmányi fejlődését, munkáját. Enyhítése az iskola minden nevelőjének feladata.

A vallásos és erkölcsi nevelés formái:

- tevékenységünk minden szintjén a szeretet és összetartozás légkörének kialakításán fáradozunk az iskolában;
- a református iskola sajátos küldetésének megfelelően biztosítjuk, hogy a tanulók szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez jussanak a rendszeres és módszeres tanórai hitoktatásban;
- segítjük a növendékek korának megfelelően a hit kibontakozását, az istentiszteleti és más hitéleti alkalmak megszerettetését, és ezáltal az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását;
- fontosnak tartjuk a vallási ünnepeinken való részvételt és azok méltó megünneplését;
- megteremtjük a tanítás előtti imádság, a hétkezdő áhítat, valamint a többi hitéleti alkalom lehetőségét (evangelizációk, csendes napok, bibliaórák, stb.)

- előmozdítjuk a gyülekezeti közösségekkel való kapcsolatot;
- a hitoktató (lelkész) kitüntető felelőssége az iskola református keresztyén szellemiségének és erkölcsiségének előmozdítása.

Az esztétikai nevelés révén:

- megismertetjük az emberi környezet esztétikumának kialakítását a lakásban, az iskolában, közvetlen környezetünkben;
- szabatos fogalmazásra, szépíráásra, igényes és gondos munkára;
- felszereléseik gondozására, rendben tartására és megbecsülésére;
- a természet és a környezet megbecsülésére és védelmére;
- ízléses és egyszerű öltözködésre és gondozott, ápolt megjelenésre nevelünk.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

Iskolánk alapvető feladatának tekinti a minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztést, s ez a kitartó, lelkiismeretes munka lehet alapja a tehetséggondozásnak.

A tehetség legfontosabb összetevői:

- értelmi és érzelmi intelligencia,
- fejlett képességek (általános, speciális),
- a kreativitás magas szintje,
- a korának megfelelően fejlett személyiség,
- a motivációs tényezők (a feladat iránti erős elkötelezettség, pozitív környezeti hatások).

A tehetséggondozás, képességfejlesztés formái iskolánkban:

- szakkörök
- egyéni foglalkozás
- egyéni fejlesztő foglalkozás

Pedagógiai céljaink

- Alapvető célunk a személyiség sokoldalú fejlesztése, egészséges életmód, életvitel kialakítása
- Hangsúlyt fektetünk nemzeti kultúránk értékeinek megismertetésére Nemzeti ünnepeken rendszeresen műsort adunk a faluközösségnek is.
- Iskolánk a lakosság felé nyitott, lakóközösségünk életéből részt vállalunk, az iskolával szemben jelentkező igényeket figyelembe vesszük.
- Tegyük képessé tanulóinkat az önálló ismeretszerzésre
- A szükséges készségek, képességek, jártasságok megszerzése
- A gyermekeket felkészítjük a modern információhordozók használatára
- Az alapkészségek megszilárdítása érdekében az évfolyam tantárgyi anyagának rugalmas átcsoportosítása lehetséges
- Az indulási hátrányok csökkentése az esélyegyenlőség biztosítása érdekében - egyéni bánásmód
- Felzárkóztatás - tehetséggondozás
- Egészséges versenyszellem a kapott talentumok szerint
- A tanulók pályaválasztásának segítése
- A munkaközösségek a szaktárgyi feladataikat a munkatervükben határozhatják meg
- Egyéni, hatékony tanulási módszer kialakítása
- Fontosnak tartjuk kiemelni azt, hogy az oktató munka nem pusztán értelmi nevelés, hiszen a tanítási órákon nem csupán intellektuálisan fejlesztjük tanulóinkat, hanem etikai, esztétikai stb. vonatkozásban is neveljük őket.
- Alapvető célunk a személyiség sokoldalú fejlesztése; egészséges életmód, életvitel kialakítása.
- Hangsúlyt fektetünk nemzeti kultúránk értékeinek megismertetésére.

- Kiemelt feladatunk tanulóink önálló ismeretszerzésre és önértékelésre való felkészítése, azaz képes legyen a diák reálisan értékelní saját tudását, felkészültségét. Ennek egyik legfontosabb lépése, hogy „tanítsuk meg tanulni”, vagyis sajátíttassuk el vele a hatékony tanulási módszereket.
- Az ismeretek megszerzése során a tanulóknak legyen módjuk kérdéseik felvetésére. Meg kell tanítani őket az alapos, kritikus megfigyelésre, problémák meglátására, valamint a problémamegoldó gondolkodás elsajátítására. Adjunk alkalmat a felfedezés örömeire is. Tanítsuk meg őket eltérő ismeretek, vélemények szembesítésére, álláspontok tárgyilagos megvédésére. Nem utolsósorban fel kell készítenünk tanulóinkat a modern információhordozók használatára.

3.3.2. Alapfokú művészeti iskola

A köznevelési törvény meghatározza az alapfokú művészeti iskola feladatát

„16. § (1) Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kibontakoztassa a művészi képességeket, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra.

(2) Az alapfokú művészeti iskolának legalább hat és legfeljebb tizenkettő évfolyama van, amelynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon, zeneművészet, képző- és iparművészet, báb- és színművészet, táncművészet ágakban folyhat. A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

(3) Az állami fenntartású és az állami feladatellátásban részt vevő alapfokú művészeti iskolában heti hat tanórai foglalkozás biztosított térítési díj ellenében a főtárgy gyakorlatának és elméletének elsajátításához, valamint tanévenkénti egy meghallgatás és egy művészi előadás, továbbá e szolgáltatások körében az iskola létesítményeinek, felszereléseinek használata.”

Klasszikus zene

Akkordikus tanszak: - gitár,

Billentyűs tanszak: - zongora

Zeneismeret tanszak: - szolfézs (kötelező), zenetörténet-zeneirodalom, népzenei ismeretek, néprajz

Fúvós: rézfúvós

Kötelező vagy kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zenekar, kórus

Népzene

Vonós és tekerő tanszak: Népi hegedű, népi brácsa, népi bőgő/cselló

Fúvós tanszak: népi furulyák

Kötelező vagy kötelezően választható tantárgyak: népi kamarazene, népi zenekar

Az alapfokú művészeti iskola egyike a közoktatás azon színtereinek, ahol a nevelés hatékonyságának függvényében érték keletkezik. Ez az érték a művészeti oktatás képességfejlesztő és értékközvetítő, speciális tehetséggondozó és személyiségfejlesztő hatásában rejlik. A művészeti nevelés az általános nevelésnek fontos része, azonban figyelembe kell venni, hogy a művészeti iskolai növendékek legnagyobb része nem lesz hivatásos művész, hanem a jó nevelőmunka alapján a művészeteket szerető és értő egyén. Az iskolai munka során a művészetek megkedveltetése az elsődleges feladat. A szülők, a gyermekek, mielőtt igénybe vennék az iskola szolgáltatásait, informálódniuk arról, milyen pozitív vagy negatív jellemzői

vannak az adott intézménynek. Lényeges elvárásuk, hogy harmonikus, nyugodt intézményi környezetben, jó hangulatban tanulhasson gyermekük.

Legtöbbjük a művészeti nevelés jótékony emocionális, esztétikai nevelő hatása miatt írta be a gyermekét, bízva az érzelmi nevelés személyiségfejlesztő, jellemformáló hatásában. A művészeti oktatás-nevelés, a piaci igényeket, elvárásokat jól felmérő művészeti iskolának abban kell jeleskednie, hogy a zárkózott gyermekekből kioldja a rossz hangulatot, feloldja zárkózottságukat, az aktív művészeti neveléssel örömet, és sikerélményt nyújtson számukra. Olyan tanulási klímát kell, hogy biztosítson az intézmény minden pedagógusa a tanulók számára, ami nyugalmat, kiegyensúlyozottságot, szeretetteljes légkört árásson. A kiemelkedően tehetséges tanulók esetében, vagy azoknál, akik művészeti pályára készülnek, külön figyelmet fordítunk.

A művészeti pedagógiánk alapelvei, céljai, feladatai

Intézményünk valamennyi művészeti ág iránt érdeklődő számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését. Az alapfokú művészeti iskola olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott képességfejlesztésen van. A tananyag eszköz, a tanulók értelmi, érzelmi kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás az erkölcsi és esztétikai nevelés eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja. A nevelés két alapvető tényezője: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van.

A nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a növendék aktivitásának kibontakozásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.

Alkotó pedagógiai klíma megvalósítására törekszünk, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság.

Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.

A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességeket, az érzelmi-akarati jellemzőket, a testi és lelki egészséget egyaránt gondozzuk. A tehetségek fejlesztését kiemelten kezeljük, a kreatív képességek kialakításához pozitív környezeti hatásokat (motivációs tényezőket: kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk.

A kommunikációs- és viselkedéskultúra elsajátításával kialakítjuk a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét.

Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztását.

Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák, szokások megismerését.

Célunk

- Az iskola elsődleges célja az ismeretátadás, érték közvetítés, személyiségformálás, másodlagos célja az, hogy lehetőséget teremtsen az iskola tagjainak baráti kapcsolatok kiépítésére, az olyan alapvető szükségletek kielégítésére, mint a szeretet, az elfogadás, biztonság, megbecsülés, önbecsülés, mely alapvető szükségletei az embernek és az ember önmegvalósításának.
- A tanítási-tanulási folyamat során strukturált tudást közvetítünk: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás, a magasabb művészeti szintű illetve új körülmények között alkalmazás képességének kialakításával (kreativitás).
- A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a művészeti tevékenységre nevelés, a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarat, esztétikai stb.) és a szükségletek alakítása.
- A tanulási tevékenység közben és a tanulói közösségi élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, kommunikációs képességeit, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll: meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesztjük minden egyes gyermekben személyiségének saját értékeit.
- Arra törekszünk, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom.
- A tehetséges növendékeink számára biztosítjuk kognitív érzelmi és szociális szükségleteik kielégítését (kognitív: lehetőség az önálló, önirányított önfejlesztésre, lehetőség a tapasztalatszerzésre, hatékony tanulási készségek kialakítására; érzelmi szükségletei: bátorítás az elmélkedésre, kérdésseltevésre, kockázat-vállalásra; szociális szükségleteik: megtanulják az emberek tiszteletét, el tudják fogadni másáigukat).
- Valljuk, hogy a tehetség önmagában nem feltétlenül érték, csak akkor, ha a személyiség fejlődése legalább annyira lépést tart a tehetséggel; nevelésünk tehát az egyoldalúság ellensúlyozására a tehetség és az egész személyiség harmóniájának megteremtésére törekszik.
- Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú növendékeket - képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsünk fel a továbbtanulásra és a társadalomba való majdani beilleszkedésre. Másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra.
- A választott szakon belül nyújtson speciális művészeti ismereteket; és az alkotó munkával együtt járó, pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához. - Alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére. - Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi érintkezésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.

Feladata:

- Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, az egyéni képességek kibontakoztatása.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását.
- Tudatosítani kell a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- Erősíteni kell a humánus magatartásmintákat, szokásokat, a jellem formálásával szolgálni a gyermek személyiségének érését.
- Tudatosítani kell növendékeinkben a közösség demokratikus működésének értékét és jellemző szabályait.
- Képviseljék növendékeink az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerése iránti igényt.

- Fogékonnyá kell tenni gyermekeinket saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.
- Erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és egyetemes értelemben is készíteni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.
- Elő kell segíteni a szocializáció folyamatait;

A növendékek kapjanak folyamatos visszajelzést a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minőségéről. Értékes tananyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel alakítson ki olyan érzelmi kapcsolatot a tanulóknak a művészetek iránt, hogy az mindennapos szükségletüké váljék.

- A tanítás vezessen rá a művészetek közötti logikára, formai összefüggéseire ismertessen meg főbb művészeti stílusok sajátosságaival, történeti összefüggéseivel, más művészetekkel való kapcsolataival.
- Ösztönözze a tanulókat életkoruknak megfelelő, művészeti tárgyú könyvek, ismeretterjesztő könyvek olvasására.
- Készítse fel a szakirányú továbbtanulásra a művészeti pályára készülő tehetséges tanulókat.

A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez (aktív részvétel az ismeretszerzésben), a feladat- és problémamegoldáshoz;
- Fejlesztjük a növendékek kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről, követjük érési folyamatukat, személyre szóló, fejlesztő értékelést adunk róluk;
- Értelmi és érzelmi alapozással formáljuk a személyiség erkölcsi arculatát, megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat;
- Erősítjük a kortárskapcsolatokat;
- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka, mérési ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően visszajelzést, értékelést adunk a tanulók / növendékek fejlődéséről. Segítjük az önfejlesztő stratégiájuk alakításában őket.

Személyi feltételek

A művészeti iskola programjának megvalósításához elengedhetetlen, hogy az adott művészeti ágon, tanszakokon szakmailag felkészült és megfelelő végzettséggel rendelkező szakemberek tanítsanak. A törvényi előírásokat figyelembe véve törekszünk minél magasabb szakmai tudással, és pedagógiai érzékenységgel rendelkező pedagógusokat alkalmazni.

3.3. 3. Művészeti szakgimnázium

A köznevelési törvény szerint:

„12. § (1) A szakgimnáziumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire és ehhez kapcsolódó szakképesítés megszerzésére, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama és a szakképzésről szóló törvény alapján az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A szakgimnáziumban a tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik. Szakgimnáziumnak minősül az az intézmény is, amely a szakképzésről szóló törvény szerint

kizárólag a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára készít fel.

(2) A szakgimnáziumban az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítéshez kapcsolódóan tehető szakmai érettségi vizsga, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szerezhető.

(3) A kilencediktől a tizenkettedik évfolyamig az ágazathoz tartozó szakképesítések közös tartalmi elemeit, valamint az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés tartalmi elemeit magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik, az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett.

(4) A szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával nem rendelkező, érettségi végzettséget szerzett tanulók részére a szakgimnáziumban az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítés keretében a szakképzési évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a szakgimnázium a komplex szakmai vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik (első-második szakképzési) évfolyamon szervezi meg.

(5) Ha a művészeti szakgimnázium a tehetséggondozás keretében művészeti szakvizsgára készít fel, a szakképzés és az alapfokú, továbbá a középfokú iskolai nevelés-oktatás szakasza követelményeinek teljesítése egymástól függetlenül is folyhat (a továbbiakban: párhuzamos oktatás).

(6) Párhuzamos oktatás esetén a tanuló az alapfokú, továbbá a középfokú iskolai nevelés-oktatás szakasza és a szakképzés követelményeit ugyanabban az iskolában, eltérő évfolyamokon is teljesítheti, a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint a nevelő és oktató munka az ötödik, hetedik vagy a kilencedik évfolyamon kezdődhet, a tanuló heti óraszám legfeljebb negyven óra.”

A művészeti szakgimnáziumi oktatást nappali tagozatos, párhuzamos szakgimnáziumi képzés keretében szervezzük.

A nappali rendszerű oktatás keretében érettségire épülő szakképzést szervezünk az alapító okiratnak és a helyi tantervben meghatározottaknak megfelelően.

A nyári szakmai gyakorlatot az OKJ előírásainak megfelelően iskolánk tanműhelyeiben, vagy szakmai nyári tábor keretében teljesítik a tanulók.

3.3.3.1. Képző-és iparművészeti tagozat

A tagozaton folyó képzés célja olyan elmélet is gyakorlati ismeretek tanítása és gyakoroltatása, amelyek egyrészt alkalmassá teszik a tanulót az adott szak szakmai követelményeinek teljesítésére, képesítik a szakma középfokú gyakorlására, másrészt felkészítik az eredményes szakirányú továbbtanulásra, a szakképesítéssel betölthető munkakörök ellátására.

A cél a kor követelményeinek megfelelő olyan középfokú művészeti szakember képzése, aki rendelkezik a szakmák szakterületein szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, tisztában van a munkája végzéséhez szükséges technikai eszközök használatával, lehetőségeivel, korlátaival.

A képző- és iparművészeti tagozat a közismereti és szakmai művészeti képzésen keresztül nevel: - alkotómunkára

- az összefüggések átlátására, megértésére
- alkotó, kreatív szemléletmódra
- emberi-szellemi kvalitások kibontására
- mesterségbeli-művészeti szakmai tudás igényes alkalmazására
- a XXI. század emberi, szakmai, művészeti kihívásainak vállalására
- továbbtanulásra művészeti egyetemeken, főiskolákon.

Megszerezhető végzettség:
54 211 04 grafikus

3.4. Az iskola személyiség és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatai

Nagy különbségek vannak emberek (gyerekek) között a táalentumokat illetően. A több táalentumosnak sok tekintetben könnyebb a helyzete, de az a tény, hogy valaki kisebb teljesítményre képes, még nem teszi azt kisebb rendűvé. Azt szeretnénk, hogy mindenki „azzal gazdálkodjék, amije van, ami adatott.”

Abban van az élet egyik legizgalmasabb szépsége, hogy olyan sok különféle képesség létezik. Ezért értelmetlen dolog, a magunk táalentumát a másokéval összehasonlítani. Megfelelően kell gazdálkodnunk a kapott táalentumokkal. Gyermekközpontúságunkat mutatja, amikor nevelünk, tanítunk, soha nem tévesztjük szem elől, hogy a gyermek nem a munka tárgya, hanem a munkafolyamatában egyenrangú partner, aki életkori sajátosságainak megfelelően reagál a külvilágra és környezetére.

Alapelvünkben az is körvonalazódik, hogy a színvonal növekedést nem a tananyag mennyiségi növekedése jelenti, hanem a tanulni- tanítás, a bölcsesség alapjainak lerakása. Tanáraink ne csak ismerjék a tanítandó anyagot, azt hitelesen át kell tudni adni, a diákok magukévá kell hogy tegyék és alkalmazzák a mindennapi életben. Ne csak a tanulók értelméig jusson el tanításunk, hanem alkalmazni is tudják.

Fontosnak tartjuk a teljesítményt is. Értéket közvetítünk és értéket kívánunk létrehozni: „Követelek tőled, mert becsüllek”.

Tanításunk során jól körülhatárolt célkitűzéseink legyenek, magas követelményszint állítása magunkkal és a diákokkal szemben, miközben óráinkat az igazságosság és a szeretet hatja át. Hivatásunk a szó legnemesebb értelmében *szolgálat*.

Iskolánk nyitott, mert mindazokat az ismereteket át kívánja adni, amelyek biztosítják gyermekeink számára a megismerést, a tájékozódást a világban, a tudományokban, művészetekben, technikában és az élet minden területén. A társadalmi elvárásoknak megfelelően is jól képzett, a gyakorlati életben jól eligazodó, helytálló, talpraesett felnőttekké kívánjuk nevelni őket.

Nyitott mindazon rendezvényekkel szemben, amelyeket a kistérség, megye, ország kulturális intézményei, iskolái szerveznek és hirdetnek. Ilyen rendezvények szervezésében mi is részt vállalunk.

Aktív, cselekedtető, másokkal együttműködő iskola vagyunk. A szülővel karöltve keressük azokat a pontokat, amelyek a gyermekeink továbbhaladásának jobb feltételeit (tárgyi és személyi) biztosítják, a tehetséges gyermekeink fejlesztését és azokat a lehetőségeket, amelyek a

lemaradók felzárkóztatását segítik. Ennek helye és ideje a differenciált órai foglalkoztatás, valamint a délutáni foglalkozásokon.

Fokozottan odafigyelünk oktató-nevelő munkánk során az alapkészségek kialakítására, fejlesztésére, erősítésére és a lemaradók felzárkóztatására, a tehetséges tanulók képességeinek magas szintű emelésére.

Tekintettel arra, hogy intézményünk feladata az általános műveltség kialakítása, megalapozása, ezért az alsó tagozattól kezdődően legfontosabb az anyanyelvi és a matematikai képességek kimunkálása. Ezért a követelmények megfogalmazásában a mindenki számára fontos és elérhető alapkészségek, képességek fejlesztését szolgáló minimum szintű ismeretek kerülnek hangsúlyozásra.

A lassabban haladó tanulók segítése a korrepetálási órákon történik egyéni bánásmód alapján. A tehetséggondozást az emelt óraszámú tanítási órák mellett a szakkörökben végzett munka szolgálja.

Felső tagozatban a tehetséges tanulók versenyekre való felkészítése a cél.

A művészeti nevelés egyik alappillére a zenei nevelés, oktatás. Részt veszünk rajzversenyeken és kiállításokat rendezünk.

A mindennapos testnevelés érdekében az 1. 5. és 9. évfolyamtól kezdődően felmenő rendszerben 2012-től biztosítjuk a heti 3+2 óra testnevelési órát. Az általános iskola többi évfolyamán a délutáni foglalkozások keretében minimum 30 perc mozgásos foglalkozást biztosítunk az iskola sportudvarán. Ez az időpont az osztályok és a délutáni foglalkozások napirendjében és a heti rendben is szerepel.

A második osztályban kötelező úszásoktatásra járnak tanulóink a tatai Kőkúti Általános Iskola tanuszodájába. Hetente 2 alkalommal tömegsport foglalkozásokat biztosítunk az érdeklődő tanulók számára.

Általános iskolánkban német nyelvoktatás folyik. Szakkör formájában lehetőséget biztosítunk angol nyelv tanulására is.

Az informatikai tantárgyat 6. évfolyamtól vezettük be, mivel a jövő iskolája elképzelhetetlen a számítógép ismerete nélkül, ezt a lehetőséget maximálisan ki kell használni.

A hittanoktatás (református, katolikus) órarendbe iktatva történik. A hittan tantárgy osztályozása érdemjeggyel történik második osztálytól, elsőben és második félévkor szöveges értékelést alkalmazunk.

Iskolánkban a hittan tanítását fokozatosan vezettük be. 2012-ben az 1. és 9. évfolyamon, 2013. szeptember 1-jétől a köznevelési törvény értelmében az 5. osztálytól kezdve felmenő rendszerben, kötelezően kell választania hittan és erkölcsstan tantárgy között a tanulóknak.

Pedagógiai hitvallásunk, hogy iskolánk belső világa – erkölcsi értékrendünknek megfelelően – gyermekközpontú legyen, egymás elfogadására, megbecsülésére, szeretetére épüljön.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek optimális személyiségfejlődését szolgáló, emberi esélyegyenlőségen alapuló képzési rendszert dolgozzunk ki, s folyamatosan jobbítsuk azt.

Koncepciónk keresztyén értékekre épül, életközeli normákat közvetít. A nevelés, a gyermeki személyiségfejlődés folyamatában legfontosabb szerepet a szülő játssza.

Az iskola a szülő partnere ebben a folyamatban, a tudásgyarapítással is a személyiségformálás lehetőségeit szolgálva és gazdagítva. Munkánk csak úgy lehet eredményes, ha az iskolahasználók köre együttműködve, közös alapokkal dolgozzanak együtt.

4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülővel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- Az értelem művelése
- Segítő életmódra nevelés
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

a) Az értelem művelésénél fontos a *megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotásvágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: *a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.*

b) A segítő életmódra nevelés a *keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, eszerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen, nyugszik, példát maga Jézus adott:

"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok)

Ahhoz, hogy a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi zereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól

érik magukat.

A *segítő képesség fejlesztéséhez* az iskolának fel kell kínálni a segítés sokféle lehetőségét és módját.

Az *együttműködési képesség fejlesztéséhez* a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

c.) Egészséges és kulturált életmódra nevelés

A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni. Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk:

- , hogy minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt a gyerekek szeretete hassa át,
- , hogy meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
- , hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzon olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását ön maga és mások számára hasznosítani tudja,
- , hogy tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,
- , hogy elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
- , hogy lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
- , hogy kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- , hogy jól együttműködjünk térség iskoláival,
- , hogy a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösen a céljaink.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- Az emberi, a gyermeki természetet figyelembe véve elvárható hogy a tanulók a mindennapi együttélésben a társadalom által elfogadott értékeknek, normáknak megfelelő magatartási szokásokat sajátítsanak el.
- Az őket körülvevő személyek, valamint az elődök (irodalmi, történelmi hősök) cselekedetei magatartási mintaként épüljenek be, amelyek közül egyéniségüknek megfelelően tudnak választani.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A magatartási normák, minták megismerése nyomán jussanak el a szabálytudatig, az elfogadásig, a szabályazonosulásig.
- Ismerjék fel és tudják értelmezni, hogy vannak egyéni és közösségi érdekek, érdekütköztetések és léteznek kompromisszumos megoldások. Ítélik el a testi erővel, a

hatalommal, a tekintéllyel való visszaélést.

- Kapjanak és adjanak támogatást, szeretetet.
- Tudjanak azonosulni az emberszerető, toleráns magatartással.
- Tevékenységeik, cselekedeteik során mutatkozzon meg az együttműködés, az önzetlen segítség, az egészséges versenyszellem, az alkotásban, a sportban.
- Iskolánk kapcsolatait tágabb társadalmi szférára is kiterjesztjük, a SNI tanulók esetében is, a közösségfejlesztés érdekeinek megfelelően.

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek a közösségi nevelés területei.

Legfontosabb célunk

olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös értékrendet kialakítani, elfogadni és eszerint működni;

közös célt megfogalmazni és annak érdekében működni;

az egyén véleményalkotó, vélemény-nyilvánító képességét fejleszteni;

a másságot elfogadtatni, együtt érző, harmonikus embertársi kapcsolatokat kialakítani.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

- a tanórák:
- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások:
- délutáni foglalkozások
- séta, kirándulás
- szakkörök
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység

Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban

- Minden tanuló ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.

A tanuló

- ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- sajátítsa el azokat az ismereteket, tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- legyen nyitott és megértő a különböző szokások, kultúrák, vallás és a másság iránt.
- váljon érzékeny a környezet állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

- legyen jellemző rá a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- tudjon társaival, és a felnőttekkel adott témáról anyanyelvén szabatosan kommunikálni.
- ismerje meg a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülési módjait.
- kapjon kellő mennyiségű ismeretet a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- tanuljon meg tanulni.
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére.
- az azonos érdeklődésű közösségek erősítése.

A tanár által a tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

- a tananyag elsajátíttatása, a tanulás tanítása
- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzésükhöz,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és a társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezetkímélő magatartás meghatározó alapelv,
- ösztönözze a tanulókat abban, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményalkotás és kifejezés álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- fejlessze a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- adjon átfogó képet a munka világáról,
- a változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését. (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny)
- a tanulás támogatása

A tanórán kívüli közösségfejlesztés színterei

- a diákönkormányzati munka
- a szakkörök
- napközi
- tanulószoba
- séta, kirándulás

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

- a közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, az együttműködés megalapozása, fejlesztése
- a közösségi magatartás erősítése sokoldalú és változatos tevékenységformák biztosításával (irodalmi, zenei, képzőművészeti, kézműves, kulturális foglalkozások)
- képességeik, szociális motívumaik (szociális kompetenciájuk) fejlesztése, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják,
- képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók önrányító közösségei, melynek keretében a tanulók pedagógus irányítóval együtt intézik saját ügyeiket. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Feladatunk:

- Olyan közös és konkrét célok kijelölése, amelyek összhangban vannak az egyéni érdekekkel.
- Hagyományokon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése.
- Esztétikai élményeket nyújtó tevékenységek szervezése.
- A közösség érdekeit szolgáló, tevékenységre készítő tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség fejlesztése, mely büszke saját sikereire, s amely értékeli más közösségtől megkülönböztető tulajdonságait.
- A kötelességek és jogok érvényesítése a közösség életében.
- Indokolt esetben iskolagyűlés összehívása.

További feladataink

A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükséges a képességek, készségek fejlesztése. A természetes és épített környezet iránti felelősség kialakítása. Fejlesztenünk kell a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét és empátiáját.

Tudatosítanunk kell a közösség demokratikus működésének értékét, fontos az egyéni és közérdek fogalmának tisztázása.

A tanulók ismerjék meg, tiszteljék és szeressék hazánk kulturális örökségét, nemzeti hagyományait, képességeikhez mérten gazdagítsák azokat. Ismerjék meg más népek hagyományait, kultúráját, életmódját.

Készítsük fel tanulóinkat testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre.

Az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatásával, az érzelmi intelligencia gazdagításával vegyünk részt a tanulók harmonikus testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre.

Az erkölcsi meggyőződés és cselekvés összhangjának felismertetésével, nemzedékek közötti kapcsolatok erősítésével, a mindennapi életvitelök összefüggő tudás nyújtásával segítsük elő a szocializációs folyamatokat.

Különösen nagy gondot kell fordítanunk a tervszerű, rendszeres tehetséggondozásra, felzárkóztatásra.

Az alapműveltség továbbépítését segítve a tanulás tanulása, az önálló tájékozódás, az olyan tanítási módszerek alkalmazása, amelyek az életkornak megfelelő gondolkodást, kritikai képességek kifejlését eredményezi.

Az iskolát befejező tanulókat segítenünk kell abban, hogy megismerjék és választani tudjanak a képességeiknek megfelelő továbbtanulási lehetőségek között.

Olyan keresztény közösség teremtése a célunk, amely a tanítványok hitben való megerősödéséhez, nemzeti hovatartozásuk vállalásához, lelki, szellemi, erkölcsi példát és keretet ad.

E közösség segítve a tanítványokat abban, hogy harmonikusan növekedő, jellemes individumokká, szociális érzékenységgű, demokratikus, az élet küzdelmét is vállaló, tevékeny, kreatív felnőtté váljanak, a test, lélek és szellem egységében.

Az általános iskola elsődleges feladata, hogy minden diákot képességei szerinti középiskolai tanulmányokra készítsen fel.

Célul tűzzük ki, hogy végzős tanítványink közül minél nagyobb arányban tanuljanak tovább érettségit adó középiskolákban, illetve jó szakmájukat szerető, dolgozó, becsületes emberekké váljanak.

Az iskola hagyományrendszere, mint közösségépítő tevékenység

Az 1771-ben alapított református iskolának rendkívül sok és szerteágazó hagyománya volt. Ezek sajnos a feledés homályába tűntek. Az évek során sok kezdeményezés vált mindennapjaink részévé és a mai megváltozott körülmények között is megőrzésre, továbbadásra alkalmas és méltó, más része a mostani lehetőségekhez igazítva hasznosítható. Ugyanakkor célszerű új hagyományok kialakítása és továbbörökítése is.

Iskolánkat eddig is és továbbra is jellemzi a puritánság, az igényesség, az őszinteség, a tehetségesek felkarolása, a humán műveltség kiemelt szerepe, családi kapcsolat tanárok és diákok között. A felsőbb éveseket igyekszünk úgy nevelni, hogy példaképekké váljanak és segítsék nevelő-oktató munkánkat, a diákönkormányzat aktivitása, jó úton halad. Türelmesek vagyunk a más vallásúakkal, felfogásúakkal szemben, nyitottak a lakosság és más iskolák tanulóival, a tudomány és a művészetek újdonságaival szemben.

Új hagyományt teremtettünk azzal, hogy 2012. szeptember 1-jén az ünnepélyes tanévnyitó Istentiszteleten valamennyi tanulóink és pedagógusunk és segítőink esküt tett, amivel bizonyította elkötelezettségét iskolánk iránt. A későbbiekben minden tanév elején az elsősök, a kilencedikesek és az új tanárok tesznek esküt. Évközben érkező új tanulók a hétfő reggeli áhítat keretében tehetnek fogadalmat az iskola közössége előtt. Minden tanév elején és végén tanévkezdő és tanévzáró közös napot szervezünk, ahol valamennyi pedagógus és tanuló együtt tölt egy tartalmas napot. Az iskola eddigi rendezvényeit továbbra is megtartjuk: a kirándulásokat, az ünnepek eddigi lebonyolításának módját, a kiállításokat az iskolagalériában a gálaműsort. A tanév végén átadjuk a Launai-díjat a legkiválóbb végzős diáknak a tantestület szavazata alapján.

6. A pedagógus helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6.1. Tanárok feladatai

A tanárok személyre szóló feladatait a munkaköri leírásuk tartalmazza, melyet az igazgató hagy jóvá.

1. Kötelező munkaidő-beosztás alapján végzett, tantervi célokat /tanítási óra, egyéb foglalkozás/ szolgáló oktató-nevelő tevékenység.
2. A tanár köteles a tanulókat megfelelő számú érdemjeggyel értékelni.

3. Irányítsa és értékelje a tanulók munkáját.
4. A kötelező munkaidő-beosztás alapján végzett, órákhoz kapcsolódó felkészülés, előkészítés, az értékelési-, információgyűjtési és visszajelzés-előkészítési munka.
5. Az eredményes munkavégzéshez kapcsolódó folyamatos önképzés, a szakmai, nevelési ismeretek folyamatos korszerűsítése, fejlesztése. Szakmai ismereteit, tudását hétévente a rendeletben meghatározott módon, szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítja.
6. A munkavégzés fejlesztéséhez, a munkavégzési kitekintéshez kapcsolódó folyamatosan szervezett munkaközösségi tevékenységbe való bekapcsolódás, annak a helyi továbbképzést segítő támogatása, az időszakosan szervezett külső továbbképzési feladatvégzés vállalása és eredményes teljesítése.
7. Az oktatási-nevelési intézmény pedagógiai munkával összefüggő megbeszélésein, értekezletein való aktív, felkészült részvétel.
8. Az oktatási-nevelési intézmény munkáját segítő gyermek- és ifjúsági, családi nevelési tényezők, elképzelések megismerése, az azok koordinálásához, segítségéhez kapcsolódó pedagógiai feladatok támogatása, végzése.
9. Az oktatási-nevelési intézmény hivatalos jellegével és az egyéni munkavégzés tervszerűségével összefüggő adminisztratív-szervezési feladatok határidőre történő illetve folyamatos elvégzése.
10. Az oktatási-nevelési intézmény munka- és életrendjét biztosító, minden pedagógus által arányosan végzett ügyeleti, foglalkozási, valamint vagyoni védelmi, munkavédelmi, a tanulói nyilvántartást segítő tevékenység.
11. Az intézmény hagyományaiból adódó rendezvények intézményi előkészítésének és lebonyolításának támogatása, valamint az azokon való részvétel.

6.1.1. Tanórai kötelezettségeiken kívüli feladatok

A tanárok tanórai kötelezettségeiken kívül - személyre szóló igazgatói megbízás alapján - kötelesek ellátni a különböző iskolai feladatkörökkel járó teendőket és mindazokat az iskola tevékenységével összefüggő feladatokat, melyekkel az igazgató vagy közvetlen vezetőjük esetenként vagy hosszabb időtartamra megbízza őket. Ez utóbbi feladatok körébe tartozhatnak:

1. Korrepetálás, verseny-előkészítő, differenciált képzés, más egyéb kötelező vagy a tanulók által szabadon választott foglalkozás.
2. Az iskolai tanulói kíséret és felügyelet.
3. Az iskolai tulajdon őrzése és védelme, mely magában foglalja:
  - a.) az anyagi és fegyelmi felelősséget a használatába adott oktatási eszközökért, a rábízott munkaterület /tanterem, szertár / berendezési és felszerelési tárgyaiért,
  - b.) a gondatlanságból, hanyagságból, a szakszerűtlen és rendeltetésellenes használatból eredő vagy szándékos károkozás megelőzését és intézkedést a károkozók felelősségre vonására.
4. A hiányzó kollégák helyettesítését.
5. Felügyelet ellátását versenyeken, az iskola kisebb-nagyobb közösségét érintő rendezvényeken.
6. Az iskola képviselője az igazgató eseti megbízása alapján.
7. A magántanuló beszámoltatásával, vizsgáztatásával kapcsolatos teendők.
8. Javítóvizsgálattal, osztályozó, pót- és különbözeti vizsgálattal kapcsolatos.

6.2. Az osztályfőnök feladatkörébe tartozó főbb teendők

1. Alaposan ismerje meg tanítványainak személyiségét.

2. Az osztály közösségi életének alakításában és fejlesztésében együttműködik az osztállyal és tanácsokkal látja el, észrevételeiket, javaslataikat osztályfőnöki tevékenységében igényli és hasznosítja.
3. Látogatja az osztálya tanítási óráit. Gondot fordít a dolgozatírás, a házi feladatok és egyéb tanulmányi elfoglaltságok egyenletes elosztására. Tapasztalatait, észrevételeit - az egységes követelmények és eljárások érdekében megbeszéli az érintett tanárokkal, ifjúsági vezetőkkel, a tanuló szüleivel, gondozójával, nevelőjével, törvényes képviselőjével /továbbiakban szülő/. Szükség esetén az osztályban tanító tanárokat tanácskozássra hívja össze.
4. A nevelési-oktatási célok megvalósulása érdekében fogadóórát tart az iskolában. Az ellenőrző könyv útján - szükség szerint - tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, általános tanulmányi munkájáról, és ellenőrzi, hogy látták-e a bejegyzéseket.
5. Az osztályfőnök mind a félévi, mind a tanév végi osztályozó értekezlet előtt gondosan elemzi a tanulók elbírálásához szükséges, folyamatosan gyűjtött adatokat, tapasztalatairól tájékoztatást ad az osztályozó értekezleten.
6. Megszervezi a szülői értekezletet.
7. Az osztály szülői értekezletein beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, ismerteti a soron következő feladatokat, bővíti egyes nevelési kérdések megvitatásával a szülők és a saját ismereteit, törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására.
8. Elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki ügyviteli teendőket.
9. Figyelemmel kíséri osztálya tanulóinak órán kívüli elfoglaltságát, hogy mindez a tanulók teherbírását ne haladja meg.
10. Az osztálya ifjúságvédelemmel kapcsolatos teendőinek ellátása, az ifjúságvédelmi felelőssel összhangban.
11. Tájékoztatja a szülőket gyermekük tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, egyéb aktuális kérdésekről.
12. Nyilvántartja a veszélyeztetett körülmények között élő tanulókat.
13. Figyelemmel kíséri a veszélyeztetett tanulók ügyét, szorgalmazza a körülmények javítását, a rászoruló tanulók szociális támogatását.
14. Tájékoztatja az iskola vezetését a végzett munkáról és a teendőkről.
15. Szükség esetén kapcsolatot tart a gyámhatósággal, a gyermekjóléti és családvédelmi szolgálatokkal.
16. Tanköteles tanuló igazolatlan hiányzása esetén értesítést küld a Köznevelési törvényben meghatározott felettes szervnek.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1. A sajátos nevelést igénylő tanulók

A keresztyén pedagógia nem rekeszti ki a tanulási, testi, érzékszervi, érzelmi hátrányokkal együtt élő, neveltjeit, tanítványait. A keresztyén pedagógia nyitottságában képes kezelni a sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval együtt, azokat a tanulókat, kiknek a tanulási sajátosságai, olyan mértékben térnek el az átlagtól, hogy többlet pedagógiai ellátást igényelnek, melyet a szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó határoz meg. Ennek alapfeltétele, hogy a tanterv elsajátítható legyen számukra a sajátos igényük tiszteletben tartásával. Ehhez többletet és egyénre szabott pedagógiai munkát, valamint nekik megfelelő

környezetet igényelnek.

Általános célok:

Az integráció a sajátos nevelési igénnyel (SNI) nem érintett és érintett tanulók egy közösségben tanulásának megvalósítása. A SNI tanulók egyéni tanulási támogatásának alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye a látás-, hallás-, beszéd-, enyhe fokban értelmi-fogyatékoság miatt. Az integrációhoz, a tantárgyakat tanító pedagógusok, a tanítási folyamatban olyan pedagógiai eszköztárat alkalmaznak, amellyel a tanuló hátrányai kompenzálhatóak. A tanterem tárgyi felszerelésében biztosítottak azok a környezeti, valamint tanulást segítő eszközök, amelyek igazodnak az ő fogyatékoság típusához.

Speciális célok:

A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő funkciók terápiai jellegű korrekciójával, a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,

tantárgyi tudás átadása a fogyatékoság, életkor és osztályfok figyelembe vételével,

az eredményes társadalmi beilleszkedés, és foglalkoztathatóság feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok:

az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével, a megismerő funkciók hiányosságainak figyelembe vétele, egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával, az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően,

a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,

a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,

a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A pedagógiai célkitűzések, eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat, valamint az egyéni fejlesztési és korrekciós foglalkozásokat, a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

A SNI tanulók taneszköz kiegészítői, a testi, és/vagy érzékszervi hátrányaikat kiegészítő eszközök alkalmazása. Ezek az eszközök egyéni igényeket követelnek és illeszkednek a tanuló szükségleteihez, attól függően, hogy mely és milyen minőségű hátrányt egészítenek ki a mozgás,

a látás, illetve a hallás területén. A szükséges kiegészítő eszköztár jegyzéke a 20/2012. EMMI rendelet mellékletében az iskolákra vonatkozó részben található.

A személyes eszközigenyre a szakértői bizottság és az integrációt segítő intézmény véleménye, alapján a szülővel együttműködve, a fejlesztő pedagógus javasolja, minden tanév végén az iskolába érkező tanulókra vonatkozóan. A fejlesztő pedagógus kéri ki az integrációt támogató intézmény véleményét a már integrált tanulók eszközeinek esetleges változtatásáról. A folyamatról jegyzőkönyv készül, és az igazgató koordinálja a beszerzést. Az OEP által finanszírozott egyéni eszközöket a család szerzi be, amennyiben az eszköz az iskola tulajdonát képezi később, és több tanuló számára is felhasználható a fenntartó engedélyével történik a beszerzés.

Tanulás támogatása az integráltan tanuló diákok egyéni tanulási terveinek elkészítése és figyelemmel kísérése.

Amikor a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével érkezik egy gyermek a fejlesztőpedagógus elejétől kezdve, megteszi konkrét intézkedéseit. Gyakran fordul elő, hogy csak az iskolánkban fedezzük fel a tanulási zavarral együtt élő gyereket, aki már tele van kudarcélménnyel, mély lelki sebekkel, akinek a tanulási nehézségei már viselkedészavarba torkolodnak. Ezért az iskolánkban, amikor viselkedési problémával találkozunk, a fejlesztőpedagógus differenciál diagnosztikai elemzést folytat annak megállapítása érdekében, hogy a viselkedés -módosulást, a nehezen kezelhetőséget okozza-e esetleg valamely részképesség zavar.

Az integrált tanulók és a részképesség zavarral tanuló diákok iskolai foglalkoztatásáról, sikereikről, és kudarcaikról a fejlesztő pedagógus vezet nyilvántartást. A fejlesztőpedagógus tevékenységében, elsősorban az osztályfőnök munkájára támaszkodhat. Amikor valamely tantárgyat érint a gyermek részképesség zavar a szaktanárral közösen, dolgozzák ki a gyermek egyéni bánásmódjával kapcsolatos teendőket (pl: dyscalculia esetén a matematika tanárral, dysgraphia esetén a magyartanárral).

A fejlesztőpedagógus, a sajátos egyéni fejlesztést külön a rehabilitációs órakeretben egyéni, vagy kiscsoportos fejlesztési foglalkozások keretében végzi. A fejlesztőpedagógus munkafeladata felkészíteni az osztályközösséget a sajátos nevelési igényű gyermekkel való együtt tanulásra, az elfogadható viselkedés minták felmutatására.

Az ő feladata felkészíteni az osztályközösséghez tartozó nem érintett szülőket is a gyermek jelenlétére az osztályban. A tevékenységeket az osztályfőnökkel együtt végzi.

A tanulók az általános iskolában jól alkalmazkodnak és sokat fejlődnek. A középiskolai korosztályban a korrekciós hatások már minimálisak ezért ennek a tevékenységnek a hangsúlya a tanuláshoz illeszkedő kompenzációs utak, kidolgozása. A foglalkozási kompenzációs utak, megvalósítására az iskola lehetővé teszi, az egyéni foglalkozásokon kívül az osztálytermi munkához szükséges segédeszközök használatát, illetve ha szükséges biztosítja ezeket. Pl: dyslexia esetén a diktafon használatát, a személyi számítógép használatát stb. A kompenzációs lehetőségek minden alkalommal a tanuló egyéni problémájához igazodnak.

A pedagógiai munka értékelése az SNI tanulóknál:

Adatgyűjtő és továbbító: osztályfőnökök Az értékelés alapja: házirend, SZMSZ, félévi, év végistatisztika

Ideje: eseti, ill. félév, év vége

Formája: egyénileg ld. házirend, iskolai szinten jegyzőkönyv

Felelőse: igazgató

Beavatkozás: osztályfőnöki óra, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, szülő bevonása.

Veszélyeztetettség, az SNI tanulóknál:

Adatgyűjtő és továbbító: osztályfőnök, fejlesztőpedagógus, Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat, önkormányzat, szakértői és rehabilitációs bizottságok. Az értékelés alapja: ifjúságvédelmi felelős, fejlesztőpedagógus beszámolója, pedagógiai program szerint.

Prevenció az SNI tanulóknál:

Adatgyűjtő és továbbító: osztályfőnökök, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, fejlesztőpedagógus

Az értékelés alapja: osztályfőnöki jelentések, ifjúságvédelmi felelős, fejlesztőpedagógus beszámolója

Ideje: év eleje formája: jegyzőkönyv

Felelőse: ifjúságvédelmi felelős, fejlesztőpedagógus

Befogadó pedagógiai és integrációs tevékenység:

Adatgyűjtő és továbbító: fejlesztőpedagógus, Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat, szakértői és rehabilitációs bizottságok.

Az értékelés alapja: egyéni fejlesztési tervek, egyéni értékelési lapok, fejlesztőpedagógus jelentés, félévi, évi statisztika.

Ideje: szeptember 15, negyedévi, félévi, év végi. Illetve szükség esetén a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársainak bevonása az esetektől és felbukkanó nehézségektől függően.

Formája: szóbeli, megjegyzések az egyéni fejlesztési tervekben, egyéni fejlesztési és értékelési lapok, jegyzőkönyv.

Felelőse: Fejlesztőpedagógus

A sajátos nevelési igény közös irányelvei:

Bármely tanulási nehézséggel, vagy érzékszervi, mozgásszervi hátránnyal, nehézséggel, illetve az autizmus spektrumába tartozó viselkedés szervezetséggel, érkezik egy gyermek az iskolába, az ő oktatási folyamatának megvalósulásához nélkülözhetetlen az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye. A tanulási és beilleszkedési zavar esetében a nevelési tanácsadó szakvéleménye szükséges.

A Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat, munkatársai, (konduktor, szurdopedagógus, tiflopedagógus, gyógypedagógus, pszichopedagógus, pszichológus) felméri a gyermek egyéni szükségleteit, a számára szükséges pedagógiai sajátosságok rendszerét, az egyéni tanítási- és tanulási folyamatok lehetőségét. A rendelkezésre álló, illetve biztosítható eszközök adaptálhatóságát az adott osztályterem körülményeihez, és az osztályterem adaptálhatóságát a gyerek számára. Minden sajátos nevelési igényű gyermek egyéni eszközrendszerrel igényel az integrációs folyamatban így előre tervezni teljes mértékben, nem

lehet a körülményeket.

Együttműködve a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, a szülőkkel, a szakértői bizottságokkal, az OEP-vel, az érdekképviselletekkel, a civil egyesületekkel, valamint az egyházunk diakóniai intézményeivel, alapítványaival minden gyermek számára, megvalósítható iskolánkban az integráció. Feltétele ennek egyedül, az hogy vagy a általános iskola tananyagát, vagy a különböző szakmákhoz szükséges tudást felnőtt életében hasznosítani tudja és az átadandó tananyag értelmezhető, hasznosítható legyen számára.

A tanítás és tanulás valamint a számonkérési folyamatok rugalmasan illeszkednek a gyermek szükségleteihez. A Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat az egyéni fejlesztési tervek kidolgozásában, segíti az iskola fejlesztőpedagógusát, az osztályfőnököt és az osztályban tanító pedagógusokat.

Az iskola fejlesztőpedagógusa a kapcsolattartó a gyermek, az osztályfőnök, a pedagógusok, a szülők és a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei között. Követi az egyéni fejlesztési terv megvalósulását, és mindig, amikor szükséges, konzultál a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat megfelelő szakemberével, az egyéni fejlesztési terv módosítása érdekében.

Amennyiben a gyermek számára csak akkor valósítható meg a megfelelő szakmai képzés vagy az érettségi megszerzése, ha az intézmény mentesíti őt egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek értékelése alól, a felmentést az igazgató adja meg a szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó javaslatára.

Tanórák látogatása alól és a tanórákon való aktív részvétel alól felmentés csak kivételes esetben adható.

A sajátos nevelési igényű gyerekek pedagógiai ellátásának szervezésére a 2/2005. (III.1.) OM rendelet és a 32/2012 (X.8.) EMMI rendelet az irányadó, úgy a fejlesztőpedagógus tevékenységében, mint az osztályfőnök és a szaktanárok pedagógiai tevékenységében.

Látás sérült tanulók:

Az iskola azokat a látássérült tanulókat integrálja, akik képesek a megfelelő tananyag elsajátítására. A látássérültséggel érkező gyerekek számára biztosítani kell, elsősorban a látást kiegészítő, korrigáló eszközök használatát, illetve a különböző szövegben (az egyéni szükségletektől függően) megvilágított munkafelületeket, valamint az egyéni szükségletek szerinti betűnagysággal kialakított feladatlapokat. A látássérült és a vak gyerekek esetében a halláson keresztül alkalmazott tanítási-tanulási eszköztár használata is nélkülözhetetlen a tantermi folyamatokban. Természetesen ők magukkal hozhatják a saját tulajdonukban levő, de a tanulásukat segítő egyéb eszközöket is.

Hallás sérült tanulók:

A hallássérült gyerekek integrációs folyamatában használatos technikai kiegészítő eszközök, mindenesetben a gyermek egyéni szükségleteihez és hátrányaihoz mért. Amennyiben rendelkezik saját adóvevő készülékkel, azt a pedagógusok a tanítási órán mindenkor használják. A gyermek számára a tantermi munkában biztosított olyan hely, ahonnan követni tudja a pedagógus gesztusrendszerét, arcmimikáját és ajak mozgását.

Amennyiben teljes halláskieséssel érkezik a gyermek, és igénye van arra, hogy jelbeszéd tolmács fordítsa számára a pedagógus közléseit az iskola lehetővé teszi számára az ilyen tanulási folyamatot. A jeltolmács érkezését a szülőkkel együttműködve a fejlesztő pedagógus

szervezi. Az érdeklődő pedagógusoknak, az iskola a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat segítségével megszervezi a jelnyelvtanulásának lehetőségét.

7.2. A tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nagy arányban kerülnek intézményünkhöz olyan növendékek, kik tanulási nehézségekkel küszködnek. A tanulási nehézségek okát a fejlesztő pedagógus elemzi. A szülők beleegyezésével, a diagnózis pontosítása érdekében megkeresi a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat utazó szolgálatát. A pontos diagnózissal megszervezi, hogy a tanuló a szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálatára kerüljön, ahol a diagnózis egyrészt felülvizsgálatra kerül, másrészt a meglévő szakvélemény alapján megtehetőek a tanuló számára fontos tanulási folyamatokat adaptáló lépések.

Minden gyermek rendelkezik bizonyos képességekkel, az iskolának pedig az a feladata, hogy neveljen, tanítson, a hozott érzékszervi, mozgásszervi illetve érzelmi sajátosságokra építse a tudásátadás folyamatát, a meglévő képességeket és készségeket továbbfejlessze, a kapott tehetséget, kibontakoztassa. Azok, akik nem képesek megbirkózni teljesíteni, vagy technikai és személyi segítség nélkül csak képességeik csekély hányadát képesek felmutatni a hagyományos iskolai környezetben, egyéni megsegítésben többletpedagógiai munka biztosításával kapják meg a lehetőségeik kibontakoztatásához szükséges körülményeket. A pedagógusoknak fel kell ismerniük, hogy nem a gyermek „rosszasága”, hanem a gyermek valós testi, érzékszervi nehézségei okozzák a tanulási és magatartási problémákat. A gyermekek gondjai viselkedése nem az „elhanyagolható” lelki problémák, vagy helytelen szülői nevelés következménye.

A sajátosságok lényege az agy végrehajtó funkciójának működési sajátosságára, „zavarára” vezethető vissza. Ilyenkor a részképességek sajátosságai a tanulási-tanítási, értékelési folyamatban nem szokványos lehetőségeket, intézkedéseket hoznak felszínre, tesznek szükségessé. A részképességek sajátosságai között, dyslexiás, dysgraphiás, dyscalculiás, illetve a tanulási képességek kevert zavarai találhatóak meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozása

A sajátos nevelési igényű tanulóknál is figyelembe vesszük, a tehetséggondozás lehetőségét, mert egyes területeken ők is képesek többlet tudás felmutatására.

A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei:

Az oktatás területén:

A magyarázat, a meggyőzés, a tudatosítás módszereivel igyekszünk elérni tanulóink neveltségi szintjének emelését. Folyamatos önképzéssel és a továbbképzési lehetőségek maximális kihasználásával gazdagítjuk módszertani kultúránkat, tanulásszervezési eljárásainkat (adaptivitás, tantárgytömbösítés, tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés, projektoktatás, témahét, műveltségterület tantárgyi bontás nélküli moduláris oktatása, drámapedagógia, játék, vita, kutató-felfedező módszer), különös tekintettel a motivációra, az érdeklődés felkeltésére és fenntartására, a biztatás, a dicséret, a sikerélmény ösztönző hatásának kihasználására. Inkluzív nevelés. Konstruktív munkaformák alkalmazása- az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása az integrált nevelést segítő sérülés specifikus egyéni fejlesztési terv alapján történik a differenciálpedagógia alkalmazásával, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosításával. Multikulturális tartalmak

megjelenése. 21 Az objektív teljesítményméréshez felhasználjuk a monitor rendszerű felméréseket, melyek a szövegértési és matematikai eszköztudás vizsgálatára törekszenek. Pályaorientáció- a 8. osztályosok pályaválasztását körültekintően előkészítjük szülőknek, tanulóknak szervezett tájékoztatókkal. Nyílt napok tartásával a szülők számára betekintési lehetőséget nyújtunk munkánkba. Tájékoztatjuk őket az iskola eredményeiről, feladatairól, problémáiról. Lehetőséget teremtünk számukra a kulturált véleményalkotásra, értékelésre. Pályázatfigyelő és -író rendszer működtetésével igyekszünk segíteni az iskola céljainak és feladatainak megvalósulását. Az eltérő tantervű oktatásban részesülő tanulókkal kapcsolatos kiegészítő eljárások, módszerek.

Szervezési vonalon: 1-8. évfolyamig a közismereti tantárgyak tekintetében egytanítós, nagyfelmenős rendszerben dolgozunk. A készségtárgyakat minden évfolyamon betanítjuk.

Oktatási vonalon: A tanulók képességeihez igazított tananyag, követelményrendszer és speciális gyógypedagógiai módszerek és terápiák alkalmazása.

8. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az együttműködés színterei: iskola, családlátogatás, szabadidős tevékenységek

Legfontosabb kapcsolatunk a szülőkkel való kapcsolat.

A tanulók szüleivel a kapcsolattartó elsősorban az osztályfőnök. Ő nem csak fogadja a szülők kapcsolatteremtési szándékát, de igyekezik kezdeményezni és segíteni a szülőket a gyermek igényeinek megvalósításában, úgy az iskolában, mint a családi körülmények között. Néhány példa a lehetséges formákból:

- szülői értekezlet,
- fogadó óra,
- nyílt nap,
- kirándulás,
- osztályfőnöki óra,
- iskolai ünnepek,

Az együttműködés formáinak tervezésében a fő irányvonalakat jelöltük meg. Lehetőségként szem előtt tartjuk a napi aktualitásokat, a mindennapok által lehetőségként felkínált vonatkozásokat.

Az iskola kapcsolatrendszere rendkívül sokféle. Fenntartónkkal rendszeres kapcsolatot az iskola igazgatója tart a presbiteri, az igazgatótanácsi üléseken és a rendszeres igazgatói értekezleteken képviseli iskolánkat. Szoros kapcsolatot építünk ki a Tatai Református Gimnáziummal, a megyei középiskolákkal, az óvodákkal a református és a megyei pedagógiai intézettel, gyülekezetekkel, egyházmegyékkel, egyházkerülettel. Neszmély Község Önkormányzatával, a Cseperedő Óvodával környék általános és középiskolaival, kulturális intézményeivel.

Novemberben és decemberben nyílt napokat szervezünk, amelyre várjuk a szülőket és a nyolcadikos diákokat, elsősorban a felvételre jelentkezők közül. Az általános iskolák 7-

8. osztályosainak szervezett (havonta szombat délelőttönként négy alkalommal rajz felvételi előkészítőt szervezünk. Kialakult kapcsolataink révén szórólapon és a pályaválasztási kiállításon mutatkozunk be középiskolai képzéseinkkel. Alkalmoszerűen az igazgató vagy megbízottja eljár a környék nyolcadikosainak pályaválasztást segítő szülői értekezleteire javítja kapcsolatainkat a környező általános iskolákkal.

Az iskolában alkalmoszerűen tartunk összevont szülői értekezletet az igazgatóság és az osztályfőnökök részvételével. Minden osztály külön szülői értekezletet is tart. Egy évben kétszer valamennyi tanár egy időben tart fogadóórát. Ennek időpontjait az éves munkatervben határozzuk meg.

A kapcsolattartás fontos lehetősége az osztályfőnökök és a szülők rendszeres levelezése vagy telefonos beszélgetése és a családlátogatás.

Művészeti képzésünkkel bővítettük a szakmai kapcsolatrendszerünket, úgymint: kialakult kapcsolataink vannak a megyében működő alapfokú művészeti oktatást folytató intézményekkel, művészekkel. A Művészeti Szakközépiskolák Szövetségével a szakmai oktatással, valamint a szakmai vizsgák szervezésével kapcsolatban kerestük az együttműködést.

Testvériskolai kapcsolatunk jelenleg kialakulóban van. Kezdeményeztük a Székelyudvarhelyen működő Palló Imre Művészeti Szakközépiskolával. Szeretnénk együttműködésünket kialakítani közös programok szervezésével, egymás kölcsönös meglátogatásával.

Tervezzük Felvidéki Iskolával is felvenni a kapcsolatot.

Rendszeres kapcsolatunk tartunk a Komárom-Esztergom megyei Szakértői Bizottsággal, Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálatokkal, Kormányhivatallal, A Názáret Szociális Szolgáltatóval.

Általános iskolai tanulóink nagy része a Cseperedő Óvodából érkezik, ezért szoros kapcsolatot ápolunk az óvodával is.

Neszmély Község Önkormányzata továbbra is kiemelt partnerünk.

Rendszeresen hívunk a legfogékonyabb korban lévő diákjainkhoz alkotó embereket, akik kiállításokkal, előadásaikkal közelebb hozzák diákjainkhoz a művészet különböző műfajait.

Évi öt képzőművészeti és egyéb kiállítást tervezünk aulánkban. Megyénkben élő, vagy innen elszármazó festő és fotóművészek, grafikusok mutatják be alkotásaikat. Gyönyörű, templomszerű aulánkban hangversenyt is tartunk.

Iskolánk diákjai is részt vesznek az iskolai, területi, a megye és az ország számos tanulmányi, kulturális és sport versenyén, vetélkedőjén, illetve a hasonló belkörü református versenyeken.

Tanulóink lelki-szellemi fejlődése érdekében fontos mind a családokkal, mind a gyülekezetekkel való kapcsolatok kiépítése, rendszeres ápolása. Ennek érdekében tanévenként három alkalommal tartunk szülői értekezletet és tanári fogadóórát.

9. A képzés rendje, az iskola tanulói és tanulócsoportjai

9.1. Általános iskola

„5. § (1) A köznevelési intézményekben folyó pedagógiai munka szakaszai a következők:

...

b) az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:

ba) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és

bb) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat...”

Az alsó tagozaton sajátítják el a gyerekek az írás, olvasás, számolás alapjait. Gondolataik, érzelmeik értelmes közlésére képesekké válnak. Elsajátítják a közvetlen tapasztalatokhoz és gyakorlati cselekvésekhez kötődő gondolkodási műveleteket és logikai munkaformákat. Megalapozzuk énképüket, és az istenképűséget. Cél, hogy megismertessük és megszerettessük a Biblia örömhírét. A hittani, erkölcsi, egyháztörténeti és Istentiszteleti ismereteket élményszerűen adjuk át tanulóinknak.

Megtanítjuk őket környezetük megfigyelésére, az elemi összefüggések felismerésére. Kialakítjuk bennük az életkoruknak megfelelő szokásrendet. Biztosítjuk számukra az első idegen nyelv és a számítástechnika tanulását megkezdését.

A felső tagozat 5-6. évfolyamán bővítjük, és magasabb szintre emeljük az alapozás során kialakult készségeiket és a gondolkodási műveletekben való jártasságukat. Jelentősen bővítjük a természetre és társadalomra vonatkozó ismereteiket.

Segítjük a kortárs csoportba történő beilleszkedésüket, önállósodási törekvéseiket és a felnőttektől való érzelmi leválásukat. Közreműködünk az egyéni érdeklődési irányok kialakításában. Igyekszünk tanítványainkat az életkoruknak megfelelő értéknormák birtokába juttatni. Konkrét helyeken kifejezésre kell, hogy jusson, a vallás a kultúra teremtés nélkülözhetetlen alapja, a keresztyén vallásosság szervesen kultúránkba ágyazódik, hogy a vallás és a szabadság egymást feltételező fogalmak, hogy a szellem és a ráció egyensúlyban vannak. Igyekszünk elhelyezni az egyes Bibliai történeteket az üdvtörténet nagy összefüggésében. Egyre többet forgatjuk a tanulókkal a Bibliát. Törekszünk a református kegyesség gyakorlására és az abban előttünk járó egyháztörténeti személyiségek megismerésére.

A felső tagozat 7-8. évfolyamában az alapvető célunk az, hogy tudományosan rendszerezett ismeretek nyújtásával előkészítsük a tanulókat a továbbtanulásra, a pályaválasztásra. Megkezdődik az elvont, problémamegoldó gondolkodás kiművelése. Lehetőséget teremtünk önmaguk kipróbálására, érdeklődésük minél teljesebb kielégítésére. Megalapozzuk emberismeretüket. Hozzásegítjük őket ahhoz, hogy megismerjék képességeiket, lehetőségeiket, jó és rossz tulajdonságaikat. Ösztönözzük őket erkölcsi felfogásuk függetlenné válására, biztosítjuk önálló személyiségfejlődésüket az adott erkölcsi normák betartásával. Igyekszünk összhangba hozni vágyaikat a realitással, s ösztönözzük őket arra, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelően válasszanak pályát.

Ez a képzési szakasz egyben a konfirmáció előkészítő szakasza is. A konfirmációt segíti elő tudatosan ez a két esztendő, hogy igéből táplálkozó, gyülekezeti közösségben élő, a közösséget szolgáló, keresztyén embert formáljunk. E feladat pedagógusi elvégzéséhez kollégáink számára

először belső tanári továbbképzéseket szervezünk. Továbbiakban éves ütemterv szerint a Tanárképző Főiskolák, Pedagógiai Intézet, Református Pedagógiai Intézet (és egyéb, végzettséget adó intézmények) kínálata alapján a pedagógiai program végrehajtásához szükséges képzésekre irányítjuk kollégáink továbbtanulási szándékát.

Bibliaismereti alapot adó előadást (bibliaórát) havonta egy alkalommal tervezünk.

A tanári önképzéshez - ami folyamatos - a tárgyi feltételeket a lehetőségekhez mérten biztosítjuk.

Az osztályok kialakítását az egyes évfolyamok tanulói létszámai határozzák meg.

Az osztályfőnökség megállapítása az iskolavezetés feladata. A személyi feltételek adta lehetőségek, az érintett tanítók és tanárok, valamint a tanulók érdekeinek figyelembevételével történik.

Az egész napos felügyelet keretében a délutáni foglalkozásokat klubnapközi formájában szervezzük.

Az általános iskola létszáma jelenleg alacsony. Lehetőség van az osztályok létszámának növelésére. Bízunk abban, hogy iskolánk átalakulásával, vonzóbbak leszünk és növelhetjük létszámunkat.

Az általános iskola általános tantervű.

9.1.1 Felnőtt általános iskolai oktatás

Az általános iskolai oktatás mellett iskolánk felvállalja azokat a tanulókat, akik már nem tankötelesek, de nem végezték el az általános iskola valamennyi évfolyamát. Az oktatást ifjúsági tagozatként, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezzük.

9.2. Alapfokú művészeti oktatás

A művészeti oktatásban a zeneművészeti tanszakokon egyéni, illetve maximum 3 fős csoportokban szerveződik az oktatás.

A csoportos tanszakokon a jogszabályban meghatározott maximális csoportlétszámok figyelembevételével összevont évfolyamú csoportokban szervezzük a szolfézs oktatását.

9.3. Szakgimnázium

A nappali tagozatos művészeti Szakgimnáziumi osztályok évfolyamonként szerveződnek. A szakmai gyakorlati tantárgyak oktatása maximum 12 fős csoportokban történik. A csoportok tagjainak kiválasztása névsor, szakok vagy választott nyelv szerint történik.

A kilencedik évfolyamon a 2012-2013-as tanévtől indult egy művészeti osztály. A művészeti tagozat diákjai 5 éves képzésben vesznek részt.

Az iskolában folyó szakképzés művészeti vizsgára készít fel, ezért a szakképzés a 9. évfolyamon kezdődik és a 13. évfolyam végén fejeződik be, párhuzamos művészeti oktatás keretében.

Tanított szakmák:

1. grafikus

A jogszabályok csoportlétszámra vonatkozó előírásai évfolyamonként minimum 1, maximum 3 csoport kiválasztásánál három fontos szempontot veszünk figyelembe:

1. Szakmai és nevelési okokból fontosnak tartjuk az állandóság biztosítását.
2. A szakképző évfolyamokon évente nyári szakmai gyakorlatot szervezünk.
3. Figyelembe kell vennünk iskolánk meglévő adottságait, a gazdaságosság szempontjait.
4. Meg kell őriznünk a képzés rugalmasságát, a társadalom változó igényeihez való alkalmazkodás képességét.

Iskolarendszerű oktatás keretében érettségire épülően, a működési engedélyben és az alapító okiratban meghatározott szakmákat oktatjuk.

9.4. A képzések kimenetei

Az általános iskola nyolc évfolyammal működik. A végzős tanulók a környék középiskolaiban, illetve saját középiskolai osztályainkban is folytatják tanulmányaikat. Kiváló tanulmányi eredményű tanulóinkat a Tatai Református Gimnáziumba irányítjuk, ahol az általános iskolában megkezdett hitéletük tovább folytatódik.

A Szakgimnáziumi képzés befejezéseként, a 12. évfolyam végén érettségi vizsgát, majd azt követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, és az intézményben folyó szakképzésben elsajátítható szakképesítés megszerzésére szervezett szakmai vizsgát tehetnek a tanulók.

Az alapfokú művészeti iskolában a hatodik évfolyam befejezésével művészeti alapvizsgát tehetnek, majd a továbbképző évfolyamokon folytathatják tanulmányaikat.

Az érettségi után iskolarendszerű oktatásra hozzánk jelentkező tanulók a két éves szakmai program elvégzése után OKJ-s szakmai vizsgát tehetnek grafika szakon.

10. A tanulmányok alatti vizsgák

10.1 A vizsgaszabályzat célja:

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

10.2. A tanulmányok alatti vizsgák célja:

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni

A pedagógiai programban meghatározottnál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

10.3. Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2012/2013-as tanév eleji megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli, szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

10.4. Osztályozó vizsga:

Az intézményünk osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak

magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Sikeres osztályozó és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán a közoktatási törvény 30.§ (9) bekezdésének hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta. Az osztályozóvizsga eredményét év végi osztályzatnak tekintjük.

10.5. Különbözeti vizsga:

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

10.6. Javítóvizsga:

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között – a társiskolákkal egyeztetett időpontban szervezhető.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

10.7. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

10.8. Független bizottság előtt zajló vizsga:

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

10.9. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei:

10.9.1. A vizsgaszabályzat célja:

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

10.9. 2. A tanulmányok alatti vizsgák célja:

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni

A pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

7. osztályban természettudományos tantárgyakból (biológia, földrajz) az addig tanultak (két-két témakör) összegző-rendszerező számonkérése.

11. osztályban „kis érettségi” címen a kötelező érettségi tantárgyakból (magyar, történelem, idegen nyelv, matematika, művészettörténet) az érettséginek megfelelő témakörökre való felkészülés és számonkérés.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

10.9. 3. Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- összegző-rendszerező vizsga

- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- 7. és 11. évfolyamra járó valamennyi diákra
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2012/2013-as tanév eleji megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli, szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

10.9. 4. Osztályozó vizsga:

Az intézményünk osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentést kapott –kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Sikeres osztályozó és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán a közoktatási törvény 30.§ (9) bekezdésének hatálya alá tartozó tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás

során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta. Az osztályozóvizsga eredményét év végi osztályzatnak tekintjük.

10.9.5. Különbözeti vizsga:

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdési tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

10.9. 6. Összegző-rendszerező vizsga:

A 7. osztályosok számára a félévi értékelés előtt (január második hetében, tanórán) írásbeli vizsgát szervezünk földrajz és biológia tantárgyakból.

Témakörei:

földrajz: topográfia, helymeghatározás valamint diagram-, grafikon és ábraelemzés

biológia: ábraelemzés, összefüggések vizsgálata, tényanyag számonkérése.

Értékelése: 3 érdemjegy a különböző témakörökre.

A 11. osztályosok számára a kötelező érettségi tantárgyakból (magyar, történelem, idegen nyelv, matematika, művészettörténet) szervez iskolánk „kis érettségit”. Az érettségihez hasonló módon írásbeli és szóbeli részből:

magyar: írásbeli és szóbeli

történelem: írásbeli és szóbeli

idegen nyelv: írásbeli és szóbeli

matematika: írásbeli

művészettörténet: írásbeli és szóbeli

Az írásbeli vizsgákat tanórai keretben szervezzük, a szóbelit az érettségihez hasonló körülmények között egy tanítási napon (lehetőség szerint a központi kompetenciamérés napján, május végén).

Értékelése: 2-2 érdemjegy (írásbeli és szóbeli részre).

10.9. 7. Javítóvizsga:

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között – a társiskolákkal egyeztetett időpontban szervezhető.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

10.9.8. Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

10.9.9. Független bizottság előtt zajló vizsga:

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

10.9.10. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei:

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
  - ha kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

lehetőség szerint szakos tanár

felel a vizsga szabályszerűségéért

10.9.11. Írásbeli vizsgák általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
  - a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
  - a feladatlap megoldásának ideje 45 perc, kivétel a „kis érettségi” vizsgánál, ahol kétszer illetve háromszor 45 perc
  - a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával
- Egy vizsganapon kettő írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló és osztályozó vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható
- Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak
- Az írásbeli vizsga javítása
- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
  - ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

10.9. 12. A szóbeli vizsga általános szabályai:

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- „kis érettségi” esetén négy (magyar, történelem, idegen nyelv, művészettörténet) szóbeli vizsgát kell letenni egy napon
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő tantárgyanként 10-20 perc (a vizsgabizottság döntése szerint), kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 10 percet tarthat
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húzhat
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet
- ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

10.9.13. Gyakorlati vizsga általános szabályai:

- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni

10.9.14. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje:

A vizsgatárgyak követelményrendszere:

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak	
Irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga*
Magyar nyelvtan	írásbeli + szóbeli vizsga*
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga*
Idegen nyelv	írásbeli + szóbeli vizsga*
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga*
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga*
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga*
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga*
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga*
Informatika	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Hittan	szóbeli vizsga
Szakmai gyakorlati tárgyak (szakképző évfolyamon)	gyakorlati vizsga
Szakmai elméleti tárgyak (szakképző évfolyamon)	írásbeli + szóbeli vizsga*

*Sikertelen (de 20 %-osnál jobb eredményű) írásbeli vizsga esetén szóbeli vizsga.

11. A tanulók felvételének, átvételének szabályai

Tanulói jogviszony keletkezhet felvétel vagy átvétel útján. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

A Tatai Református Egyházközség, mint iskolánk fenntartója egyoldalú nyilatkozatot tett, mely alapján iskolánk részt vesz Neszmély Község általános iskolai kötelező feladatainak ellátásában. Fenntartónk kötelezettséget vállalt arra, a 2011. évi CXCV. tv. 33. § (1) bekezdése alapján hogy a maximális - 224 fős - általános iskolai létszám 25 %-a számára biztosítjuk a felvételt.

11.1. Jelentkezés és felvétel

11.1.1. Az általános iskolánkba

Az általános iskolába a jogszabályban meghatározott időszakban lehet jelentkezni az első évfolyamra.

1. Az iskolába történő beiratkozáskor a mindenkor hatályos Köznevelési törvény erre vonatkozó szakaszai az irányadóak.

2. A református általános iskolába való lépést a Református Köznevelési Törvény határozza meg. Felvételt nyerhetnek mindazok a 6. életévüket betöltött gyermekek, akik testileg, szellemileg,

koruknak megfelelő fejlettséggel rendelkeznek, legalább egy évig óvodába jártak, vagy iskola-előkészítőn vettek részt.

3. A neszélyi önkormányzattal történt megállapodás értelmében beiskolázzuk a körzetünkbe tartozó gyermekeket és körzeten kívül azokat, akik vállalják az egyházi iskola szellemiségét.

4. Általános iskola első osztályába beléphet az a tanuló, aki az óvodától megkapja az iskola érettséget igazoló óvodai véleményt.

A beiratkozás előtt meglátogatjuk az óvodákat, (szülői értekezletek, óvodai nyílt napok) a nagycsoportos óvodások számára két alkalomból álló foglalkozássorozatot tartunk „Oviakadémia” címmel az iskola alsó tagozatos pedagógusainak szervezésében, melyen megismerik valamennyi tanító nénit és egymást is. A szülőknek nyílt tanítási órákat tart a leendő első osztályos tanító néni.

Intézményünkbe felekezetre való tekintet nélkül vesszük fel tanulóinkat.

5. Más iskolából, az általános iskola magasabb évfolyamaiba érkező tanulókat a következő feltételekkel vesszük át:

- megfelelő évfolyamon, megfelelő idegen nyelv tudása, amennyiben nem német nyelvet tanult, akkor lehetőséget biztosítunk egyéni tanulásra, illetve év végi osztályozó vizsgára.

- amennyiben nyelvet nem tanult, köteles egy általunk tanított idegen nyelvből az évfolyam szinteknek megfelelő vizsgát tenni.

- felvállalja a református iskola szellemiségét.

6. Valamennyi első évfolyamra beiratkozó - és magasabb évfolyamba átiratkozott tanuló a belépés évében a hétfői áhítaton fogadalmat tesz. (A fogadalomtétel szövegét ld. a házirend mellékletében)

7. Felvételi körzetünk első sorban a Komárom-Esztergom megye református szellemiségű családok gyermekei számára, de szívesen beiskolázzunk olyan diákokat is, akik vállalják az egyházi iskola szellemiségét.

8. Ha a tanuló egészségügyi vagy más okból a szorgalmi időben igazoltan vagy igazolatlanul összesen 250 órát mulaszt, vagy az elméleti órák, önálló tantervi modulok 20 %-áról hiányzik, és az év végén nem osztályozható, a nevelőtestület osztályozó vizsgát engedélyezhet.

9. A nem magyar állampolgárságú tartózkodási engedéllyel rendelkező tanuló felvételéről, továbbtanulásáról az igazgató dönt.

10. Magántanuló esetén a törvény előírásai szerint kell eljárni.

11. A felnőttoktatásban igény szerint a tizenhat–húsz éves tanulók részére ifjúsági osztályt, csoportot szervezünk. Felvételt nyerhetnek az iskolánkkal tanulói jogviszonyban lévő általános iskolai tanulók, akik a fenti feltételeknek megfelelnek, illetve más iskolából érkeznek. Felvételnek, átvételnek különösebb feltétele nincs.

11.1.2. Felvétel a művészeti szakgimnáziumába és a szakképzésbe

1. A középiskola 9. évfolyamára a jelentkezés a jogszabályok által, a középiskolai felvételi eljárás keretében írásban történik, amelyet a szülő (gondviselő) nyújt be az iskola titkárságán. A jelentkezésnél fel kell tüntetni a tanuló személyi adatait (név, lakcím, szül. ideje, vallása), a szülő (gondviselő) adatait (név, lakcím), az általános iskola nevét és címét, a tanult és a tanulni kívánt idegen nyelvet, és azt, hogy kíván-e a jelentkező kollégiumi elhelyezést. Beiratkozáskor mellékelni kell egy nyilatkozatot, amelyben a tanuló és szülei kijelentik, hogy ismerik és önként vállalják az iskola speciális követelményeit (eskü, szigorúbb házirend).

2. Iskola rendszerű szakképzést grafika szakon szervezünk. A tanulók felvételének alapfeltétele az érettségi vizsga. A jelentkezőknek rajzi képességfelmérést szervezünk minden évben, legkésőbb augusztusában. A képességfelmérés feladatainak témáit, a követelményeket és az egészségügyi alkalmasságot a minden tanévben kiadott felvételi szabályzat tartalmazza.

Művészeti szakgimnáziumba a tanulói jogviszony keletkezéséhez a tanuló jelentkezésén túl – az iskola jellegéből adódóan – sikeres alkalmassági vizsga letételére van szükség.

A Művészeti Tagozat felvételi rangsorát a hozott pontszámok és az alkalmassági vizsgán szerzett pontszámok alapján állapítjuk meg. Minden tanévben felvételi szabályzatot készítünk, melyet iskolánk honlapján nyilvánossá teszünk.

A szakgimnáziumba alapfokú iskolai végzettséggel, valamint – ha a jelentkezők száma meghaladja a felvehető tanulói létszám kétszeresét – a központi felvételi eljárás keretében mért teljesítmény alapján, továbbá indokolt esetben a szakgimnázium felvételi eljárásában meghatározott követelmények teljesítésével lehet belépni.

A szakgimnázium szakképzési évfolyamán megszerezhető szakképesítésekről és az adott szakképesítésbe való bekapcsolódás feltételeiről a tanulót a szakgimnáziumba való jelentkezésekor tájékoztatni kell. A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése és szakirányú szakképzése a szakgimnázium pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint a tanulmányokba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról az iskola igazgatója határoz.

Az alkalmassági vizsga a tanulóknak a tagozaton folytatandó tanulmányaikhoz szükséges általános képességeket – rajzkészség, formaérzék, színérzékenység, kreativitás, verbális képességek – méri. A következő próbákat tartalmazza:

Tanulmányrajz egyszerű használati tárgyak és geometrikus testek csendéletszerű beállítása alapján fekete-fehér és választott színes technikával

Portré vagy csendélet rajzolás

3. Kreatív feladat
4. A jelentkezőkkel folytatott rövid beszélgetés.

A csoportok kialakítása a jogszabályban meghatározott rend szerint történik.

Átvétel az iskolánkba

A más általános iskolából vagy középiskolából történő átjelentkezési kérelemhez be kell mutatni a tanuló személyi igazolványát vagy születési anyakönyvi kivonatát, és az elvégzett iskolai évfolyamokat tanúsító bizonyítványokat (ellenőrzöt). A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az igazgató minden esetben személyesen is meghallgatja a szülőket és a tanulót.

Az iskola igazgatója a kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt az átvételről.

A kérelem elbírálása előtt konzultál a tanuló előző iskolájával, továbbá a leendő osztályfőnökökkel, az osztályban tanító szaktanárokkal. Ennek alapján dönt a felvételtől. Pozitív válasz esetén arról is dönt, hogy a tanulónak milyen tantárgyakból és mikor kell különbözeti vagy osztályozó vizsgát tennie. Sikertelen vizsga esetén a jelentkező tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az átvételi kérelemről szóló döntéssel szemben a szülő 8 napon belül fellebbezhet az iskola igazgatótanácsához.

A művészeti szakgimnáziumba más azonos képzést folytató művészeti szakgimnáziumból az átvétel előtt meg kell vizsgálni, hogy a tanuló elsajátította-e azokat a tantárgyakat, amelyek iskolánk helyi tanterve tartalmaz. Amennyiben hiányzik valamely tantárgy, abból osztályozó vizsgát kell tennie, illetve a szaktanároknak meg kell állapítani, hogy van-e lemaradása a mi iskolánk tantervéhez képest. Ha lemaradást tapasztalunk a felmérés során, akkor a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie az adott tantárgyból.

11.1.3 Az alapfokú művészetoktatásba

Iskolánkba a beiratkozáshoz szükséges iratokat kitöltve lehet jelentkezni, minden művészetekre éhes fiatal szívesen látunk és fejlesztjük a zenei nevelését.

11.2. Kiiratkozás és távozás az iskolából

1. Ha a tanuló valamely oknál fogva más iskolában kívánja folytatni tanulmányait, iskolai távozási igazolást kap. Az átvevő iskola, köteles visszaigazolni a beiratkozást.
2. Az iskola felszereléseit és könyvtári könyveit köteles leadni, amennyiben elvesztette ellenértékét megfizetni.
3. Az általános iskolában, végzős tanulóink beiskolázása az iskola feladata. Ennek érdekében biztosítjuk a felvételi előkészítőt, nyílt napokra való ellátogatást a jelzett intézményekbe. Szülői értekezleteken tájékoztatjuk a szülőket a pályaválasztás lehetőségeiről. A tanév eredményes befejezésekor bizonyítványt, távozási igazolást kapnak. Az iskolából önként távozó diákot az iskola csak abban az esetben köteles újra felvenni, ha az az iskola beiskolázási területébe tartozik.
4. A fegyelmi úton elbocsátott tanulót az iskola csak a következő tanévben veheti vissza.

13. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Iskolánk diákjai a diákönkormányzat keretében gyakorolhatják jogukat.

Működésének alapelvei

Jogkörei, kötelezettségei, melyeket a diáktanács tagjai (az osztályok választott képviselői) átruházott jogként gyakorolnak.

Döntési jogkör:

- A nevelőtestület véleményének meghallgatásával – dönt saját közösségi élete tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában.
- A nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a működéshez biztosított eszközök felhasználásával, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítási nap, felhasználásáról, diákújság, szerkesztőbizottságának megbízásáról.

Véleményezési joga van:

Javaslattal élhet az intézmény működésével, a tanulókat érintő valamennyi kérdésben.

Ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét:

- A tanulók közösséget érintő kérdések meghozatala előtt.
- A tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez.
- A tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához.
- Az iskola sportkör működési rendjének megállapításához.
- A tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához.
- A könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.
- A házirend szabályainak alakításában.

Egyetértési joga van:

Az iskolai diákönkormányzatnak az iskola szervezeti és működési szabályzatának a tanulókra vonatkozó kérdéseiben. A diákönkormányzat részt vállal, hozzájárul az iskola nevelési céljainak megvalósításához.

- A tanulói jogok, és kötelesek érvényre juttatásával hozzájárul a tanulók tehetségének kibontakozásában
- A diákévek tartalmassá, emlékezetessé tételéhez, a jogok gyakorlásával segít felkészülni az állampolgári szerepre.
- A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása, erősítése, a tanulás iránti igény kialakítása.
- A nemzeti érzés, magyarságtudat alakításához.
- Alapvető viselkedési módok megismerése, gyakorlása.
- Az iskola kulturális programjainak szervezése.
- Hagyományápolás, hagyományépítés.
- Mozgás iránti igény kialakítása, sport, kirándulás, túra, tábor szervezése.
- Külső kapcsolatok ápolása. (A környező iskolákkal való kapcsolat, más iskolák évfordulóinak tiszteletben tartása, részvétel a versenyeken)

A diákönkormányzat tagjai tanácskozási és szavazati joggal rendelkeznek.

14. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, öröködjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett. Ebben a tevékenységi rendszerben kiemelt szerepet kapnak az osztályban tanító pedagógusok, az osztályfőnökök valamint a gyermek-és ifjúságvédelmi munkakört ellátó pedagógus.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai a kisiskolás korúaknál (6-12)

- a tanuló elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) ellátása a családban
- a tanuló egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása és testi épségének óvása a családon belül és a családon kívül
- a tanuló egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül.
- a tanuló intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása (ügyelet, étkezés, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás) a tanuló igénye szerint.
- a család szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások - pénzbeli és természetbéli - felkutatása, a hozzájutás segítése, valamint tanácsadás a családellátó tevékenységhez.
- segítségnyújtás a kulturált szabadidő eltöltéséhez
- biztosítani a nyári napközis tábort, s ehhez esetenként anyagi erőforrást keresni
- gyorsan és hatékonyan intézkedni a gyermeket veszélyeztető helyzetben
- folyamatosan ellenőrizni a tanuló eredményeit, a rendszeres iskolába járást, szükség esetén eljárást kezdeményezni

Serdülő korú tanulók ellátásával kapcsolatos feladatok főbb területei (13-14 és 16-18 év)

- a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi és értelmi fejlődését
- milyen kortárs csoportban vesz részt, mennyire ellenőrzött a tevékenységük
- használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e korára, fejlődésére káros életmódot
- a rendszeres iskolába járás elérése, ösztönzés tanulmányai befejezésére
- bekapcsolni az iskolai tevékenységekbe, sportkörü munkába
- lemaradását enyhíteni, felzárkóztatását elősegíteni
- folyamatos, őszinte érzelmi kötődést biztosítani, amelyben problémáit nyíltan feltárhatja
- segélyekkel, támogatásokkal javítani a család, a tanuló szociális helyzetét

Gyermekekkel kapcsolatban: a problémák feltárása

VESZÉLYEZTETETTSÉG

A veszélyeztetett tanulók számának felmérése az osztályfőnök segítségével

A veszélyeztetett tanulók szabadidős tevékenységének, tanulmányi eredményének figyelemmel kísérése

Szociális intézkedések számbavétele (tanácsadás, tankönyvvásárlási támogatás)

Intézménnyel kapcsolatban: valamennyi gyermekre vonatkozóan

Általános prevenciós tevékenységek (életmód, a család élete)

A diákönkormányzattal való kapcsolattartás

Tájékoztatás az igénybe vehető szociális ellátásokról

Kapcsolattartás a családdal (nem csak problémás esetekben, az osztályfőnök felkérésére)

Pedagógiai eljárások: kiemelten a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókra

Felzárkóztató programok (tanórán, ill. azon kívül), korrepetálás, iskolán kívüli szervezett programok (múzeum, színház, túrázás)

Megfigyelés, beszélgetés, családlátogatás, konfliktuskezelés, drámapedagógiai elemek

Minden esetben a gyermek érdekeit védjük, a fokozatosság elvét betartva.

A veszélyeztetettség felmérése:

Az okok feltárása, helyzetelemzés.

Pedagógiai eljárásokkal már meg nem oldható esetekben szakellátás, szakszolgálat igénybe vétele.

Kapcsolattartás a diákönkormányzattal – Diákjogok.

Az osztálynaplók speciális vizsgálata problémás esetekben. (Igazolatlan v. magas óraszámú járó hiányzások, tanulmányi eredmény hirtelen romlása.)

Új kollégáknak, osztályfőnököknek segítségnyújtás a gyermekvédelmi munkában.

Kapcsolattartás, együttműködés az Önkormányzatok gyermekvédelemmel foglalkozó irodájával, gyámhatósággal, rendőrséggel.

Gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatok figyelése.

15. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását iskolánkban a védőnő segítségével szakköri formában valósítjuk meg.

A szakköri tematika 18 foglalkozásra tervezett.

A szakkör célja:

a tanulók ismerjék meg:

a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,

az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,

az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,

az alapvető életműködések legfőbb zavarait,

az újraélesztés ABC-jének értelmét,

az elsősegélynyújtás általános szabályait.

sajátítsák el:

az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,

az alapvető életműködések zavarainak felismerését,

az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,

a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,

a segélyhívás helyes módját.

legyenek képesek:

a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését,

a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására,

a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére,

egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására,
balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

II. rész: Helyi tanterv

1.1. Az iskolában tanított tantárgyak rendszere

Nemzeti alaptantervek bevezetése

általános iskola	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
1.	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
2.	Nat 3. (2008)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
3.	Nat 3. (2008)	Nat 3. (2008)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
4.	Nat 3. (2008)	Nat 3. (2008)	Nat 3. (2008)	Nat 4. (2011)
5.	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
6.	Nat 3. (2008)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
7.	NAT 2. (2004)	Nat 3. (2008)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
8.	NAT 2. (2004)	NAT 2. (2004)	Nat 3. (2008)	Nat 4. (2011)

Szakgimnázium	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
9.	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. Szakgimnázium
10.	NAT 2. (2004)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
11.		NAT 2. (2004)	Nat 4. (2011)	Nat 4. (2011)
12.			NAT 2. (2004)	Nat 4. (2011)
13.	szakmai	szakmai	szakmai	szakmai

Érettségi utáni szakképzés

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
13.	150/2012. Korm r	150/2012. Korm r	150/2012. Korm r	150/2012. Korm r
14.		150/2012. Korm r	150/2012. Korm r	150/2012. Korm r

Alapfokú művészeti iskola tantervének bevezetése

művészeti	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
1.	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
2.	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
3.	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
4.	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
5.	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
6.	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
I. tk	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
II. tk	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
III. tk	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)	3/2011. (I. 26.)
IV. tk	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	27/1998. (VI. 10.)	3/2011. (I. 26.)

A 27/1998. (VI: 10.) MKM rendelet 1. sz. melléklete szerinti tantervek felmenő rendszerben kifutnak. 2019-2020-as tanévben indul utoljára.
A 3/2011.(I. 26.) NEFMI rendeletet 2011. szeptember 1-jétől került bevezetésre felmenő rendszerben.

1.2 A választott kerettantervi órahálók

1.2.1. Óraterv - Alsó tagozat 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerű bevezetéssel

	1.évfolyam		2.évfolyam		3.évfolyam		4.évfolyam	
Tantárgy	KT	HT	KT	HT	KT	HT	KT	HT
Magyar nyelv	3		3		3		2	
Magyar irodalom	4		4		3	1	4	
Német nyelv							2	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1
Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1		1		1		1	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		2	
Életvitel és gyakorlat	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	3+2		3+2		3+2		3+2	
Egyházi ének								1
Összesen:	23	2	23	2	22	3	24	3
Mindösszesen:	25		25		25		27	

Az osztályok kis létszáma miatt összevont osztályokat szervezünk, az adott év tanulólétszámától függően.

A magyar, a matematika, környezet, német, informatika órákat évfolyam szintű csoportbontásban oktatjuk.

A készségtárgyakat és a hittan tantárgyat létszámtól függően 2 csoportra bontással szervezzük.

1.2.2. Óraterv - Felső tagozat 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgy/tanterv	5.évfolyam		6.évfolyam		7.évfolyam		8.évfolyam	
	KT	HT	KT	HT	KT	HT	KT	HT
Magyar nyelv	2		2		1	1	2	
Irodalom	2		2		2	0	2	
Német nyelv	3		3		3		3	
Matematika	4		3	1	3	1	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természetismeret	2		2	1				
Biológia- egészségtan					2		1	0,5
Fizika					2		1	0,5
Kémia					1	0,5	2	
Földrajz					1	0,5	2	
Ének-zene	1		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Hon- és népismeret	1							
Informatika			1		1		1	
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1			1
Testnevelés és sport	3+2		3+2		3+2		3+2	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Egyházi ének		1						
Összesen:	26	3	25	4	28	4	28	4
Mindösszesen:	29,0		29		32		32	
Felnőttoktatás Ifjúsági tagozat	25		25		28		28	

Az osztályok kis létszáma miatt a készségtárgyakat összevont csoportokban tanítjuk. Amennyiben az osztálylétszámok növekednek, a mindenkori költségvetésnek megfelelően bontjuk.

1.2.3. Alapfokú művészoktatás órahálója

Az órahálót a helyi tanterv tartalmazza.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy szolfézs	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

1.2.6. Szakgimnázium és szakközépiskola órahálói

Szakgimnázium helyi tanterv képző- és iparművészet
Az óratervezés bevezetésének időpontja: 2016. szeptember 1. 9. évfolyam

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Hittan	2	2	2	2	278	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Fizika	-	2	2	2	206	-	-
Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453)	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3	1498	-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

Nevelőtestületi határozat értelmében a szakmai tantárgy óraszámait a 11-12. évfolyamon a rajzolás – festés - mintázás tantárgyhoz plusz 1 órát, illetve a szakmai gyakorlat hoz plusz 1 órát, a művészetek tantárgy heti 1 óráját a művészettörténet tantárgyhoz csoportosítottunk.

Szakmai tantárgyak

tantárgyak	évfolyamok					összesen
	9	10	11	12	13	
Foglalkoztatás II.					0,5	0,5
Foglalkoztatás I.					2,0	2,0
Művészettörténet	1,0	1,0	2,0	1,0	2,0	7,0
Rajz, festés, mintázás gyakorlat	3,0	2,0	3,0	3,0	8,0	19,0
Anyagismeret	1,0	1,0	1,0	1,0		4,0
Tervezés gyakorlat	3,0					3,0
Kortárs művészettörténet					3,0	3,0
Grafikai technológia gyakorlat	1,0	5,0	4,0	4,0		14,0
Illusztrációs gyakorlat					2,0	2,0
Tervezőgrafikai elmélet				4		4,0
Tervezőgrafikai technológiai gyakorlat					2,5	2,5
Tervezőgrafikai tervezési gyakorlat					7	7
Projekttervezés és projektmenedzsment	1	0,5				1,5
Projekttervezés és projektmenedzsment gyakorlat		0,5				0,5
Rendezvényszervezés			1			1
Rendezvényszervezés gyakorlat				1		1
Szakmai projekt gyakorlat	1	2	2	2		7
Szakmai gyakorlat		60,0	60,0			120,0
összesen:	11,0	12,0	12,0	11,5	31,0	77,5

Óraterv - művészeti szakközépiskola
 Az óraterv bevezetésének kezdete: 2014. szeptember 1. 9. évfolyamtól
 felmenő rendszerben

Tantárgy/tanterv	9.évfolyam		10.évfolyam		11.évfolyam		12.évfolyam		13.évfolyam	
	K	H	K	H	K	H	K	H	K	H
Magyar nyelv	2		2		2		2			
Irodalom	2		2		2		2			
Idegen nyelv	3	1	3		3		3			
Matematika	3		3	1	3		3			
Történelem	2		2		3		3			
Biológia			1		1					
Fizika	1		1							
Kémia			1		1					
Földrajz	2									
Ének			1							
Informatika	1									
Testnevelés és sport	3+2		3+2		3+2		3+2		2	
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1	
Hittan	2		2		2		2			
Összesen:	24	1	24	1	23		21		3	
Szakmai óraszámok	15		15		17		19			
Összesen:	40		40		40		40			
szakmai bontás	11		11		13		14			
nyelvi bontás	3	1	3		3		3		3	
összes szükséges óra	54		54		55		57			

Szakillusztrációs gyakorlat																			2	64
Tervező-grafikai technológiai gyakorlat																			4,5	144
Tervezői grafikai tervezési gyakorlat																			9	288
	4	144	11	396	4	144	11	396	4	144	13	468	5	160	14	480	13,5	432	22,5	720
	15				15				17				19				36,0			
	540				540				612				672				1152			
Nyári gyakorlat																				
	3516																			
kt szerint lehet	15	540			17	612			17	612			20	640			35	1120		3524
szakmai elmélet	31,5	31%			1056	30%														
szakmai gyakorlat	71,5	69%			2460	70%														

A négy év után érettségit tesznek diákjaink (2013-tól felmenő rendszerben ágazati érettségit), ezután lehetőségük van még egy évig az iskolában maradni, és OKJ-s vizsgát tenni grafika szakon.

A szakközépiskolában a szakterületi és középiskolai nevelés-oktatás, a tanulók felkészítése az érettségi vizsgára a Nemzeti Alaptantervnek és a törvényi előírásoknak megfelelően megalkotott helyi tantervek, valamint érettségi vizsgakövetelményekben meghatározottak alapján.

Kötelező érettségi tantárgyak:

1. Magyar nyelv és irodalom
2. Történelem
3. Matematika
4. Idegen nyelv
5. Művészettörténet

Óraterv - művészeti szakközépiskola

Az óraterv bevezetésének kezdete: 2013. szeptember 1. - 9. évfolyam

Tantárgy/tanterv	9.évfolyam		10.évfolyam		11.évfolyam		12.évfolyam		13.évfolyam	
	K	H	K	H	K	H	K	H	K	H
Magyar nyelv	2		2		2		2			
Irodalom	2		2		2		2			
Idegen nyelv	3		3		3		3			
Matematika	3		3		3		3			
Történelem	2		2		3		3			
Biológia			2		2		1			
Fizika	2		2		1					
Kémia	2		1							
Földrajz	2		1							
Ének			1							
Informatika	1									
Testnevelés és sport	3+2		3+2		3+2		3+2		2	
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1	
Hittan	2		2		2		2			
Összesen:	27		27		24		20		3	
Szakmai óraszámok	15		15		17		22			
Összesen:	42		42		41		42			
szakmai bontás	11		11		13		14			
nyelvi bontás	3		3		3		3			
összes szükséges óra	54		54		55		57			

Szakillusztrációs gyakorlat																		2	64	
Tervező-grafikai technológiai gyakorlat																		4,5	144	
Tervezői grafikai tervezési gyakorlat																		9	288	
	4	144	11	396	4	144	11	396	4	144	13	468	6	192	14	480	13,5	432	22,5	720
	15				15				17				20				36,0			
	540				540				612				672				1152			
Nyári gyakorlat							80				80									
	3516																			
kt szerint lehet	15	540			17	612			17	612			20	640			35	1120		3524
szakmai elmélet	31,5	31%			1056	30%														
szakmai gyakorlat	71,5	69%			2460	70%														

A négy év után érettségit tesznek diákjaink (2013-tól felmenő rendszerben ágazati érettségit), ezután lehetőségük van még egy évig az iskolában maradni, és OKJ-s vizsgát tenni grafika szakon.

A szakközépiskolában a szakterületi és középiskolai nevelés-oktatás, a tanulók felkészítése az érettségi vizsgára a Nemzeti Alaptantervnek és a törvényi előírásoknak megfelelően megalkotott helyi tantervek, valamint érettségi vizsgakövetelményekben meghatározottak alapján.

Kötelező érettségi tantárgyak:

1. Magyar nyelv és irodalom
2. Történelem
3. Matematika
4. Idegen nyelv
5. Művészettörténet

Óraterv - művészeti szakközépiskola

Az óraterv bevezetésének kezdete: 2012. szeptember 1. - 9. évfolyam

Tantárgy/tanterv	9.évfolyam		10.évfolyam		11.évfolyam		12.évfolyam		13.évfolyam	
	K	H	K	H	K	H	K	H	K	H
Magyar nyelv	2		2		2		2			
Irodalom	2		2		2		2			
Történelem	2		2		2		3			
Idegen nyelv	3		3		3	1	3			
Matematika	3		3		3		3	1		
Informatika	1									
Fizika					2		2			
Biológia és egészségtan	1		2		1					
Kémia	1		1			1				
Földrajz	2		2							
Ének-zene	1		1							
Testnevelés és sport	3+2		3+2		3+2		3+2			2
Osztályfőnöki	1		1		1		1			
Hittan		2		2		2		2		
Összesen:	24	26	24	26	21	23	21	23		2

6.5.1. Képzőművészeti tagozat

Szakmai tárgyak	9. évf.		10. évf.		11. évf.		12. évf.		K	13. évf.	
	E	GY	E	GY	E	GY	E	GY		E	GY
Rajzolás-festés-mintázás		5		6		6		7			11
Művészettörténet	2		2		2		2		V	5	
Népművészet			2							2	
Ábrázoló geometria					2						
Betűírás**		2									
Szakmai elmélet**	2		2		2		2			2	
Szakmai gyakorlat**		4		4		6		7			14
Vállalkozási ism										2	
Szakmai órák száma összesen	4	11	6	10	6	12	4	14		11	25
összefüggő szakmai gyakorlat				45		45					
Összes szakmai	15		16		18		18			38	
	41		42		42		41				

szakmai elméleti órák: 31 30%

szakmai gyakorlati órák: 72 70%

103

Az informatika tantárgy a szakmai elméleti tantárgy keretében 6 ECDL modul elsajátítását írja elő, ezért tanítványaink számára ECDL tanfolyamot szervezünk ennek elsajátítása érdekében. 120 óra

Az etika tantárgyat a Hittan tantárgy keretében oktatjuk.

A szabadon felhasználható órakeretet a szakmai órákhoz csoportosítottuk.

Érettségi utáni szakképzés grafikai óraterve

	1/13				2/14			
	KT	KT	HT	HT	KT	KT	HT	HT
Munkahelyi egészség és biztonság	0,5	18						
Foglalkoztatás II.					0,5	16		
Foglalkoztatás I.					2	64		
Művészettörténet	2	72	36	1				
Térábrázolási rendszerek	2	72						
Rajz, festés, mintázás gyakorlat	7	252						
Művészeti vállalkozás	0,5	18						
Stílustan és szaktörténet	1	36	36	1				
Technológia	3	108	36	1				
Tervezés és gyakorlat	15	540	36	1				
Kortárs szakmai környezet					2	64	64	2
Kortárs grafika szaktörténet					2	64		
Szakmai ábrázolási gyakorlat					4	128	64	2
Grafika szakelmélet					2	64		
Illusztrációs technikai gyakorlat					2	64		
Szakillusztrációs gyakorlat					2	64		
Tervező-grafikai technológiai gyakorlat					4,5	144		
Tervezőgrafikai gyakorlat					10	320		
	31	1116	144	4	31	992	128	4
	35				35			
	1260				1120			

4 hetes
gyakorlat

SZAKMAI ORIENTÁCIÓ ÉS SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ OKTATÁS BEÉPÍTÉSE A HELYI PROGRAMBA

A szakmai előkészítő, szakmai alapozó oktatás lehetőséget nyújt a kiválasztott szakmacsoport közös szakmai elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés, illetve a szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

A szakmai előkészítő, szakmacsoportos alapozó oktatás tartalmát, követelményeit az alábbiak együttes figyelembevételével határozzuk meg:

- az érettségi vizsgakövetelmények;
- az OKJ szakképesítések központi programjai;
- a szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás kerettantervi programjai, illetve ezek követelményei.

A párhuzamos képzés sajátossága, hogy a szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás külön tantárgyként nem jelenik meg. A szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás kerettantervi programja, illetve ezek követelményei más tantárgyak programján belül valósul meg, az alábbiak szerint:

Tárgy	Ismeret	Tantárgy, amelynek keretében tárgyaljuk
Szakmai orientáció (9-10. évfolyam)	Tanulásmódszertan	Osztályfőnöki;
	Kommunikáció	Matematika
	Környezetkultúra	Informatika; Magyar nyelv;
	Egészségtan	Irodalom
	Ön- és társismeret	Földünk és környezetünk; Kémia
Szakmacsoportos alapozó oktatás (11-12. évfolyam)	Pszichológiai alapismeretek:	Biológia;
	Pedagógia	Osztályfőnöki
	Szociálpszichológia, mentálhigiéné	Osztályfőnöki
	Néprajz, társadalomismeret	Biológia;
	Kézműves gyakorlatok	Osztályfőnöki
	Szakmai informatika:	Népművészet; Társadalomismeret és etika
		Szakmai gyakorlat
		Informatika

1.2.7. Idegen nyelvek oktatása

Az iskolában angol, német nyelv tanulására van lehetőség. Az általános iskolában a német a kötelező nyelv, míg a művészeti szakgimnáziumban angol vagy német nyelvet oktatunk.

1.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Általános és középiskola

- Szakmailag pontos, az érvényben lévő tantervi követelményeknek megfelelő tankönyvekből válasszunk.
- A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak
- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- A tanulók életkori sajátosságait tartsuk szem előtt, szemléltetés, lényegyet kiemelő, érthető, világos szövegű, esztétikus kivitelű könyvet használjunk. A tartóskönyveket részesítjük előnyben.
- Tartalmazzák az alapfogalmakat, mutassanak rá az összefüggésekre és törvényszerűségekre, tegyék lehetővé az önellenőrzést is.
- Biztosítsák az önálló ismeretszerzés készségének kialakulását és fejlődését.
- Legyenek benne differenciálásra alkalmas feladatok is.
- A tankönyveken kívüli információhordozók motiválják a tanulókat a tantárgy iránti érdeklődésre, annak fenntartására.
- A felhasznált videofilmek, számítógépes programok önálló elemzésre, gondolkodásra serkentsék a tanulókat.
- A tankönyvek, taneszközök feleljenek meg a gazdaságosság és többszöri felhasználhatóság elvének.
- Lehetőleg egy tankönyvcsaládból tanítsunk, felmenő rendszerben. A szakmai munkaközösségek tanárai egyeztessenek.
- A ruházati és más felszerelések kiválasztása – a szülők előzetes tájékoztatásával, az SZMK és az iskolai Diákönkormányzat egyetértésével történik
- A pedagógus – minőség típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati, vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell.
- Az 1-4 évfolyamos tanulók által az egyes tanítási napokon használt tankönyvek tömege a három kilogrammot nem haladhatja meg.
- Iskolánk nevelőtestülete minden év május 31-ig nyilvánosságra hozza az iskolai könyvtárból kölcsönözhető tankönyvek, ajánlott és kötelező olvasmányok jegyzékét.

Feladatok

A tankönyvrendelés elkészítésével megbízott személy saját hatáskörében gondoskodik arról, hogy az általános iskolai oktatásban felhasználható tankönyvek, segédeszközök hivatalos jegyzéke a szakmai munkaközösségek számára rendelkezésre álljon.

A pedagógust munkakörével kapcsolatban megilleti az a jog, hogy az intézmény pedagógiai programja alapján az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket megválassza.

A kiválasztás általános alapelvei:

- feleljen meg az iskola célrendszerének,
- feleljen meg az intézmény oktatási céljainak,
- segítse a tanulást, motiváljon,
- szerkezete legyen világos, egyszerű, áttekinthető,
- szövege, tartalma az életkori sajátosságoknak megfelelő legyen,
- adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre,
- adjon mintát önálló feladatmegoldásra,
- legyen több évig használható,
- az ára legyen kedvező.

1.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

1.4.1. Választott kerettantervek megnevezése

A rendelkezésre álló kerettantervek felkínált lehetőségei közül iskolánk az alábbiak szerint döntött.

Alsó tagozat:

Ének: A változat

Felső tagozat:

Magyar: A változat

Biológia: A változat

Fizika: B1 változat

Technika: B változat

Természetismeret: A változat

Kémia: A változat

Ének: A változat

Felnőtt oktatás – ifjúsági tagozat a nappali tagozatos általános iskolai kerettantervek kötelező óraszámának 90%-a

Szakgimnázium:

Grafika párhuzamos művészetoktatás keretében az OKJ alapján kiadott tantervet használjuk.

1.4.2. Választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

A kötelező tanórai foglalkozások körébe tartozik kötelezően választható módon a református és katolikus hittanoktatás, vagy ezek helyett az erkölcsstan. Minden képzésformában minden évfolyamon ezen tantárgyakból heti 2 óra került az iskolai óratervbe. Ezekon kívül a következő változtatások történtek, a kerettanterv kötelező óraszámaihoz képest:

Szakgimnáziumi képzés vonatkozásában:

A szabadon tervezhető órák a szakmai tantárgyak keretébe kerültek beépítésre. Az informatika tantárgy a grafikus képzés keretében magas tudásszintet követel, a szakmai oktatás keretében az ECDL követelmények megtalálhatók, ezért az informatika tantárgyat kötelezően választható tantárgyak között tartjuk számon, hogy tanulóink készség szinten tudják használni a programokat. A művészetek tantárgy keretében éneket tanítunk, mert a grafika szak magában foglalja a rajz és a művészettörténet magas szintű elsajátítását.

1.5 Mindennapos testnevelés

Iskolánk a mindennapos testnevelést, testmozgást a 2013. szeptember 1-jétől a Nemzeti Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg 3+2 felosztás szerint.

Célok, alapelvek

- Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban
- Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon
- Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok
- Gyógytorna gyakorlatok
- Minden testnevelés óra - testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok, aerobik)
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.

A mindennapos testnevelés 2012. szeptember 1-jétől indul a 1-5-9. évfolyamokon felmenő rendszerben

Intézményünkben a délutáni sportkör keretében tömegsport, úszás, görkorcsolya valamint konditermi foglalkozások folynak, melyek közül tanulóink választhatnak.

A Kenderke Művészeti Alapfokú Iskola biztosítja alsó és felső tagozatosaink számára a néptáncot, mint választható tantárgyat.

Az iskola a tanulók mindennapi testedzésének biztosítás a érdekében:

Tömegsport órákat tartunk (alkalmanként 45 perc).

Iskolai diáksport sportkört működtet
Erre sportáganként hetente 1-2 óra áll rendelkezésre.

1.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánk vonatkozásában választható tantárgyként jelentkeznek a hit- és erkölcstan vonatkozásában felekezeti hovatartozás szerint a Katolikus vagy Református hitoktatás, illetve Köznevelési megállapodás rendelkezése szerint adott az erkölcstan választhatósága. Így iskolánk tanulója az iskolába való belépésekor választhat Református hittan, Katolikus hittan között, felekezeti hovatartozása, vagy lelkiismereti meggyőződése szerint.

A mindennapos testnevelés keretében az iskola által biztosított lehetőségek, melyek közül a tanulóknak, illetve szüleiknek választaniuk kell:

- néptánc – általános iskola
- görkorcsolya – általános iskola alsó tagozat
- úszás – általános iskola –alsó és felső tagozat
- erősítő edzések – középiskola

Pedagógusválasztást az iskola abban az esetben tud biztosítani, ha ugyanabban a témában két vagy több párhuzamos foglalkozás indul.

Az iskola tanórán kívüli foglalkozásai, rendezvényei

Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

- szakkörök (báb, rajz, kézműves)
- egyetemi előkészítők (rajz, művészettörténet),
- egyéni foglalkozások,
- szakgimnáziumban szabadon választható (emelt szintű érettségire felkészítő) tantárgyak rendszere a 11., 12. évfolyamon,
- iskolai tantárgyi háziversenyek, felkészítés a térségi, országos tanulmányi versenyekre (és az azokon való részvétel),
- számítógépes grafikai szakkör,
- ECDL vizsgára felkészítő tanfolyam
- énekkar,
- alapfokú művészeti iskola keretében hangszeres és csoportos műfajok tanításával lehetőség biztosítása az érdeklődők számára.
- iskolai versenyek, vetélkedők: bibliaismereti, versmondó, szép olvasási, fejszámolási
- színház- és mozi látogatás, színházbérlet,
- képzőművészeti tárlatok és hangversenyek rendezése,
- szabad könyvtárhasználat
- művészek, közéleti személyek előadásai,
- sportbajnokságok-versenyek a diáksportkör keretében (futball, úszás, görkorcsolya).

A tehetségeseket motiválja sokféle alapítványi jutalom, kedvezmény, valamint a legkiválóbb végzős diáknak a tantestület által megszavazott Launai-díj.

Az érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelyek a helyi tantervben meghatározott követelményei az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték és ezt bizonyítvánnyal igazolni, tudja.

1.7. Az érettségi vizsga

1.7.1. Érettségi vizsgára bocsájtás feltétele:

Nkt. 6§ .(4)²⁶ A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

- a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és
- b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

A közösségi szolgálatot a 9., 10., és 11. évfolyam ideje alatt kell elvégezni. A közösségi szolgálat koordinálása, az igazgató által kijelölt koordináló feladata.

Az iskola szerződést köt, a fogadó intézménnyel. A jelentkezési lapot, a szülői nyilatkozatot és a közösségi szolgálati naplót a diákok maguknál tartják, az utóbbit a fogadó intézménnyel vezettetik.

A tanév kezdetén és végén a diákok bemutatják az osztályfőnöküknek naplójukat, akik ellenőrzik és összesítik az addig teljesített óráikat.

Az összesítést megőrzik és egy példányt átadnak a koordináló tanárnak. A közösségi szolgálati naplót az osztályfőnök az 50 óra teljesítése után összegyűjti. A teljesítést igazolólap kiadásával igazolja és a naplót irattári megőrzésre (5 év) átadja a koordináló tanárnak.

Iskolánk érettségi vizsgáit a 100/1997 (VI: 13.) kormányrendelet alapján szervezi meg.

1.7.2. A középszintű érettségi vizsga kötelező és választható tantárgyai

Tanulói jogviszonyban ingyenesen iskolánkban háromféle érettségi vizsga tehető:

- a) előrehozott érettségi vizsga
- b) szintemelő érettségi vizsga
- c) rendes érettségi vizsga

a) Előrehozott érettségi vizsga tehető iskolánkban a tanulói jogviszony fennállása alatt, a helyi tanterv alapján a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, amelyre angol, német, olasz nyelvből vagy informatikából kerülhet sor.

b) Szintemelő érettségi vizsga a fent jelzett vizsgatárgyakból a középszinten sikeresen befejezett érettségi vizsgának az emelt szintű érettségi vizsgán első alkalommal történő megismétlése. A tanulói jogviszony fennállása alatt, a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szintemelő érettségi vizsgát iskolánkban angol, német olasz nyelvből vagy informatikából lehet tenni kizárólag a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző tanév május-júniusi vizsgaidőszakában.

A sikertelen előrehozott, vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett szintemelő érettségi vizsgát követően az adott vizsgatárgyból javító és pótló vizsgára

legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakára vonatkozóan lehet jelentkezni.

c) Rendes érettségi vizsga a 12. évfolyam elvégzése után tehető, ennek kötelező tárgyai iskolánkban:

- a magyar nyelv és irodalom,
- a történelem,
- a matematika és
- az idegen nyelv
- szakmai érettségi

Az előírt óraszámok fenti tantárgyak esetében a párhuzamos oktatás keretében is biztosítottak. Ha a tanulónak, bármely kötelező érettségi tantárgyból felmentése van az értékelés és minősítés alól, akkor választható az a tantárgy, amelyet a négy tanév során minimum 194 órában tanítottunk.

A rendes érettségi vizsga sikertelensége esetén csak a javító vagy pótló érettségi vizsga letétele után kezdhető meg a 13. szakképző évfolyam. Igazgatói engedéllyel a 13. évfolyamra beiratkozhat az a tanuló is, aki csak a beiratkozás és az évfolyam elkezdése után (az őszi vizsgaidőszakban) tudja a javító vagy pótló vizsgát letenni. Ez esetben köteles az így megszerzett érettségi bizonyítványt a lehető legrövidebb időn belül az igazgatónak bemutatni.

Kiegészítő érettségi vizsga iskolánkban tanulói jogviszonyban vagy azon kívül csak térítési díj esetében tehető, ha a tanulónak a felvételijéhez erre szüksége van. Ez minden olyan tárgyra vonatkozik, amelyre a tanulók számára 194 tanítási órát tudunk biztosítani. Mivel ez a közismereti, kötelező érettségi tárgyakon kívül a helyi tantervben eleve nem biztosított, így azt az iskola egyéni vagy csoportos, rendkívüli fakultáció keretében teszi lehetővé. Ez azt jelenti, hogy a helyi tanterv órákötelezettségén túl az adott tárgyból a még hiányzó mennyiségű tanórát a fakultáció keretében az iskola biztosítja.

1.7.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Középszinten: írásbeli és szóbeli.

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsga célja

A vizsgakövetelményekben a vizsga mindkét szintjén meghatározó szerepet töltenek be a szövegértés, az írásbeli és szóbeli szövegalkotás képességei és tevékenységei. Hangsúlyosak azok a szövegfeldolgozási, elemzési és értelmezési szempontok, nyelvi és irodalmi ismeretek, amelyek a magyar és az európai kulturális hagyomány mellett a jelen világának, a jelen kultúrájának megértéséhez elengedhetetlenek, amelyek szükségesek az önálló tájékozódáshoz, az ítélőképességhez, az érzelmi, a szociális, az intellektuális élmények megéléséhez és kifejezéséhez. A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsgája olyan kitüntetett alkalom, amely az alábbi célokat követve teszi lehetővé a vizsgázó nyelvi kultúrájának és irodalmi műveltségének minősítését és értékelését.

Az érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- hogyan tudja alkalmazni nyelvi, nyelvhasználati, irodalmi és fogalmi ismereteit, olvasói tapasztalatait a múlt és a jelenkor nyelvi, kulturális jelenségeinek megértésében;
- hogyan képes tudását, gondolatait, véleményét szóban és írásban előadni a vizsgafeladatoknak megfelelő műfajban, a szükséges és lehetséges tartalmakkal, szerkezetben és stílusban;
- önállóan tud-e reagálni különböző korszakok különböző műfajú szépirodalmi, köznapi, tudományos szövegeinek gondolataira, állításaira, következtetéseire;
- képes-e élethelyzetek, döntési szituációk, etikai kérdések, gondolatok, érzelmek, magatartások, szociális beállítódások, elvek, eszmék, érzelmek árnyalt bemutatására, értelmezésére;
- teljesítményében kifejeződik-e önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége, kreativitása, nyelvi-irodalmi kultúrájának egyéni sajátosságai, értékválasztásai;
- tud-e logikusan érvelni, következtetéseit, gondolatait világos nyelvi formában előadni, véleményt alkotni;
- képes-e különböző alkotói magatartások, kifejezőmódok megkülönböztetésére, összevetésére, különböző szövegek elemzésére, összehasonlítására, értelmezésére, értékelésére;
- felismeri-e egy-egy korszak kifejezőmódjának, művészetének találkozási pontjait;
- tud-e irodalmi és nem irodalmi szövegek kérdésfelvetések és válaszok sokféleségében tematikusan és kronológiailag tájékozódni.

A középszintű vizsga a magyar nyelv használatában és az irodalomban tájékozódni tudó ember nyelvi, irodalmi műveltségét, szövegértő és szövegalkotó képességeit, problémalátását, problémamegoldó gondolkodását vizsgálja, így a vizsga a jelöltektől a mindennapi életben és az önművelésben szükséges ismeretszerzési eljárásokat, írásbeli és szóbeli kifejezőképességet, a rendszerezés és alkalmazás alapvető formáit, valamint az elemzés, az értelmezés és az ítéletalkotás képességének bizonyítását várja el.

Az emelt szintű vizsga elsősorban a felsőoktatásban tovább tanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a vizsga a jelöltektől a középszintű követelményeket meghaladó bonyolultabb ismeretszerzési eljárásokat, összetettebb rendszerezési, alkalmazási összehasonlítási, és elemzési szempontokat, valamint magasabb fokú gondolkodási, önállóbb ítéletalkotási képességeket várja el, az olvasottság, a nyelvi, irodalmi, fogalmi ismeretek, tények, összefüggések tágabb körét kéri számon.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT ÉS EMELT SZINT

Témakörök/ képességek	Követelmények
Szövegértés	
Információk feldolgozása és megítélése Szépirodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése	Nyomtatott és elektronikus közlések információinak célirányos és kritikus használata. A szövegértési képesség bizonyítása különféle szakmai-tudományos, publicisztikai, gyakorlati, szépirodalmi szövegek értelmezésével, összehasonlításával. Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása.
Szövegalkotás	
Írásbeli kifejezőképesség	Különböző témákban, különböző műfajokban széles körű

	<p>olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabotossággal.</p> <p>Kérdéskör, kérdés, probléma írásbeli megvitatása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.</p> <p>Hivatalos írásművek nyelvi normáinak alkalmazása</p> <p>A köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható kézírás, a helyesírási és nyelvhelyességi hibák javításának képessége.</p>
Beszéd, szóbeli szövegalkotás	
	<p>A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő tartalmú, szóhasználatú lényegre törő, világos felépítésű, kifejtett közlés.</p> <p>Memoriter: teljes művek és részletek szöveghű előadása.</p>
Fogalmi műveltség	
Fogalomismeret, fogalomhasználat	<p>Nyelvi és irodalmi fogalmak beszédhelyzetnek, témának, megfelelő helyénvaló alkalmazása.</p> <p>Fogalmak értelmezése.</p>

KÖZÉPSZINT

Témakörök	Követelmények
1. Magyar nyelv	
1.1. Ember és nyelv	<p>A nyelv mint jelrendszer.</p> <p>A beszéd mint cselekvés.</p> <p>A nyelv és a gondolkodás viszonya.</p> <p>Nyelvcsalád, nyelvtípus.</p> <p>A nyelvhasználat társadalmi vonatkozásai.</p>
1.2. Kommunikáció	<p>A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal.</p> <p>A kommunikáció interdiszciplináris jellege.</p> <p>Jel, jelrendszer.</p> <p>Nyelvi és vizuális kommunikáció.</p> <p>A nyelvhasználat, mint kommunikáció.</p> <p>Kommunikációs funkciók és közlésmódok.</p> <p>Személyközi kommunikáció.</p> <p>A tömegkommunikáció.</p>
1.3. A magyar nyelv története	<p>Változás és állandóság a nyelvben.</p> <p>A magyar nyelv rokonsága.</p> <p>A magyar nyelv történetének fő szakaszai. A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, Ó-magyar Mária-siralom.</p>

	Nyelvművelés.
1.4. Nyelv és társadalom	Társadalmi és területi nyelvváltozatok. Rétegzettség és norma a nyelvhasználatban. Kisebbségi nyelvhasználat. A határon túli magyar nyelvűség. Tömegkommunikáció és nyelvhasználat.
1.5. A nyelvi szintek	Hangtan. Alaktan és szótan. Mondattan. A mondat szintagmatikus szerkezete. A mondat a szövegben. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban. Szókinés és frazeológia.
1.6. A szöveg	A szöveg és a kommunikáció. A szöveg szerkezete és jelentése. Szövegértelmezés. A szöveg szóban és írásban. Az intertextualitás. A szövegtípusok. Szöveg a médiában.
1.7. A retorika alapjai	A nyilvános beszéd. Érvelés, megvitatás, vita. A szövegszerkesztés eljárásai.
1.8. Stílus és jelentés	Szóhasználat és stílus. A szójelentés. Állandósult nyelvi formák. Nyelvi, stilisztikai változatok. Stílusesszközök. Stílusréteg, stílusváltozat.
2. Irodalom	
2.1. Szerző, művek	
2.1.1. Életművek a magyar irodalomból	Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila. Az életmű: az életút jelentős tényei, a főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között. Memoriterek.
2.1.2. Portrék	Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János. Két-három lírai és/vagy néhány epikai/drámai alkotás bemutatása,

	értelmezése. Memoriterek.
2.1.3. Látásmódok	Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos. Választandó legalább három szerző a felsoroltak közül. (A lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel).
2.1.4. A kortárs irodalomból	Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy epikai művének értelmezése az 1980-tól napjainkig tartó időszakból. Irodalmi nyilvánosság; nyomtatott szöveg, digitális közlés.
2.1.5. Világirodalom	Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia. A romantika, a századfordulás modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzői és egy-két kiemelkedő képviselője.
2.1.6. Színház és dráma	Színház és dráma különböző korszakokban. 1-1 mű értelmezése: Szophoklész, Shakespeare, Moliere, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája.
2.1.7. Az irodalom határterületei	Az irodalom kulturális határterületei. Népköltészet, műköltészet, folklór. Az adaptáció – irodalom filmen, dalszövegben, a virtuális valóságban. A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei, egy-két tipikus műfaja. Mítosz, mese és kultusz. Sikerek, divatjelenségek. Az irodalmi ismeretterjesztés nyomtatott és elektronikus műfajai.
2.1.8. Regionális kultúra	Interkulturalitás. A régió, a tájegység, a település irodalmi, kulturális hagyományai. Kisebbségi irodalmak. Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok bemutatása.
2. 2. Értelmezési szintek, megközelítések	
2.2.1. Témák, motívumok	Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. Az olvasott művekben motívumok, témák változatainak felismerése, értelmezése.
2.2.2. Műfajok, poétika	Műnemek, műfajok. Poétikai fogalmak alkalmazása.
2.2.3. Korszakok, stílustörténet	A kifejezésmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól a szimbolizmusig.

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Magyar nyelv	
1.1. Ember és nyelv	A nyelv mint jelrendszer. A beszéd mint cselekvés.

	<p>A nyelv és a gondolkodás viszonya. Nyelvcsalád, nyelvtípus. A nyelvhasználat társadalmi vonatkozásai. A nyelvi változás, a nyelv mint változó rendszer.</p>
1.2. Kommunikáció	<p>A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal. Jel, jelrendszer. Nyelvi és vizuális kommunikáció. A nyelvhasználat, mint kommunikáció. Kommunikációs funkciók és közlésmódok. Személyközi kommunikáció. A tömegkommunikáció. Társadalmak és kultúrák jelrendszerei.</p>
1.3. A magyar nyelv története	<p>Változás és állandóság a nyelvben. A magyar nyelv rokonsága. A magyar nyelv történetének fő szakaszai. A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, Ó-magyar Mária-siralom. Életmód és szókincs összefüggései. A szókészlet rétegei. Régi magyar irodalmi szövegek bemutatása. Az egységes írott nyelvi norma kialakulása. A nyelvművelés szerepe.</p>
1.4. Nyelv és társadalom	<p>Társadalmi és területi nyelvváltozatok. Rétegzettség és norma a nyelvhasználatban. Egy nyelvjárás bemutatása. Kisebbségi nyelvhasználat. A határon túli magyar nyelvűség. Kétnyelvűség, kettős nyelvűség. Nyelvpolitika, nyelvi tervezés. Tömegkommunikáció és nyelvhasználat.</p>
1.5. A nyelvi szintek	<p>A leíró grammatika mint a magyar nyelvi rendszer modellje. Hangtan. Alaktan és szótan. Mondattan. A mondat szintagmatikus szerkezete. A mondat a szövegben. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban. Szókincs és frazeológia.</p>
1.6. A szöveg	<p>A szöveg és a kommunikáció. A szöveg pragmatikai, szemantikai és grammatikai megközelítése. A szöveg szerkezete és jelentése. Szövegértelmezés. A szöveg szóban és írásban. Az intertextualitás. A szövegtípusok. Szöveg a médiában. Médiaközlések elemzése.</p>

1.7. A retorika alapjai	A retorika jelentősége és alkalmazásának társadalmi szinterei. A nyilvános beszéd. Érvelés, megvitatás, vita. A szövegszerkesztés eljárásai.
1.8. Stílus és jelentés	Szóhasználat és stílus. A szójelentés. Állandósult nyelvi formák. Nyelvi, stilisztikai változatok. Stílus eszközök. Stílusréteg, stílusváltozat. Stílus és norma koronkénti változatai.
2. Irodalom	
2.1. Szerző, művek	
2.1.1. Életművek a magyar irodalomból	Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila. Az életmű: az életút jelentős tényei, a főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között. Irányzatok, szellemi kötődések. Művek hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban. Memoriterek.
2.1.2. Portrék	Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János. Három-négy lírai és/vagy egy-két epikai néhány epikai/drámai alkotás több szemponton alapuló értelmezése. Összefüggések a korszak irányzataival, korstílussal. Etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozások. Művek hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban. Memoriterek.
2.1.3. Látásmódok	Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos. Választandó legalább négy szerző a felsoroltak közül. (A lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel). Összefüggések a korszak irányzataival, korstílussal. Etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozások Művek hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban.
2.1.4. A kortárs irodalomból	Egy költő néhány versének; egy-egy drámaíró, illetve prózaíró 1-2 művének értelmezése az 1980-tól napjainkig tartó időszakból. Irodalmi nyilvánosság; nyomtatott szöveg, digitális közlés.

2.1.5. Világirodalom	Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia. Középkor, reneszánsz, barokk, felvilágosodás, romantika, a XIX. század második fele, avantgárd és a XX. század első fele, a XX. század második fele és a kortárs világirodalom jellemzői, korszakonként két mű bemutatása.
2.1.6. Színház és dráma	Színház és dráma különböző korszakokban. Egy-egy mű értelmezése: Szophoklész, Shakespeare, Moliere, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája. Egy-egy dráma elemzése: Ibsen, Csehov, epikus színház, abszurd dráma.
2.1.7. Az irodalom határterületei	Az irodalom kulturális határterületei. Népköltészet, műköltészet, folklór. Az adaptáció – irodalom filmen, dalszövegben, a virtuális valóságban. A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei, egy-két tipikus műfaja. „Magas” (elit) művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban. Mítosz, mese és kultusz. Az irodalmi ismeretterjesztés nyomtatott és elektronikus műfajai.
2.1.8. Regionális kultúra	Interkulturalitás. A régió, a tájegység, a település irodalmi, kulturális hagyományai. Kisebbségi irodalmak. Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok bemutatása.
2. 2. Értelmezési szintek, megközelítések	
2.2.1. Témák, motívumok	Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. Az olvasott művekben motívumok, témák változatainak értelmezése. Műveket összekötő motivikus összefüggések.
2.2.2. Műfajok, poétika	Műnemek, műfajok. Poétikai fogalmak alkalmazása. Műfajteremtő művek. Poétikai jellemzők történeti változásai.
2.2.3. Korszakok, stílustörténet	A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól a szimbolizmusig.
2.2.3.1. Irodalomtörténet	Az irodalom, az irodalmiság változó hagyománya. A magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.

TÖRTÉNELEM

ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Középszinten: írásbeli és szóbeli.

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A történelem érettségi vizsga célja

A vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a történeti gondolkodásmód kialakulásához szükséges alapokkal;
- birtokában van-e az alapvető történelmi tényeknek (időpontok, személyek stb.);

- tudja-e használni a történelmi fogalmakat, a szaknyelvet;
- képes-e ismereteit szóban és írásban előadni;
- elsajátította-e azokat a képességeket és ismereteket, amelyekkel a történelmi eseményeket és jelenségeket értelmezni tudja;
- képes-e a történelmi forrásokat – legyenek akár eredeti források, akár a múltról szóló feldolgozások – vizsgálni és elemezni, a múlt emberének életét reálisan elképzelni;
- fel tudja-e használni történelmi ismereteit arra, hogy a jelenkor társadalmi jelenségeit értelmezze;
- képes-e az érvekkel alátámasztott, árnyalt és tényszerű történelmi értékeléseket előnyben részesíteni a leegyszerűsítő véleményekkel szemben.

A követelményekben

- hangsúlyosan szerepelnek a képesség jellegű követelmények, valamint azok az elemzési szempontok és történelmi ismeretek, amelyek a jelen világának megértéséhez szükségesek;
- nagy figyelmet kapnak a társadalmi, gazdasági és kulturális folyamatok, illetve azok a készségek és ismeretek, amelyek az egyes korszakok komplex, életszerű bemutatásához szükségesek;
- fontos szerep jut a politika- és eseménytörténet mellett a társadalom-, a gazdaság-, a művelődés- és mentalitástörténetnek.

A középszintű vizsga a jelöltektől az egyszerűbb ismeretszerzési eljárásokat, kifejezőképességeket, a rendszerezés és alkalmazás alapvető formáit, valamint a történelmi ítéletalkotás készségének meglétét várja el.

Az emelt szintű vizsga elsősorban a felsőoktatásban történelmet tovább tanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. A jelöltektől a középszintű követelményeket meghaladó bonyolultabb ismeretszerzési eljárásokat, kifejezőképességeket, összetettebb rendszerezési alkalmazási, összehasonlítási és elemzési szempontokat, valamint magasabb fokú gondolkodási műveleteket, önállóbb ítéletalkotási készségeket vár el, továbbá a történelmi tények, adatok tágabb körét kéri számon.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT

Témakörök/ Kompetenciák	Követelmények
1. Kompetenciák	
Források használata és értékelése	Történelmi forrásokból (pl. tárgyi, írásos) információk gyűjtése, következtetések megfogalmazása. Különböző típusú forrásokból származó információk összevetése. Képi források (pl. fényképek, karikatúrák, plakátok) megadott szempont szerinti értelmezése. A történelmi térképek felhasználása az ismeretszerzéshez. Információk gyűjtése és következtetések levonása egyszerű statisztikai táblázatokból, diagramokból, grafikonokból, kronológiákból. A tények és feltételezések megkülönböztetése.
A szaknyelv alkalmazása	Történelmi fogalmak azonosítása, helyes használata.

Tájékozódás térben és időben	<p>Történelmi helyszínek azonosítása különböző térképeken.</p> <p>A földrajzi környezet szerepe az egyes történelmi kultúrák és államok kialakulásában.</p> <p>Egyszerű történelmi térképvázlatok készítése.</p> <p>Konkrét történelmi események térben és időben való elhelyezése.</p> <p>Különbségek és egybeesések felismerése a világtörténet és a magyar történelem legfontosabb eseményei között.</p> <p>A nagy történelmi korok és a kisebb korszakok elnevezésének, sorrendjének, valamint legfontosabb jellemzőinek ismerete.</p>
Az eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>A tanultak okok és következmények szerinti rendezése.</p> <p>Annak bizonyítása, hogy a történelmi eseményeknek általában több oka és következménye van.</p> <p>Különböző típusú okok és következmények megkülönböztetése, azok eltérő jelentőségének felismerése.</p> <p>A lényeges és kevésbé lényeges szempontok, tényezők megkülönböztetése, mérlegelése.</p> <p>Önálló kérdések megfogalmazása a tanult történelmi események okairól és következményeiről.</p> <p>A változás és a fejlődés közötti különbség értelmezése konkrét példákon.</p> <p>A különböző történelmi régiók eltérő fejlődésének bemutatása.</p> <p>Aktuális események történelmi előzményeinek bemutatása.</p> <p>Személyek, pártok, csoportok szerepének felismerése egy-egy történelmi esemény alakulásában.</p> <p>Annak megállapítása, hogy miként függhetnek össze a történelmi események okai, következményei és a benne résztvevők szándékai.</p>
Történelmi események és jelenségek problémaközpontú bemutatása	<p>Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra.</p> <p>Népesség, település, életmód.</p> <p>Egyén, közösség, társadalom.</p> <p>A modern demokráciák működése.</p> <p>Politikai intézmények, eszmék, ideológiák.</p> <p>Nemzetközi konfliktusok és együttműködés.</p>
2. Témakörök	
Az ókor és kultúrája	<p>Vallás és kultúra az ókori Keleten.</p> <p>A demokrácia kialakulása Athénban.</p> <p>A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralkodó kialakulása.</p> <p>Az antik hitvilág, művészet, tudomány.</p>

	<p>A kereszténység kialakulása és elterjedése. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása.</p>
A középkor	<p>A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői. A nyugati és a keleti kereszténység. Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése. A középkori városok. Egyházi és világi kultúra a középkorban. A humanizmus és a reneszánsz Itáliában. Az oszmán birodalom terjeszkedése.</p>
A középkori magyar állam megteremtése és virágkora	<p>A magyar nép őstörténete és vándorlása. A honfoglalástól az államalapításig. Az Árpád-kor. Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos és Luxemburgi Zsigmond idején. A Hunyadiak. Kultúra és művelődés.</p>
Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban	<p>A nagy földrajzi felfedezések és következményei. Reformáció és katolikus megújulás. A reformáció hatása hazánk kulturális életére A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás.</p>
Magyarország a Habsburg Birodalomban	<p>A mohácsi csata és az ország három részre szakadása. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban. Művelődés, egyházak, iskolák.</p>
A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora	<p>A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata. A XIX. század eszméi. Az ipari forradalom és következményei. Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón. Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik.</p>
A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon	<p>A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései. A reformkori művelődés, kultúra. Polgári forradalom. A szabadságharc. A kiegyezés előzményei és megszületése. Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése.</p>

Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig	Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék. A gazdaság a társadalom és életmód új jelenségei a fejlett világban. Az USA és az 1929–33-as gazdasági válság. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa. A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920–30-as években. A második világháború előzményei és jelentős fordulatai. A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői. A szocialista rendszerek bukása.
Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig	Az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása és következményei. A Horthy-rendszer jellege, jellemzői. A művelődési viszonyok és az életmód. A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái. Magyarország részvétele a világháborúban. A német megszállás, a holocaust Magyarországon.
Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig	A szovjet felszabadítás és megszállás. A határon túli magyarság sorsa. A kommunista diktatúra kiépítése és működése. Az 1956-os forradalom és szabadságharc. A Kádár-rendszer jellege, jellemzői. A rendszerváltozás.
A jelenkor	A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztsovjét rendszerek problémái. Az európai integráció története. A „harmadik világ”. Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés. A globális világ kihívásai és ellentmondásai.
A mai magyar társadalom és életmód	Alapvető állampolgári ismeretek. Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban. A magyarországi roma társadalom. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság. Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások.

MATEMATIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Középszinten: írásbeli.

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A matematika érettségi vizsga célja

A matematika érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó

- tud-e logikusan gondolkodni, rendelkezik-e megfelelő matematikai probléma- és feladatmegoldó, valamint absztrakciós, analízáló és szintetizáló képességgel;
- tud-e állításokat, egyszerűbb gondolatmenetű bizonyításokat szabatosan megfogalmazni, áttekinthető formában leírni;
- elsajátította-e a mindennapi életben használatos számolási technikákat, rendelkezik-e biztos becslési készséggel, az önellenőrzés igényével;
- képes-e statisztikai gondolatok megértésére, intelligens felhasználására, a függvény- vagy függvényszerű kapcsolatok felismerésére és értékelésére;
- képes-e a leírt síkbeli és térbeli szituációk elképzelésére, tud-e ezekhez ábrát készíteni, s ennek segítségével az adott konstrukcióban gondolkodni, számolni;
- képes-e a tanult ismereteket más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatokban alkotó módon alkalmazni;
- képes-e hétköznapi szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, egy-egy gyakorlati kérdés megoldásához matematikai modellt alkotni, különböző problémamegoldó stratégiákat alkalmazni;
- képes-e a különböző matematikai segédeszközök (függvénytáblázat, zsebszámológép) célszerű alkalmazására; a mindenkori tárgyi feltételek függvényében, azokkal szinkronban a matematikai eszközökkel való problémamegoldásban a programozható számológép, a grafikus kalkulátor és a számítógép használata fokozatosan követelménnyé válhat.

Az emelt szinten a felsoroltakon túl az érettségi vizsga célja annak mérése, hogy a tanuló

- rendelkezik-e a felsőfokú matematikai tanulmányokhoz szükséges alapokkal;
- képes-e hipotéziseket megfogalmazni, és sejtéseit bizonyított állításaitól megkülönböztetni;
- milyen szintű kombinatív készséggel rendelkezik, mennyire kreatív a gondolkodása;
- képes-e gondolatmenetében érthetően, világosan alkalmazni a matematikai modellalkotás lépéseit (probléma megfogalmazása, matematikai formába öntése, összefüggések keresése, az eredmények matematikai módszerekkel történő kiszámítása, igazolása, értelmezése).

Az ismeretek legnagyobb része a középszinten és az emelt szinten egyaránt megjelenik. Ezen ismeretek feldolgozásában az emelt szintet az igényesebb felépítés, az összetettebb alkalmazás, a nehezebb feladatok jellemzik. A követelmények leírásában gyakran szereplő „szemléletes” jelző azt fejezi ki, hogy az adott fogalom matematikailag precíz ismerete nem követelmény. A matematika tanításában csak spirálisan lehet haladni, s így több téma, pl. az analízis – a felkészülésre fordítható idő alatt – a középiskolai tanulmányok végére is csak szemléletes formában tanítható meg, s csak bizonyos alkalmazásokat tesz lehetővé.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT

Témakör	Követelmények
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok	
Halmazelmélet	Halmazelméleti alapfogalmak. Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok. A halmazfogalom és a halmazműveletek használata a matematika különböző területein (pl. számhalmazok, ponthalmazok).
Logika Logikai műveletek Fogalmak, tételek, Bizonyítások a matematikában	A negáció, konjunkció, diszjunkció, implikáció, ekvivalencia ismerete, alkalmazása. A „minden”, „van olyan” logikai kvantorok ismerete, alkalmazása. Egyszerű matematikai szövegek értelmezése. A tárgyalt definíciók és tételek pontos megfogalmazása. Szükséges és elégséges feltételek helyes alkalmazása.
Kombinatorika	Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása.
Gráfok	A gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai. Gráfelméleti alapfogalmak.
2. Számelmélet, algebra	
Számfogalom	A valós számkör. A valós számok különböző alakjai. Alapműveletek, műveleti tulajdonságok ismerete, alkalmazása a valós számkörben. Az adatok és az eredmény pontossága. Számrendszerek, a helyiértékes írásmód.
Számelmélet	Az osztó, többszörös, prímszám, összetett szám fogalma. A számelmélet alaptétele, számok prímtényezőkre bontása, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös. Egyszerű oszthatósági feladatok.
Algebrai kifejezések, műveletek	Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel. Másod- és harmadfokú nevezetes azonosságok alkalmazása.
Hatvány, gyök, logaritmus	Definíciók, műveletek, azonosságok (egész kitevőjű hatványok, racionális kitevőjű hatványok). A logaritmus fogalma, a logaritmus azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben.
Egyenletek, egyenlőtlenségek	Első- és másodfokú egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása. Az egyenletmegoldás alkalmazása szöveges feladatokban. Egyszerű négyzetgyökös, algebrai törtes, abszolútértékes egyenletek.

		A definíciókra és az azonosságok egyszerű alkalmazására épülő exponenciális, logaritmikus és trigonometrikus egyenletek. Két pozitív szám számtani és mértani közepének viszonya. Kétismeretlenes lineáris és másodfokú egyenletrendszerek. Egyszerű egyenlőtlenségrendszerek.
3. Függvények, az analízis elemei		
Függvények függvények grafikonjai, függvény-transzformációk		A függvény matematikai fogalma, megadásának módjai. Az alapfüggvények (lineáris, másodfokú, harmadfokú és négyzetgyök-függvények, fordított arányosság, exponenciális és logaritmikusfüggvény, trigonometrikus függvények, abszolútérték függvény) és egyszerű transzformáltjaik: $f(x) + c, f(x + c), c \cdot f(x), f(c \cdot x)$
Függvények jellemzése		Zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás.
Sorozatok		Számtani sorozat, mértani sorozat Kamatos kamat számítása.
4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria		
Alapfogalmak, pontthalmazok		Tételek távolsága, szöge. Nevezetes pontthalmazok.
Geometriai transzformációk		Egybevágósági transzformációk, egybevágó alakzatok. Középpontos hasonlóság, hasonlóság. Hasonló alakzatok tulajdonságai. Az egybevágóságra és a hasonlóságra vonatkozó ismeretek alkalmazása egyszerű feladatokban.
Síkgeometriai alakzatok Háromszögek Négyszögek Sokszögek Kör	Tételek az oldalakra, szögekre, nevezetes pontokra, vonalakra – alkalmazásuk bizonyítási és szerkesztési feladatokban. Nevezetes négyszögek (trapézok, deltoidok) és tulajdonságaik. Alaptulajdonságok. Szabályos	

	sokszögek. A kör és részei. Kör és egyenes kölcsönös helyzete.
Térbeli alakzatok	Henger, kúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp.
Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás	Egyszerű síkidomok és részeik kerülete, területe. Testek felszínének és térfogatának számítása. Hasonló síkidomok és testek különböző mérőszámainak és a hasonlóság arányának viszonya.
Vektorok	A vektor fogalma. Vektorműveletek (összegvektor, különbségvektor, skalárral való szorzás, skaláris szorzat) és tulajdonságaik. Vektor koordinátái. Vektorok alkalmazása.
Trigonometria	Szögfüggvények fogalma. Egyszerű összefüggések a szögfüggvények között. Szinusztétel, koszinusztétel.
Koordináta-geometria	Alakzatok (egyenes, kör) egyenlete és kölcsönös helyzetük.

5. Valószínűség-számítás, statisztika

Leíró statisztika	Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai (kördiagram, oszlopdíagram). Gyakoriság, relatív gyakoriság. Átlagok: számtani közép, súlyozott közép, rendezett minta közepe (medián), leggyakoribb érték (módusz). Szórás.
Valószínűség-számítás	Valószínűség fogalma. A valószínűség klasszikus kiszámítási módja. Visszatevéses mintavétel.

IDEGEN NYELV

ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

Az idegen nyelv érettségi vizsga célja

Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e valós kommunikációs céljait megvalósítani.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga a nyelvoktatás céljai közül (pragmatikus, kognitív, személyiségfejlesztő célok) csak a pragmatikus cél megvalósulását méri, vagyis azt, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a kommunikatív kompetencia meghatározott szintjével. Bár nagyon fontos, hogy a tanulók a tanítási folyamat során ismereteket szerezzenek a világról, a nyelvről és a célkultúrákról, ezeket az ismereteket az idegen nyelvi érettségi vizsga közvetlen módon nem méri. Ezek az ismeretek azonban megjelennek a vizsgafeladatokban használt autentikus anyagokban.

A vizsga mindkét szinten *írásbeli és szóbeli részből* áll, és a négy nyelvi alapkészséget méri: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédképesség és írásképesség. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő mennyiségű szókinccsel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. Ezért a *nyelvtani és lexikai kompetenciát* mindkét szinten külön vizsgarész keretében is mérik. A vizsga egynyelvű, azaz közvetítési készséget nem mér.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje az A2–B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg.

A középszintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a fontosabb információkat megérteni olyan írott és hallott, köznap, egyszerű, eredeti idegen nyelvű szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). A vizsga azt is méri, hogy a vizsgázó tud-e kommunikálni egyszerű helyzetekben, és tud-e egyszerű, összefüggő szöveget alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak.

Az emelt szintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e megérteni különböző fajtájú igényesebb és hosszabb, konkrét vagy elvont témájú írott és hallott idegen nyelvű szövegek fő gondolatmenetét, és követni tudja-e a hosszabb, összetettebb érveléseket is. A vizsga azt is méri, hogy a vizsgázó képes-e idegen nyelven mind szóban, mind írásban folyamatosan és természetes módon kifejezni magát, világos, jól szerkesztett szöveget létrehozni, és eközben megbízhatóan használja-e a szövegszerkesztési mintákat, szövegösszekötő elemeket, továbbá indokolni tudja-e véleményét.

KÖZÉPSZINT

Témakörök/ Kompetenciák	Követelmények
1. Kommunikatív készségek	
Beszédértés (hallott szöveg értése)	Rövidebb, hétköznapi témájú beszélgetések, interjúk lényeges információinak, alapvető kommunikációs szándékának megértése. Egy hallott szövegből az adott helyzetben szükséges kulcs- és részletinformáció(k) megértése. Az értési célnak megfelelő stratégia alkalmazása (globális, szelektív, részletes értés).
Beszédképesség	Kommunikációs szándék megvalósítása megadott egyszerű, hétköznapi helyzetekben és szerepekben. Egyértelmű, egyszerű és összefüggő megnyilatkozás megadott ismerős témákról. A szintnek megfelelő kommunikációs stratégiák alkalmazása.
Szövegértés (olvasott szöveg értése)	Köznyelven íródott, a mindennapi élet témáival foglalkozó, gyakori szövegfajták lényegének megértése. Egy szövegből az adott helyzetben szükséges információ(k) megértése, vélemény, érvelés követése. Az értési célnak megfelelő olvasási stratégia alkalmazása (globális, szelektív, részletes értés).
Írásképesség	Kommunikációs szándék megvalósítása a mindennapi életben általánosan és gyakran használt szövegfajtákban. Egyértelmű, egyszerű, összefüggő szöveg alkotása megadott, hétköznapi témákról.
Egyéb készségek (stratégiák)	A feladatok megtervezéséhez, megoldásához, értékeléséhez szükséges készségek és technikák alkalmazása. A nyelvi nehézségek áthidalásához szükséges legalapvetőbb technikák alkalmazása.
2. Nyelvi kompetencia	
	A vizsgázó tudásszintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló

	alapvető lexikai elemek és nyelvi szerkezetek felismerése és nyelvileg elfogadható, azaz a megértést nem akadályozó használata. A kommunikációs szándékok megvalósításához szükséges nyelvi eszközök alkalmazása szóban és írásban. Az írott és a beszélt nyelv funkcionális használata.
3. Témák	
Személyes vonatkozások, család	Például: a vizsgázó személye, családi élet.
Ember és társadalom	Például: a másik ember külső és belső jellemzése, ünnepek, vásárlás.
Környezetünk	Például: az otthon, a lakóhely és környéke, időjárás.
Az iskola	Például: a saját iskola bemutatása, nyelvtanulás.
A munka világa	Például: diákmunka, pályaválasztás.
Életmód	Például: napirend, kedvenc ételek.
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Például: színház, mozi, kedvenc sport.
Utazás, turizmus	Például: tömegközlekedés, utazási előkészületek.
Tudomány és technika	Például: népszerű tudományok, ismeretterjesztés, a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.

FIZIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Középszinten: írásbeli és szóbeli.

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A fizika érettségi vizsga célja

A középszintű fizika érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a köznapi műveltség részét képező fizikai ismeretekkel;
- képes-e ismereteit a mindennapokban tapasztalt jelenségekkel, a technikai eszközök működésével összekapcsolni;
- ismeri-e a természettudományos gondolkodás, a természettudományok művelése során egyetemessé fejlődött megismerési módszerek alapvető sajátosságait;
- képes-e az alapmennyiségek mérésére, a mért adatokból egyszerű számításokkal meghatározható további mennyiségek értékeire következtetni;
- képes-e egyszerűen lefolytatható fizikai kísérletet elvégezni, valamint a kísérleti tapasztalatokat kiértékelni, grafikont elemezni;
- rendelkezik-e a mértékekkel, mértékrendszerekkel, mennyiségekkel összefüggő gyakorlatias belső látásmóddal és arányérzékkel;
- képes-e a tananyag által közvetített művelődési anyag alapvető fontosságú tényeit és az ezekből következő alaptörvényeket, összefüggéseket szabatosan kifejezni;
- megérti-e a napjainkban felmerülő, fizikai ismereteket is igénylő problémák lényegét;
- ismeri-e a fizikatörténet legfontosabb eseményeit és személyiségeit, a tananyag által közvetített legjelentősebb kultúrtörténeti vonatkozásokat.

Az emelt szintű fizika érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- elsajátította-e a követelményekben előírt ismereteket;
- képes-e az ismeretanyag belső összefüggéseit, az egyes témakörök közötti kapcsolatokat áttekinteni, felismerni;
- tudja-e ismereteit jelenségek értelmezésében, problémák megoldásában – a megfelelő matematikai eszközöket is felhasználva – alkalmazni;
- járatos-e a fizika tanult vizsgálati és következtetési módszereiben;
- ismeri-e a természettudományos gondolkodás, a természettudományok művelése során egyetemessé fejlődött megismerési módszerek alapvető sajátosságait, felismeri-e alkalmazásukat;
- képes-e a tanultak alapján lefolytatható fizikai mérés, kísérlet megtervezésére és elvégzésére, valamint a kísérleti tapasztalatok kiértékelésére, következtetések levonására, grafikonelemzésre;
- rendelkezik-e a mértékekkel, mértékrendszerekkel, mennyiségekkel összefüggő gyakorlatias belső látásmóddal és arányérzéssel, pontosan használja-e a mértékegységeket;
- képes-e a tananyag által közvetített művelődési anyag logikai csomópontjait képező, alapvető fontosságú tényeket és az ezekből következő alaptörvényeket, összefüggéseket szabatosan kifejtetni, megmagyarázni;
- képes-e a mindennapi életet befolyásoló fizikai természetű jelenségeket értelmezni;
- ismeri-e a legfontosabb technikai eszközök, rendszerek működési elveit;
- rendelkezik-e több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő, összetett fizikai feladatok, problémák megoldási képességével;
- tájékozott-e a legfontosabb fizikatörténeti és kultúrtörténeti vonatkozásokban;
- képes-e a környezetvédelemmel és természetvédelemmel összefüggő problémák megértésére és elemzésére.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT

Témakör	Követelmények
1. Mechanika	
A dinamika törvényei	A testek mechanikai kölcsönhatása, az erő, az erő mérése, erők összegzése. Newton törvényeinek értelmezése. Kényszererők felismerése konkrét példákban. Az impulzus (lendület) megmaradása, felismerése és alkalmazása konkrét példákra. Az erópár fogalma, a forgatónyomaték kiszámítása egyszerű esetekben. Tömegközéppont alkalmazása homogén, egyszerű alakú testek esetében. Testek egyensúlyi helyzetének értelmezése. Egyszerű gépek működésének leírása.
Mozgások	A vonatkoztatási rendszer, pálya, út, idő, elmozdulás fogalmainak alkalmazása, a mozgás viszonylagossága. Az egyenes vonalú, egyenletes mozgás leírása.

	<p>Az egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás leírása, a sebesség, gyorsulás alkalmazása.</p> <p>Az átlagsebesség és a pillanatnyi sebesség megkülönböztetése.</p> <p>A szabadesés és a függőleges hajítás leírása.</p> <p>Az egyenletes körmozgás leírása, a harmonikus rezgőmozgás jellemzői.</p> <p>E mozgások dinamikai feltételének alkalmazása konkrét példákra.</p> <p>A súrlódás jelensége.</p> <p>A rezonancia jelensége, felismerése gyakorlati példákban.</p> <p>A matematikai inga és az időmérés kapcsolata.</p> <p>A frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség fogalmának alkalmazása.</p> <p>A longitudinális és transzverzális hullám leírása.</p> <p>A hullámjelenségek felismerése és leírása.</p> <p>A hang tulajdonságainak (hangmagasság, hangerősség, hangszín) összekapcsolása fizikai jellemzőivel.</p> <p>Állóhullámok felismerése.</p>
Munka és energia	<p>A munka és a teljesítmény. A hatásfok.</p> <p>A mozgási energia.</p> <p>Az emelési munka, a helyzeti energia.</p> <p>A munka grafikus ábrázolása. A rugalmas energia.</p> <p>A mechanikai energia megmaradása, a törvény alkalmazása.</p>
2. Hőtan, termodinamika	
Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly	<p>Az állapotjelzők ismerete, alkalmazásuk.</p> <p>Hőmérők és használatuk. A Kelvin-skála.</p> <p>Avogadro-törvény, anyagmennyiség.</p> <p>A termikus egyensúly értelmezése.</p>
Hőtágulás	<p>Szilárd testek vonalas és térfogati hőtágulásának leírása.</p> <p>Folyadékok hőtágulásának leírása.</p> <p>A hőtágulási jelenségek gyakorlati jelentősége.</p>
Összefüggés a gázok állapotjelzői között	<p>Az ideális gáz speciális állapotváltozásainak leírása.</p> <p>p-V-diagramok értelmezése.</p> <p>Az egyesített gáztörvény alkalmazása egyszerűbb problémákban.</p> <p>Az állapotegyenlet ismerete.</p>
A kinetikus gázmodell	<p>A hőmozgás értelmezése.</p> <p>Az állapotjelzők kvalitatív értelmezése a modell alapján.</p>
Termikus és mechanikai kölcsönhatások	<p>A hőközlés, hőmennyiség, fajhő fogalmainak ismerete, alkalmazása.</p> <p>A belső energia értelmezése.</p> <p>A térfogati munka értelmezése.</p> <p>A termodinamika I. főtétele és jelentősége, egyszerű alkalmazások.</p> <p>Nyílt folyamatok ideális gázokkal: izoterm, izochor, izobár, adiabatikus folyamatok energetikai jellemzése.</p> <p>A gázok állandó nyomáson és állandó térfogaton mért fajhőjének megkülönböztetése.</p>

Halmazállapot-változások	A halmazállapotok tulajdonságainak ismerete. Olvasás és fagyás. Párolgás és lecsapódás. Forrás. E folyamatok energetikai vizsgálata. A nyomás szerepének kvalitatív leírása a forrás esetében. A víz különleges tulajdonságainak ismerete, ezek jelentősége. A levegő páratartalma. A légkört érő káros behatások és következményeik.
A termodinamika II. főtétele	A II. főtétel szemléltetése mindennapi példákön. A hőerőgépek hatásfokának korlátai.
3. Elektromágnesség	
Elektrosztatika	Elektrosztatikai alapjelenségek értelmezése, bemutatása. A töltésmegmaradás törvénye. A Coulomb-törvény ismerete. Az elektrosztatikai mező jellemzése: térerősség, erővonalak, feszültség. Többlettöltés fémén, alkalmazások. A kapacitás fogalma, a kondenzátorok egy-két gyakorlati alkalmazásának ismerete.
Az egyenáram	Az áramkör részei. Áram- és feszültségmérés. Ohm törvénye. Vezetők ellenállása, fajlagos ellenállás. Ellenállások soros és párhuzamos kapcsolása, az eredő ellenállás meghatározása egyszerű esetekben. Az egyenáram munkája és teljesítménye. Az egyenáram hatásai, alkalmazások. A galvánelem és az akkumulátor. Az érintésvédelmi szabályok ismerete és betartása. Félvezetők tulajdonságai, alkalmazások.
Magnetosztatika. Egyenáram mágneses mezője	A Föld mágnessége, az iránytű használata. A magnetosztatikai mező jellemzése: a mágneses indukcióvektor és a mágneses fluxus. Az elektromágnes, gyakorlati alkalmazások. A Lorentz-erő.
Az elektromágneses indukció	A mozgási és a nyugalmi indukció jelenségének leírása, Lenz törvénye. Az önindukció jelensége az áram ki- és bekapcsolásánál.
A váltakozó áram	A váltakozó áram jellemzése, az effektív feszültség és áramerősség. A váltakozó áram munkája, effektív teljesítménye ohmikus fogyasztó esetében. Az elektromos energia gyakorlati alkalmazásai (generátor, motor, transzformátor).
Elektromágneses hullámok	A rezgőkörben zajló folyamatok kvalitatív leírása. Az elektromágneses hullámok tulajdonságai (terjedési sebesség, hullámhossz, frekvencia).

	<p>Az elektromágneses hullámok spektrumának és biológiai hatásainak ismerete.</p> <p>Az elektromágneses hullámok alkalmazásainak ismerete.</p>
A fény	<p>Fényforrások, fénynyaláb, fénysugár, a fény terjedési sebessége.</p> <p>A fény visszaverődése, a visszaverődés törvénye.</p> <p>A fénytörés, a Snellius–Descartes-törvény, a teljes visszaverődés jelensége.</p> <p>Színfelbontás prizmával, homogén és összetett színek.</p> <p>A fény hullámjelenségeinek felismerése (interferencia, polarizáció).</p> <p>Képalkotás, valódi és látszólagos kép, nagyítás fogalmának ismerete, alkalmazása.</p> <p>A síktükör, a gömbtükörök és a leképezési törvény ismerete.</p> <p>Az optikai lencsék és a leképezési törvény ismerete, dioptria fogalma.</p> <p>Optikai eszközök: a nagyító, a mikroszkóp, a távcső, a szem, a szemüveg,</p> <p>a fényképezőgép működésének alapelvei.</p>
4. Atomfizika, magfizika	
Az anyag szerkezete	<p>Az atom, molekula, ion, elem fogalma.</p> <p>Az anyag atomos természetének alátámasztása konkrét jelenségekkel.</p>
Az atom szerkezete	<p>Az elektromosság atomos természetének értelmezése az elektrolízis alapján.</p> <p>Az elektron töltése és tömege.</p> <p>Rutherford szórás kísérlete és atommodellje.</p>
A kvantumfizika elemei	<p>Az energia kvantáltsága, Planck-formula.</p> <p>A fotoeffektus és értelmezése. A foton és energiája. A fény kettős természete.</p> <p>A vonalas színeképek keletkezésének ismerete.</p> <p>Az elektron kettős természete.</p> <p>A Bohr-modell sajátosságai, újszerűsége.</p> <p>Az elektronburok szerkezete: a fő- és mellékkvantumszám és az elektronthéj fogalma, a Pauli-elv szerepe.</p>
Az atommagban lejátszódó jelenségek	<p>Az atommag összetétele.</p> <p>Az erős kölcsönhatás, nukleonok, tömeghiány és kötési energia, tömeg-energia ekvivalencia fogalmainak használata az atommag leírásában.</p> <p>A természetes radioaktív sugárzás (alfa, béta, gamma) leírása; felezési idő, aktivitás.</p> <p>Atommag-átalakulások leírása, izotópok, alkalmazások. Maghasadás, láncreakció, atomreaktor, atombomba. Az atomenergia jelentősége, előnyei, hátrányai, összehasonlítás más energiafelhasználási módokkal.</p> <p>Magfúzió, hidrogénbomba, a Nap energiája.</p>
Sugárvédelem	<p>A radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásainak ismerete, a sugárterhelés fogalma. A sugárvédelem módszerei.</p>

5. Gravitáció, csillagászat	
Gravitáció	Az általános tömegvonzási törvény és jelentősége. A bolygók mozgásának leírása: Kepler törvényei. A mesterséges égitestek mozgása. Nehézségi erő, a súly, a súlytalanság értelmezése. A gravitációs gyorsulás mérése.
A csillagászat elemeiből	A Naprendszer és főbb részeinek jellemzése. A csillag fogalma, összehasonlítás a Nappal. A Tejútrendszer, galaxisok. Az Univerzum tágulása. Ősrobbanás-elmélet. A világűr megismerésének legfontosabb módszerei, eszközei.
6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek	
Személyiségek	Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Huygens, Watt, Ohm, Joule, Ampère, Faraday, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie-család, Planck, Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő a tanultakkal kapcsolatos legfontosabb eredményeinek ismerete.
Elméletek, felfedezések, találmányok	A geo- és heliocentrikus világmépítés összehasonlítása. Galilei munkásságának jelentősége: a kísérletezés szerepe. Newton munkásságának jelentősége: „az égi és földi mechanika egyesítése”, a newtoni fizika hatása. A távcső, a mikroszkóp, a gőzgép, az elektromotor, a generátor, a transzformátor, az elektron, belső égésű motor, a röntgensugárzás, a radioaktivitás, a félvezetők, az atomenergia felhasználásának felfedezése, illetve feltalálása és hatásuk – összekapcsolás a megfelelő nevekkel. A követelményekben szereplő ismeretek alapján megállapítható eltérések a klasszikus fizika és a kvantummechanika között. Az űrkutatás történetének legfontosabb állomásai.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga szintjei és formája

Középszinten: írásbeli és szóbeli.

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A művészettörténet érettségi vizsga célja

A művészettörténet érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

–készség szinten felismeri-e a leghíresebb, legkiemelkedőbb alkotásokat, azaz a megfelelő mennyiségű vizuális ismeret birtokában van-e,

–rendelkezik-e azzal a jártassággal, hogy meghatározza az egyes alkotások, mely korszakhoz, mely stíluskörhöz tartoznak.

A **középszintű** érettségi vizsga esetén a cél lemérni, hogy a tanuló

- rendelkezik-e a választott tantárgyból egy általános ismeretanyaggal, kellő mértékű jártassággal a fogalomalkotás és az elemzés terén,
- ismeri-e az adott stíluskorszakok, stílusirányzatok legfontosabb jellemzőit,
- felismeri-e a legfontosabb alkotásokat,
- képes-e arra, hogy azokat stíluskritikai módszerekkel elhelyezze a művészettörténet korszakaiban,
- az egyes művek elemzése során önállóan ki tudja-e fejteni a stílus, a forma – funkció és a forma – tartalom összefüggéseit,
- képes-e arra, hogy az elsajátított ismeretek segítségével tájékozódjon a különböző művészeti ágak, művészeti műfajok és stílusok között, felismeri-e és értelmezni tudja-e az ide tartozó alkotásokat.

Az emelt szintű követelmények oszlopa csak a középszintet kiegészítő követelményeket tartalmazza.

Készségek, képességek	Követelmények a középszintű érettségi vizsgán	Követelmények kiegészítése az emelt szintű érettségi vizsgára
Vizuális eszközök fajtáinak felismerése és helyes használata a képelemzések során	A vizuális közlés eszközeinek (pont, vonal, sík, felület, tónus, szín, kompozíció) felismerése és használata az elemzés során. Térábrázolási módok felismerése. A vizuális minőségek (tónus/szín; alak/forma; textúra/faktúra /struktúra) ismerete és megkülönböztetése. A látványértelmezésben szerepet játszó tényezők (nézőpont, arányok) ismerete és alkalmazása. A színharmóniák, szíkontrasztok (fény–árnyék, hideg–meleg, komplementer, szimultán, magábanvaló, mennyiségi, minőségi) felismerése. A vizuális eszközök jelentését meghatározó összefüggések, a kontextus felismerése és értelmezése az elemzés során.	A szerkezet, motívum, jelkép, ritmus felismerése a műveknél és történeti fejlődésének ismerete, a párhuzamok elemzésénél ezek használata. A térábrázolási módok ismerete és összehasonlító értelmezése az elemzés során. A kontrasztok kiemelő szerepének elemző vizsgálata a konkrét példán keresztül.
Művészeti technikák	A művészetben használt alkotói technikák felismerése. A művészi kifejezésben betöltött szerepének ismerete.	A technikák leíró jellegű ismerete, az eljárás lépéseinek ismerete.
A tömegkommunikáció és média eszközei	A tömegkommunikáció eszközeinek és formáinak ismerete. A fotó és a mozgóképek műtípusainak ismerete.	A tömegkommunikáció működési hatásrendszerének ismerete. A mozgóképi kifejezés eszközeinek (montázs, kameramozgás, képkivágás,

		nézőpont, világítás, hang és képkapcsolat) ismerete.
Tárgy és környezetének kapcsolata	A különböző művészeti korokból és kultúrákból származó tárgyak, objektumok stílusjegyeinek ismerete, ezek alapján történő besorolása, funkció- és formaelemzése.	A tárgy, a fogyasztói szokás és az életmód közötti kapcsolat értelmezése az elemzés során.
Művészeti ágak, műfajok	A művészeti ágak (képzőművészet, építészet, iparművészet) legfontosabb jellemzőinek ismerete. A képzőművészeti műfajok ismerete.	
Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok és művészetföldrajzi területek	A legfontosabb jellemzők ismerete. A legfontosabb alkotások és alkotók ismerete, felismerése és stílusmeghatározása. A műelemző módszerek (stílustörténeti, forma–funkció, forma–tartalom, összehasonlító ikonográfia) ismerete és használata az elemzés során. A művek tárgyi- és kulturális összefüggéseinek felismerése. A műalkotás létrehozásában szereplő tényezők (kulturális környezet, megrendelői igény, technikai feltételek, alkotói beállítottság) ismerete.	A legfontosabb jellemzők összehasonlító elemzése. Kormeghatározás évszázados pontossággal. A műalkotás kompozíciós elrendezésének felismerése, a kompozíció vonalainak bemutatása. Az összefüggések felhasználása az elemzés során. A műalkotás létrehozásában szerepet játszó tényezők összefüggéseinek értelmezése és felhasználása az elemzés során.
Őskor művészete	Az őskori ember művészete: építészet, szobrászat, barlangfestészet.	Az őskori ember tárgykultúrája, a fazekasság emlékei.
Mezopotámia művészete	Az ókori mezopotámia népeinek művészete (sumer, akkád, Babilon, asszír, perzsa).	
Egyiptom művészete	Az ókori Egyiptom építésze, szobrászata, festészete.	A dinasztikiák előtti kor művészete.
Görög művészet	Az ókori görögség építésze, szobrászata, iparművészete.	Prehellén művészet.
Római művészet	Az ókori Római Birodalom építésze, szobrászata, festészete, iparművészete. Pannónia provincia művészetei emlékei.	Etruszk művészet.
Ókeresztény művészet	Katakombák művészete, kora keresztény építészet.	

Bizánc és az iszlám világ művészete	Bizánc építésze, mozaikfestészet. Az iszlám világ építésze és díszítőművészete.	A középkori orosz (pravoszláv) művészet.
Népvándorlaskor	Népvándorlás-kori népek művészete. Honfoglaló magyarság művészete.	
Rómán kor művészete	Az európai román kor építésze, szobrászata és festésze. Magyar román kor művészeti emlékei. A magyar koronázási jelvények.	Karoling- és Ottó-kori előzmények.
Gótika művészete	Az európai gótika építésze, szobrászata, festésze és üvegfestésze. A magyarországi gótika művészeti emlékei.	Az angliai gótika művészete.
Reneszánsz	Az itáliai reneszánsz építésze, szobrászata, festésze. A németalföldi és a német reneszánsz festészet és grafika. A reneszánsz Mátyás király udvarában.	
Barokk	Az európai barokk építészet, szobrászat és festészet. A magyarországi barokk művészeti emlékei.	A manierizmus Európában. A rokokó kiemelkedő alkotói, alkotásai.
Klasszicizmus és romantika	Az európai klasszicizmus és romantika irányzatának építészeti, szobrászati és festészeti emlékei. A klasszicizmus és romantika művészeti emlékei Magyarországon.	Francia forradalmi építészet. Biedermeier, szentimentalizmus festésze.
Realizmus	A XIX. században jelentkező realista törekvések a festészetben. Realista tendenciák Magyarország festészetében.	
Impresszionizmus és posztimpresszionizmus	Az impresszionizmus, a neoimpresszionizmus és a posztimpresszionizmus festészetének törekvései, jelentős képviselőik.	Plein air festészet Európában és Magyarországon.
Századforduló művészete: szimbolizmus, szecesszió	Az európai századforduló művészete, a szimbolizmus és a szecesszió festésze, a szecesszió építésze és iparművészete.	A Nabis csoport művészete. Az angliai Arts and Craft's mozgalom. A magyarországi századforduló hivatalos

	A magyarországi századforduló művészete; szecesszió, szimbolizmus.	művészeti irányzatai: historizmus, akadémizmus, eklektika.
Avantgárd irányzatok a XX. század elején	A fauve, expresszionista, kubista, futurista, dadaista irányzatok törekvései, jelentősebb művészek és műalkotásaik Európában és Magyarországon.	
A XX. századi építészet irányzatai	A Bauhaus, De Stijl, funkcionalista, purista és organikus építészet jellemzői.	
Művészet a két világháború között	A szürrealista iskola. A geometrikus és a lírai absztrakció irányzatai Európában, jelentős képviselőik és alkotásaik.	A két világháború közti Magyarország művészeti csoportosulásai: Szentendrei iskola, KÚT, Római iskola és a Gresham-kör.
Művészet a második világháború után	Neoavantgárd irányzatok: informel (tasizmus, gesztusfestészet, kalligráfia), tudományos, technicista irányzatok (Op-art, kinetika, minimal-art, post-painterly abstraction, konceptuális művészet, land art, earth art, arte povera). A Pop art és egyéb jelenségek (combine painting, assemblage, environment, Nouveau Realisme, hiperrealizmus) . Transzavantgarde és posztmodern művészeti irányzatok, kifejezési formák (akcióművészet; happening, performance, fluxus, body art, process art, mail art, magánmitológiák, Spurensicherung).	Művészeti csoportok és irányzatok Magyarországon a második világháború után.

TESTNEVELÉS ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Középszinten: szóbeli és gyakorlati.

Emelt szinten: szóbeli és gyakorlati.

A testnevelés érettségi vizsga célja

A tárgy jellegéből következik, hogy a testkultúra értékeinek felismerésével és elsajátításával, illetve a mozgások megjelenítésével és teljesítményszintjével kapcsolatos követelmények külön kompetenciaként jelennek meg a követelményekben. A tanult sportági csoportok és a testkultúra különböző területei külön témaköröket fednek le.

A testnevelés érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az iskolai testnevelésben tanult sportágak technikájának teljesítményhez kötött bemutatására;

- rendelkezik-e a testi képességekhez kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználásával;
- képes-e az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek felhasználására és átadására;
- rendelkezik-e az egyéni és társasjátékok, sporttevékenységek szervezéséhez szükséges ismeretekkel, képes-e ezek átadására és bemutatására;
- képes-e a mozgás – kommunikáció alkalmazására.

Célja továbbá annak megállapítása, hogy a vizsgázó ismeri és tudja-e értelmezni

- értelmezni tudja-e a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét és a biológiai fejlődéssel összhangban a mozgásigény és mozgásszükséglet alakulását;
- az önálló testedzés elméleti és gyakorlati alapjait,
- ismeri-e a testi képességek és a mozgásműveltség sokoldalú fejlesztésének lehetőségeit,
- tudja-e értelmezni a testi és lelki egészség megőrzésére vonatkozó lehetőségeket, a higiénés szokások jelentőségét;
- ismeri-e a magyar sportsikereket és tudja-e értelmezni az olimpiai eszmét.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT

Kompetenciák/ Témakörök	Követelmények
1. Elméleti ismeretek	
A magyar sportsikerek	Tájékozottság a helyi tantervben szereplő sportágak jelentősebb hazai eredményeiről. A legnevesebb magyar olimpiai bajnokok sportágai és eredményei.
A harmonikus testi fejlődés	A testi fejlődés legfontosabb életkori mutatóinak alakulása.
Az egészséges életmód	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben. Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése.
Testi képességek	A kondicionális alapképességek értelmezése. Az erőfejlesztés szabályai.
Gimnasztika	A bemelegítés szerepének értelmezése. Gyakorlatok javaslata a képességek fejlesztésére és a testtartás javítására.
Atlétika	A tanult atlétikai futó-, ugró- és dobóversenyszámok.
Torna	A női és férfi tornaszerek. A legfontosabb baleset megelőző eljárások.
Ritmikus gimnasztika	Az RG versenyszámai. Mozgás és zene kapcsolata.
Küzdősportok, önvédelem	Küzdőjátékok felsorolása különböző életkorú tanulók részére.
Úszás	Az úszás higiénéjének ismerete. Az úszás az emeber életében.
Testnevelés és sportjátékok	Labdajáték előkészítő játékok felsorolása. Egy választott sportjáték játékszabályainak értelmezése.
Természetben	Egy választott sportág jellegzetességeinek és legfontosabb

üzhető sportok	szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés).
2. Gyakorlati ismeretek	
Gimnasztika	Leányok: kötélmászás állásból teljes magasságig mászókulcsolással. Fiúk: függeszkedés állásból teljes magasságig. 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
Atlétika Futások	Egy választott futószám bemutatása 60 méteres síkfutás térdelőrajttal. Lányok minimum idő: 9,8 sec. Fiúk minimum idő: 8,8 sec. 2000 m síkfutás. Minimum idő: lányok: 10,30 perc, fiúk 9,00 perc.
Ugrások	Egy választott ugrószám bemutatása Magasugrás választott technikával. Lányok minimum magasság: 110 cm. Fiúk 125 cm. Távolugrás választott technikával. Lányok minimum 330 cm. Fiúk 410 cm.
Dobások	Kislabdahajítás vagy súlylökés választott technikával. Minimum szintek: Lányok: Kislabda hajítás: 20 m, súlylökés: 5,5 m. Szerek súlya: normál kislabda, súlygolyó 4 kg. Fiúk: Minimum szintek: Kislabda hajítás: 30 m, súlylökés 7,5 m. Szerek súlya: normál kislabda, súlygolyó 6,00 kg.
Torna Talajtorna	A talaj- és a szekrényugrás bemutatása kötelező, egy szer kötelezően választható. Öt különböző gyakorlatelemből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával
Szekrényugrás	Egy tanult támaszugrás bemutatása. Lányok 4 részes szélteben állított, fiúk 5 részes hosszában felállított szekrényen.
Felemáskorlát	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása kötelező elemek felhasználásával.
Gerenda	Öt különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával .
Ritmikus gimnasztika	Különböző elemekből álló összefüggő szabad gyakorlat bemutatása (a gyakorlat ideje 35-45 sec), javasolt elemek felhasználásával. Egy választott kéziszerrel (labda, karika, kötél) 3 elem bemutatása.
Gyűrű	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Nyújtó	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Korlát	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.

Küzdősportok, önvédelem	Grundbirkózás, értékelés a grundbirkózás szabályai szerint. Judo gurulás előre.
Úszás	Egy választott úszásnemben 50 m úszás. Egy további úszásnemben 25 méter leúszása.
Testnevelés és sportjátékok Kézilabda	<i>Egy sportjáték választása kötelező.</i> Kapuralövés gyorsindítás után (társtól visszakapott labdával labdavezetés, passzív védő mellett beugrásos lövés). Távolbadobás tetszőleges lendületszerzéssel kézilabdával. Lányok: minimum 15 méter, fiúk 21 méter. 7 méteres büntető dobás.
Kosárlabda	Mindkét oldalra végrehajtott, felpályáról kétkezes mellső átadás a büntető vonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, cselezés után futás a kosár felé, a visszakapott labdával labda leütés nélkül fektetett dobás. Büntetődobás egy vagy két kézzel.
Labdarúgás	Labdaemelgetés váltogatott lábbal. Minimum: Lányok: 4, fiúk 8 db. Slalom labdavezetésből kapuralövés. (Slalompálya hossza 10 méter, 5 kapu egyenlő távolságra, lövés 10 méterről kézilabda kapura.) Összetett gyakorlat: falra rálőtt és visszapattanó labda kapura lövése
Röplabda	Kosárárintás és alkarérintés fej fölé folyamatosan. Minimum szint: kosárárintésnél 5, alkarérintésnél 4 db érintés. Nyitás választott technikával.

HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

(Világnézetileg elkötelezett iskolák részére)

(Katolikus, református, evangélikus vallású tanulók számára)

A vizsga formája

Középszinten: szóbeli.

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A hittan érettségi vizsga célja

A hittan oktatásnak kettős feladata van: egyrészt segít a tanulók hitének ébresztésében, elmélyítésében, az istenszeretet növekedésében, a fiatalok a keresztyén/keresztény életgyakorlatba történő bevezetésében, másrészt oda kell eljuttatnia a diákokat, hogy felfogják az isteni igazság teljességét.

Az érettségi vizsgán mérhető és értékelhető a hitoktatás folyamán elsajátított ismeret a Szentháromság egy Istenről, az ő egyházáról, egyházának tanításáról és küldetéséről a világban.

Nem lehet az érettségi vizsga célja a személyes hit számonkérése.

A követelményekben

– hangsúlyosan szerepelnek a képesség jellegű követelmények, valamint azok az elemzési szempontok és vallási ismeretek, amelyek segítségével a vizsgázó aktualizálni tudja felekezete tanításait, el tud igazodni korunk erkölcsi kérdéseiben,

– nagy figyelmet kapnak a korszerű biblia és teológiai ismeretek, illetőleg azok a készségek és ismeretek, amelyek egyháza tanításának komplex és időszerű bemutatásához szükségesek,

– fontos szerepet kapnak azok az ismeretek, amelyek egyháza jelenkori társadalmi, szociális és kulturális tevékenységét és azokat az erőfeszítéseket mutatják be, amelyeket egyháza az emberiség üdvösségének érdekében fejt ki.

- A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó
- rendelkezik-e a keresztény/keresztyén élet és gondolkodásmód kialakításához szükséges alapfogalmakkal;
  - tudja-e használni az alapvető vallási terminológiákat, a vallási fogalmakat, a szakkifejezéseket, a szaknyelvet;
  - ki tudja-e fejezni ismereteit szóban és írásban;
  - elsajátította-e azokat a képességeket és ismereteket, amelyekkel felekezetének tanításait korszerűen be tudja mutatni;
  - jártas-e a bibliai szövegek olvasásában és értelmezésében;
  - látja-e a kapcsolatot a Biblia tanítása és mai életünk között: látja-e azokat az erkölcsi értékeket, amelyek pozitívan alakíthatják életünket és világunkat, valamint ismeri-e a kereszténység/keresztyénség alapvető válaszait a személyes és végső kérdésekre;
  - képes-e vallási ismereteit a dialógus és az ökumené szellemében mások számára közvetíteni;
  - birtokában van-e felekezetének, egyházának történetében az alapvető tényeknek (időpontok, személyek, események).

A középszintű vizsga a jelöltektől az alapvető hittani ismereteket, kifejezőképességet, az ismeretek rendszerezési képességét, a hittani tudás alkalmazását, valamint az erkölcsi ítéletalkotás képességét várja el.

Az emelt szintű vizsga elsősorban az egyházi felsőoktatásban tovább tanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. A középszintű követelményeket meghaladó komplex ismereteket, összetettebb teológiai kérdések világos előadását, korszerű bibliai és egezetikai ismereteket, magasabb fokú gondolkodási műveleteket, önállóbb vélemény- és ítéletalkotási készségeket vár el.

Az érettségi vizsga témaköreit és részletes követelményeit az egyes felekezetek tanterveik alapján fogalmazzák meg.

Tartalmi követelmények

KÖZÉPSZINT

Témakörök	Követelmények
1. Biblia	
Ószövetség	Óstörténet, ósatyák, a választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei. Jézusra vonatkozó próféciaik, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás.
Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az ószövetségi kánon kialakulása, könyveinek keletkezése és felosztása.
Újszövetség	Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása, megváltó áldozata és feltámadása. Az apostoli kor.
Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai. Az újszövetségi levelek.
Kortörténeti ismeretek	Jézus és az apostolok korának történeti háttere.

2. Egyháztörténet	
Krisztus egyházának története	A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás. Az egyház történelmének kezdetei, fontos fordulópontjai. Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek – példák Krisztus elkötelezett követésére.
A saját felekezet története	A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai, kiemelkedő személyiségei.
3. Dogmatika	
Az egyház tanítása	A keresztyén/keresztény egyház tanításának alapvető tételei. A saját felekezet dogmatikai tanítása. Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata; ökumenikus törekvések; Isten mindnyájunkat egyé tesz Krisztusban.
4. Az egyházi esztendő	
Ünnepek, ünnepi időszakok	Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai, a saját felekezet ünnepei, az ünnepek gyökerei, jelentősége. Az ünnepek liturgiája.
5. A keresztyén/keresztény erkölcsi élet – etika	
A keresztyénység/ kereszténység erkölcsi tanítása	Az ószövetségi és a jézusi etika. Az ember feladata a világban, felelősségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt. A keresztyén/keresztény etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén.
6. Világvallások	
A nagy világvallások alapvető gondolatai	A történelmi Isten-kinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a kereszténység. Az örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus stb. Mai vallási áramlatok.
7. Kompetenciák	
Szövegértelmezés	Bibliai szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének kifejtése. Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentum elemzése. Hitvallási irat részletének értelmezése a dogmatikai ismeretek birtokában.
Esetelemzés	Etikai kérdések, mai problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása.

1.7.3. Az emeltszintű érettségi vizsga

Az emeltszintű érettségi vizsgára jelentkezők esetében az iskola felkészítési kötelezettsége azt jelenti, hogy vizsgatantárgyanként legalább 194 órát kell biztosítani a tanulók számára. (Általános esetben az utolsó két évfolyamon heti 2-2 órát vagy a 12. évfolyamon heti 4-et.) Ez a felkészítés azonban a párhuzamos képzésből (közismereti-elméleti és művészeti tantárgyak) eredő leterhelés miatt (heti 40 óra) nem valósulhat meg. Az emeltszintű érettségi viszont a továbbtanulás tekintetében előnyt jelenthet. A szakgimnáziumi képzés keretében 2017. január 1-jétől emelt szintű szakmai érettségi letételét írja elő a jogszabály. E keretek között minden tanuló, aki érettségi vizsgát tesz, az egy emeltszintű érettséggel fog rendelkezni.

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZELET ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A vizsga formája

Emelt szinten: írásbeli és szóbeli.

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei részét képezik az ágazati szakképzési kerettanterv által előírt ismereteknek, készségeknek és képességeknek.

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga feladatai a szakmai ismeretek és gyakorlati tapasztalatok alkalmazási és integrálási képességének mérését célozzák.

A képző- és iparművészet ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e olyan átfogó vizuális ismeretekkel, ábrázolási és szakmai gyakorlattal, amelyek alapján képes alapvető tervezési és kivitelezési munkák elvégzésére a képző- és iparművészet területén,
- rendelkezik-e az önálló véleményalkotáshoz, igényes szakmai munkavégzéshez szükséges művészettörténeti ismeretekkel,
- képes-e a szakmai elméleti ismereteit és gyakorlati tapasztalatait rendszerezni, az adott feladatoknak megfelelően alkalmazni,
- szert tett-e kellő gyakorlati tapasztalatra, amellyel egyszerű tervezési-technológiai feladatokat el tud végezni,
- felkészült-e a további szakmai képzésre vagy felsőoktatásban való részvételre.

A felsoroltak tudásmérése során szükséges meggyőződni arról, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi szakmai készségekkel, kompetenciákkal:

- kreativitás, ötletgazdagság,
- művészettörténeti korok, műalkotások elemzése, értelmezése,
- szabadkézi rajzolás, festés, mintázás, térkonstrukciók kialakítása,
- kivitelező eszközök, technikák szakszerű alkalmazása,
- manuális és elektronikus prezentáció.

Tartalmi követelmények

EMELT SZINT

Témakörök	Követelmények
1. Művészettörténet	A művészettörténet főbb területei és stíluskorszakai, építőművészete, kiemelkedő alkotásai és tárgyi emlékei a XIX. század végéig. Különböző műfajok, korstílusok felismerése és jellegzetességei.

2. Rajz/festés	Különböző ábrázolási módok és technikák. Látvány értelmezése és ábrázolása, valamint vizuális elképzelések rajzi megjelenítése. Az ábrázolás eszköztára, az arányok, a kompozíció törvényszerűségei. A színek törvényszerűségei és kifejező ereje. A fény-árnyék viszonyok megjelenítése, a tónusok, kontraszthatások ábrázolása.
3. Technológia	A szakma gyakorlásához szükséges alapanyagok, eszközök és berendezések.
4. Tervezés, kivitelezés	Tervezés és probléma-elemzés, tervek, vázlatok, makettek vagy digitális modellek készítése. Munkafolyamatok tervezése és időbeli ütemezése. Szakmai feladatok elkészítése, installálása és bemutatása. Dokumentálás, archiválás és prezentációkészítés.

1.8. Projektoktatás

A projekt nem más, mint eredményes együtt alkotó tevékenység. A projekt módszer az általános iskolai oktatásban újszerű, modern, sok felkészülést kíván, de megéri, hiszen leegyszerűsödik a nevelési helyzet, sok új technikát, módszert ilyenkor próbál ki, tanul meg a tanuló és a tanár - diák viszony is elmélyülhet. A projekt módszer elsősorban az együttműködő tanulási technikán alapul. A projekt végére a tanulócsoporttól tárgyi vagy szellemi produktumot várunk el, kapunk.

Célja: A projekt módszer az integrációs programban a tanulási nehézségekkel és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók aktivizálására, motiválására, kommunikációs készségük erősítésére, együttműködési készségük fejlesztésére igen alkalmas. A sokrétű feladatok megoldása különböző képességek alkalmazását teszi lehetővé, tehát a különböző szociális háttérrel, tudással rendelkező tanulóknak alkalma nyílik a feladatok sikeres véghezvitelére a csoportmunka megoldására. A projekt tanítás elősegíti a tanulási folyamatban való részvétel magasabb szintjét:

- a diákoknak alkalmazniuk és rendszerezniük kell az egyéb tantárgyak tanulása során szerzett tudásukat és készségeiket
- a tanulók is új szerepet kapnak: önállóságot, magukért és másokért is felelősséget kell vállalniuk
- a projekt módszer arra is alkalmas, hogy fejlesszük a tanulók professzionális magatartását.

Tevékenységek:

A tevékenységek a projekt csapat által elvégzendő feladatok. A tevékenységek általában a projekt irányításának jellegét tükrözik, azt a módot, amellyel a ráfordítások meghozzák a kívánt eredményeket. Minden egyes eredményhez általában egy vagy több tevékenység járul:

- a csapat-, csoport kialakítása
- a projekt menetrendjének elkészítése
- a projekt végrehajtása
- a beszámoló készítése
- az eredmények ismertetése, a munka értékelése

A projekt munka formái: (némelyikét a hagyományos oktatás keretén belül is alkalmazzuk)

Csoportmunka, könyvtári kutatás, szakkönyvek megismerése, telefonálás, lakátkészítés, fényképezés, interjúkérdések összeállítása, interjúkészítés, számítógépes adatfeldolgozás, videofelvétel, beszámoló készítés, szituációs játékok, drámapedagógia alkalmazása stb.

A megvalósítás módja:

A projektet a tanulóknak önállóan kell kidolgozniuk a csoportmunka keretén belül. A sok önálló munkát is igénylő feladatok innovatív problémamegoldást, leleményességet, művészi / zene, tánc, dráma, rajz, / képességeket is igényelnek.

A projekt mindenkitől /tanártól, diáktól/ a közösségi tanulás fontos elemeként csoport munkát követel meg. A csoportmunka megkívánja, hogy a csoport tagjai érdeklődésüket összehangolják, a gondokat körülírják megoldást, találjanak rá.

A projekt során a tanár nem tanít, hanem irányít, azáltal, hogy információkat ad, vagy szerepekre utal, vagy megjelöli az információ forrásait, rávezető kérdéseket tesz fel, elmondja megjegyzéseit, megerősít.

Mindezekhez szükséges egy jól megtervezett, logikusan felépített és mindenre kiterjedő projektleírás.

Ennek fő fejezetei:

- tervezés
- információ-gyűjtés
- előterjesztés
- végrehajtás
- feldolgozás
- beszámoló
- projekt bemutatása
- értékelés, utóélet

Alkalmazása:

A projekt rendszerű oktatást elkezdhetjük az általános iskola első osztályosaival is, hiszen az önálló munka végzéséhez már nem kicsik. Fokozatosan minden osztályban alkalmazhatjuk. Az alsó tagozaton az összevont osztályt tanító rendszerben sem könnyebb a projekttervezés.

A felső tagozaton - pl. 5. oszt. - projekt oktatása több tantárgyat is érint ezért célszerű

több kollégát bevonni a munkába, de jó, ha az osztályban tanító minden kollégát tájékoztatjuk az aktuális projektről.

A projekt lebonyolítás időtartama szerint lehet:

- egy nap /téma nap/
- egy hét /téma hét/
- 3 hetet meghaladó projekt

Várható eredmények :

Az integrációs programban részt vevő, de a többi tanuló magatartásában is elérhetjük, hogy:

- a leendő foglalkozásuk felé való irányultság
- az együttműködés
- a kommunikáció
- az önálló tanulás legyen az igényük

A heterogén összetételű osztályokban a tanulók eltérő tudásszintjének kiegyenlítése, a hátrányos helyzetűek lemaradásának kompenzálása. A projekt oktatás segíti a valóságos problémák kollektív megoldásában megszerzendő jártasságot. A tanulók fokozatosan szembekerülnek döntéseikkövetkezményeivel. A közös alkotás, a közös siker, az együvé tartozás elmélyítése is a projekt eredménye.

1.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Fő feladatunknak tekintjük

- az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismeretét,
- a diszkriminációmentes oktatás és nevelés, a befogadó és toleráns légkör biztosítását,
- ismereteink e téren való folyamatos bővítését.

Iskolánk kiemelten kezeli a tanulói esélyegyenlőség megvalósítását. Nevelési–oktatási tevékenységünkben igyekszünk megtalálni azokat a hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a tanulási - tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Céljaink:

- az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása
- a SNI-s tanulók integrált oktatásának megvalósítása
- a lemorzsolódás csökkentése illetve megelőzése
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében kompetencia alapú oktatás megvalósítása
- megfelelő pályaeorientációval a sikeres pályaválasztás elősegítése

- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
- együttműködés a szülői házzal

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény. A szülők, a család szerepe ebben a tevékenységben alapvető fontosságú. szülőkkel való kapcsolattartás, a tanulók megismerése a gyermekvédelmi jelzőrendszer első lépcsője. Ezért az iskolánkba bekerülő veszélyeztetett vagy/és hátrányos helyzetű tanulók feltérképezése az elsődleges feladat.

A jelzőrendszer segítségével feltérképezett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók az ifjúsági- és gyermekvédelmi felelős tanár gondozásába kerülnek. Emellett felderítjük a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő tanulókat, és kérjük a vizsgálatukat a Nevelési Tanácsadónál vagy a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnál. A véleményezésük alapján az iskolánkban dolgozó gyógypedagógus vezetésével fejlesztjük az érintett tanulókat.

Nevelő – oktató munkánkban az esélyegyenlőségi program megvalósítása a 1. és a 9. évfolyamon elkezdődik a tanév eleji tantárgyi mérésekkel. Ezek lehetővé teszik, hogy feltérképezzük azokat a tanulókat, akik felzárkóztatásra, hátránykompenzálásra szorulnak. A hiányok pótlására korrekciós tantárgyi programokat készítünk.

Az élethosszig tartó tanulás alapkészségeinek elsajátításához nagyon fontos feladatunk a képességek kibontakoztatása. A rászoruló tanulóinknak tanórán kívül biztosítjuk, hogy jól képzett szakember(ek) segítségével tanulás módszertani oktatásban részesüljenek, ha ez a tantárgy nem szerepel óraterveinkben.

Az eredményes tanulás további feltétele a helyes szövegértés és logikus gondolkodás képességének kialakítása, továbbfejlesztése. Az évente elvégzett kompetenciamérések lehetővé teszik, hogy megismerjük tanulóink ilyen irányú képességeit. Az eredmények elemzésével ki tudjuk alakítani a továbbhaladáshoz szükséges korrekciókat.

Kompetencia alapú oktatásunk lehetővé teszi, hogy a szükséges készségeket minél eredményesebben fejlesszük tanulóinknál. Ennek érdekében elsősorban a tanítási órákon alkalmazott differenciált foglalkozásokkal, vagy tanórán kívüli egyéni és felzárkóztató foglalkozásokkal kívánjuk a hátrányt csökkenteni. Felzárkóztatást biztosítunk egyéni foglalkozás formájában diszlexiás, diszgráfiás tanulóink számára is.

A tanulói lemorzsolódás csökkentésére a fenti felzárkóztató programok nyújtanak segítséget. A lemorzsolódás csökkentésének lehetősége a tanulók motiválása, az általunk kínált tanórai és tanórán kívüli felzárkóztató programok igénybe vétele, valamint az igényes, színvonalas nevelő-oktató munka.

A rászoruló tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozást végzünk. Ennek tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások: diákkörök, versenyek, vetélkedők tantárgyi pályázatokon való részvétel. A versenyfelkészítésben, a tantárgyi pályázatok írásakor szem előtt tartjuk azokat a tehetséges

tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.

Hatékony és korrekt pályaeorientálást kell végeznünk annak érdekében, hogy a mindenkori munkaerő- piaci igényeknek megfelelően tudjanak tanulóink pályát választani. Ehhez az intézményi pályaválasztási felelős pedagógus(ok), osztályfőnökök és pályaeorientációt oktató szaktanárok tudnak elsősorban tanácsot adni. A megfelelő tájékoztatásnak azt is elő kell segítenie, hogy tanulóink elsősorban a választott szakirányban tanuljanak tovább akár intézményen belül, akár a felsőoktatásban, illetve olyan pályát, szakmát válasszanak, amivel el tudnak helyezkedni a munkaerő piacon. Igény esetén lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy gyakorlati szakembereket is bevonjunk ebbe a tevékenységünkbe pl. üzemplátogatások, előadások megszervezésével.

A helyes pályaválasztás érdekében segítséget nyújtunk rászoruló tanulóinknak abban, hogy megfelelő önismerettel rendelkezzenek. E készség kialakításában sokat segíthet az ifjúság-és gyermekvédelmi felelős, az önismeretet és kommunikációt oktató szaktanárok, osztályfőnökök. Szükség esetén az intézmény szaktanárainak bevonásával önismereti foglalkozásokat szervezünk rászoruló tanulóinknak azért, hogy megismerhessék saját személyiségüket, önértékelésük reális legyen.

A pályairányítás szerves részét képezi az is, hogy a rászoruló tanulókat megismertessük a munkába álláshoz szükséges dokumentumokkal, illetve megtanítsuk őket az önéletrajz elkészítésére, valamint megismertessük velük a munkahelyi interjú menetét. Ezek a tevékenységek hozzásegítik a tanulókat az álláskeresési technikák elsajátításához is.

A továbbtanulni szándékozókra minden részletre kiterjedő tájékoztatást nyújtunk a felsőoktatási lehetőségekről. Osztályfőnöki órákon megismertetjük őket a Felsőoktatási Tájékoztató használatával. Emellett a pályaválasztást segítő pedagógus és az osztályfőnök gyakorlati segítséget is nyújt a felsőoktatási dokumentumok kitöltésében azok számára, akiknek ez gondot jelent.

A tanulmányi munka segítése mellett a szociális hátrányok csökkentése is feladataink közé tartozik. Felhívjuk rászoruló tanulóink figyelmét az igényelhető szociális támogatási lehetőségekre, ösztöndíjakra. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár vagy az osztályfőnök megismerteti a rászorulókat és szüleiket a támogatáskérés menetével, igény esetén segíti őket a dokumentáció kitöltésében, elkészítésében.

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének lehetőségét biztosítja az iskolánk azért, hogy a tanulók a hétköznapi életben is örömeiket leljék. Ez a szenvedélybetegség-megelőző tevékenység hatékony részét képezi. A szenvedélybetegség-megelőző tevékenység támogatására kiírt pályázatokat a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri és nyertes pályázat esetén felel a pályázati munka megvalósulásáért. Rendszeresen szenvedélybetegség-megelőző foglalkozásokat és előadásokat szervez az áldozattá válás és a balesetek, valamint a bűnelkövetés megelőzéséről.

Az egészséges életmód igényének felkeltése és az egészséges életmódra való képesség kialakítása is feladatunk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósításában. Ezt szolgálják részben az iskola által szervezett orvosi, fogorvosi vizsgálatok, részben pedig azok a felvilágosító előadások, programok, melyeket az iskola szakértő pedagógusai, meghívott szakemberek tartanak az esélyegyenlőségi osztályfőnöki órákon illetve egészségügyi

előadásokon.

Az egészség megőrzését szolgálják iskolánk sportprogramjai is, többek között a mindennapos testnevelés megvalósulása, valamint a sportversenyeken való rendszeres részvétel. Figyelünk arra, hogy a hátránykompenzáció e téren is megvalósuljon és minél több olyan tanuló vegyen részt a sportrendezvényeken, akiknek korábban erre kevesebb lehetőségük adódott.

A nemzetközi kapcsolatok terén is törekszünk arra, hogy a legnehezebb anyagi körülmények között élő tanulóknak is lehetőségük legyen az idegen nyelvek tanulásának anyanyelvi környezetben való gyakorlására és más országok kultúrájának, életének megismerésére.

A szociális jellegű problémák megoldását segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a szociális segélylehetőségek figyelemmel kísérésével és a szülőknek és tanulóknak nyújtott információkkal, az igénylés helyéről és módjáról. A családnak biztosítanak támogatást a szociális tanulmányi alapítványi ösztöndíjak. Ehhez a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős a pályázati anyag elkészítésében és benyújtásában segítséget nyújt.

Az érintett tanulók tehetséggondozását a kulturális rendezvényeken való szerepeltetéssel valósítjuk meg, a rendezvények szervezésébe is minél nagyobb számban vonjuk be a rászoruló tanulókat. Segítjük tehetségük kibontakoztatását a sporttevékenységben is.

Szükség esetén a szülőkkel való kapcsolattartással, a problémáknak a szülőkkel történő megbeszélésével, életvezetési tanácsokkal sokat segíthetünk. A tanuló kollégiumban történő elhelyezését szorgalmazzuk, ha életkörülményei ezt indokolják.

Organikus eredetű problémák, pszichés vagy tanulási nehézségek esetén szakemberhez irányítjuk az érintett tanulót. A szakértői bizottság véleménye alapján pedig az iskola gyógypedagógusa fejleszti a tanulókat.

Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenység elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata, aki munkáját az intézményvezetővel, szaktanárokkal és a szülőkkel együttműködve végzi. Ha indokolt, a gyermekvédelmi intézmények, és szakemberek segítségét kéri.

Az iskola SNI tanulóival a törvényben meghatározott óraszámban az iskolánk gyógypedagógusa dolgozik. A pedagógusoknak a legproblémásabb esetekben a gyógypedagógus nyújt segítséget, és szükség esetén továbbirányítja a Nevelési Tanácsadóba a problémás tanulókat.

Az iskola szakmai és társadalmi kapcsolatrendszere nyitott. A tapasztalat szerint a társadalmi helyzet befolyásolja az oktatás eredményességét.

Az eredmények rosszabbak ott, ahol problémás és nem együttműködő a szülői háttér.

Ezért együttműködésre törekszünk az iskolába járó tanulók szüleivel és az oktatási intézményeken kívül az alábbi társadalmi szervezetekkel:

- önkormányzat
- családsegítő szolgálat
- védőnői hálózat
- Nevelési Tanácsadó

- Rendőrség
- Vöröskereszt

A kialakított kapcsolatokat az iskola többségében rendszeresen ápolja a tanulók érdekében.

Az iskola esélyegyenlőségi törekvéseinek célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, figyelembe véve a szülők igényeit és a törvényi előírásokat.

A közvetlen célcsoport: a sajátos nevelési igényű gyermekek és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és pedagógusaik.

A hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak kompenzálását és az esélyegyenlőség előmozdítását az iskola minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- a beiratkozásnál
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- dicséret, elismerés gyakorlatában
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaeorientációban
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Az esélyegyenlőségi célok elérésének érdekében vállaljuk, hogy iskolánkban a hátránnyal élők semmilyen módon nem lesznek megkülönböztetve társaiktól, faji, vallási, egészségi, és szociális helyzete miatt hátrányos megkülönböztetés nem érheti a tanulókat.

Társadalomismeret tantárgy illetve osztályfőnöki órák keretében a tanárok különös hangsúlyt fektetnek az etnikai és egyéb diszkrimináció társadalmi ellentmondásaira, ezek leküzdésére.

Megismertetjük tanulóinkkal az „Útravaló” ösztöndíjprogramot és mindkét programban („Út az érettségihez”, „Út a szakmához”) pályázunk tanulóinkkal.

Törekszünk a jövőben az iskola akadálymentesítésére anyagi lehetőségeink függvényében.

Az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető az iskolai esélyegyenlőségi program, ismerik és követik a benne foglaltakat.

Az intézmény nevelői a pedagógiai programban megfogalmazott korszerű módszerek elsajátítását a szükséges továbbképzések elvégzésével szerzik meg. Az egyenlő bánásmód elvét sértő eseteket megszüntetjük.

Felelős: igazgató

Határidő: folyamatos

Az iskola esélyegyenlőségi törekvéseinek megvalósítása az intézmény minden nevelőjének

feladata.

Felelős: minden nevelő, gyermekvédelmi felelősök és az igazgató

Határidő: folyamatos

A tantestület minden tagjának kötelessége betartani az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítani a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkör kialakítását.

A nevelői továbbképzések alkalmával minden nevelő számára biztosítjuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzéseken való részvételt. A tantestület tagjának ismernie kell az iskola esélyegyenlőségi céljaiban foglaltakat és aktívan közre kell működniük annak megvalósításában. Az esélyegyenlőség sérülése esetén a tantestület minden tagjának kötelessége jeleznie azt az iskola gyermekvédelemért felelős nevelőinek.

Felelős: minden nevelő, gyermekvédelmi feladatokat ellátó nevelő, igazgató

Határidő: folyamatos

1.10. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái (általános és középiskola)

A) Követelmények:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez
- a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy, vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

B) Az értékelés formái:

A tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- a) heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
- b) heti kettő vagy három órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel,
- c) heti három óránál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybéli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (képességterületek teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy esetleg a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az értékelés módja:

A 9-13. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Kiemelkedő tantárgyi teljesítmény félévi és tanév végi osztályzata: kitűnő (5).

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
- dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással)
- előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A) A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái:

a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

- b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető
- c) Az éveleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérések csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk.

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

Teljesítmény

0 – 33 %	elégtelen (1)
34 – 50 %	elégséges (2)
51 – 75 %	közepes (3)
76 – 90 %	jó (4)
91 – 100 %	jeles (5)

Ha a szaktanár a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb három százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

B) Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya:

- a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánja. Az alacsony osztálylétszámok, a mennyiségben és sokféleségben egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése mindkét számonkérését lehetővé teszi. Ezzel a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzesszerű az egyedi, választékos stílust nélkülöző beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.
- b) A témazáró dolgozatok kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk.
- c.) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.
- d.) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;
- e.) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző

dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

- f.) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.
- g.) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

- Az alsó tagozaton a 2. évfolyam végén kezdődik a jeggyel történő értékelés.

A dolgozatokat a tanító-tanár két héten belül köteles kijavítani. A dolgozatok szóbeli értékelést is tartalmazhatnak.

Szöveges értékelés koncepciójának lényege

A szöveges értékelés koncepciójának elvi kiindulópontjai a következők lehetnek:

- Az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon, de a szülő számára ad tájékoztatást.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- A gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének
- A szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények az alábbiakban összegezhetők:

- Minősítés – központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- Legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között
- Jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés
- Személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
- A tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni
- Konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

A helyi értékelés alapelvei:

A tanév folyamán négy alkalommal értékeljük tanulóink munkáját. Első negyedévi értékelésünk időpontja az őszi szünetet megelőző utolsó tanítás napja, háromnegyedévi értékelésünk a tavaszi szünetet megelőző utolsó tanítási napon történik.

Az értékelés „aláhúzásos” módszer szerint, előre meghatározott szempontok szerint történik.

Cél: az adott időszokról átfogó, a gyermek személyiségét, szociális fejlettségét, munkafegyelmét és az egyes tantárgyak tanulása során nyújtott teljesítményét értékeljük.

Miközben nem mondunk le a hagyományos ismeretszerzésben elért eredmények értékeléséről, fontosnak tartjuk a társas kapcsolatokat, valamint a reális önismeret kialakulását, fejlesztését. Szöveges értékelésünk a gyermek sokféle tevékenységére, megnyilvánulására is reagál, melyek nincsenek kapcsolatban a tanulási teljesítménnyel, de fontosak lehetnek a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

Törekszünk arra, hogy a gyermek önmagához mért fejlődéséről is reális képet tudjunk adni.

Értékelésünk állapotkép, ugyanakkor a tanítás-tanulás folyamatában tanulói teljesítményt ösztönző funkcióval bír.

Mindennapi munkánk során a gyermekek belső motivációját kell feléleszteni és azt folyamatosan ébren tartani.

Az SNI tanulók értékelése

Az egyik legfontosabb és legérzékenyebb pedagógiai feladat a tanulók értékelése. Ezért az SNI tanulóknál a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva végzett munkát kell értékelni. A velük szemben támasztott követelmények teljesítésének értékelése akkor lesz reális, ha részképesség zavarainak megfelelő feltételeket (pl. más időkeretet, vagy más tartalmat vagy formát biztosítunk az értékelni kívánt munkához).

Az SNI tanulókat differenciáltan, segítő megkülönböztetéssel értékeljük, úgy hogy az önmagukhoz képesti fejlődésük kap nagyobb hangsúlyt.

Alapfokú művészeti iskola

A tanulók értékelésének módja:

Az értékelés módjai igazodnak, a kötelező dokumentumként alkalmazott -Bizonyítványkönyv alapfokú művészeti iskolai intézmények – formájához és a kitöltési útmutatójába foglaltakhoz.

Növendékeink tudását, teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen (havonként) érdemjeggyel, félévkor és év végén pedig a meghatározott beszámolók teljesítése után osztályzattal, illetve a megfelelő szöveges értékeléssel minősítjük.

Minden félévkor vizsgát kell tenni, illetve év végén hangszeres főtárgyból, hangszeres előképzőből, valamint szolfézsából, zeneelméletből és zeneirodalomból bizottság előtt beszámolót kell tenni. Más művészeti tagozaton – kamarazene, népzene, színháték illetve képző- és iparművészet – hangverseny, színpadi előadás, valamint kiállítás keretében adnak számot tudásukról a növendékek.

A beszámolókon az érdemjegyet a főtárgy tanárának javaslata alapján a bizottság állapítja meg. A bizottság elnöke a zenei tanszakok esetében a szakmai tagozatvezető, vagy megbízottja (tanszakvezető, eseti alkalmakkor szaktanácsadó).

Más művészeti tagozatokon (tánc, képző- és iparművészet, színháték) az intézmény másik tagozatvezetője, vagy megbízottja (tanszakvezető, eseti alkalmakkor szaktanácsadó).

Az osztályzás a tantervi követelményeknek, valamint tanulók gyakorlati és elméleti eredményeinek egybevetése alapján történik.

A főtárgyi művészeti ágak esetében adott érdemjegyek.

- 5 (jeles)
- 4 (jó)
- 3 (közepes)
- 2 (elégséges)
- 1 (elégtelen)

A kötelező tárgyak esetében szöveges értékelés.

- Kiválóan megfelelt
- Jól megfelelt
- Megfelelt
- Nem felelt meg

Az osztályzatokat a következő módon adminisztráljuk, illetve jegyezzük be.

- A főtárgyi, kötelező tárgyi illetve az előképzős napló megfelelő rovatába havonta számjegyekkel, félévkor és év végén pedig számjegyekkel és szómegjelöléssel, valamint a megfelelő szöveges értékeléssel.
- A tájékoztató füzetbe havonta és félévkor számjegyekkel, valamint a megfelelő szöveges értékeléssel.
- A törzslapra és a bizonyítványba év végén számjegyekkel és szómegjelöléssel, valamint a megfelelő szöveges értékeléssel.

A művészeti tagozaton:

Felsőbb osztályba az a tanuló léphet, akinek valamennyi tanév végi osztályzata legalább elégséges, és az összefüggő szakmai gyakorlatot teljesítette. Az a tanuló, aki a szakmai gyakorlatot nem teljesített, évismétléssel folytathatja tanulmányait.

A tanuló éves teljesítményének értékelésénél közismereti és a szakmai tárgyakat egységesen vesszük figyelembe.

Szakmai tárgyak esetén a tanuló munkájának értékelése vizsgák, beszámolók, tanulói produktumokon keresztül is történhet. A vizsgaköteles tárgyak felsorolását, a konkrét vizsgakövetelményeket, azok nyilvánosságra hozatalának módját és idejét, valamint a vizsgák formai szabályait a tagozatok programjai tartalmazzák.

Beszámolók céljára a szakmai órák, vizsgák céljára a félévnek az utolsó hete áll rendelkezésre. A közismereti tárgyakból a tanulók osztályzatait a vizsgahét előtti utolsó tanítási napig le kell zárni.

A tanuló adott tantárgyból szerzett – a naplóba illetve az értesítőbe kerülő – osztályzatát a havi jegyek átlagából képzett jegyből és a vizsga jegyből a tagozati programokban rögzített módon számítjuk.

Év végi vizsgára az a tanuló bocsátható, akinek a naplóban rögzített havi érdemjegyei alapján számított évközi teljesítménye legalább elégséges. Aki ennek alapján vizsgára nem bocsátható szakmai gyakorlati tárgy esetén az évfolyam megismétlésével folytathatja a tanulmányait, szakmai elméleti tárgy esetén az egész évi tananyagból a nyár végén köteles pótvizsgázni.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgára a bizonyítvány benyújtásával lehet jelentkezni. A vizsgaengedélyt az igazgató adja ki. A különbözeti vizsga azokra a tantárgyakra terjed ki, amelyeket a tanuló – a bemutatott bizonyítványból megállapíthatóan – nem tanult. A tanuló egy-egy tanév anyagából ill.

– összevontan – több tanév anyagából is kérhet vizsgaengedélyt. A különbözeti vizsga lebonyolítására az osztályozóvizsgára vonatkozó rendelkezések az irányadók.

1.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai:

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését a befektetett munka arányában jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik órától a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

1.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az osztályok kialakítását az egyes évfolyamok tanulói létszámai határozzák meg, alsó tagozaton összevont osztályok működhetnek 1-2. és 3-4. Az osztályokat magyar, matematika, környezet órákon évfolyamok szerint csoportbontásban oktatjuk. A jogszabályban szereplő kötelező évfolyami óraszámok alapján meghatározott többletórát csoportbontásra használjuk. Valamennyi általános iskolai évfolyamon szükség esetén összevont csoportokban tanítjuk a rajz, testnevelés, technika, ének tantárgyakat a mindenkori költségvetési kondícióknak megfelelően.

Az általános iskolában a nyelv és az informatika oktatásánál alkalmazunk csoportbontást, amennyiben erre az osztály létszáma lehetőséget biztosít.

A szakgimnáziumban a 2013-2014-es tanévtől kezdődően a köznevelési törvényben meghatározott maximum 12 fős csoportokban szervezzük.

Csoportbontások:

- szakmai gyakorlati órák
- nyelvi órák.

A nyelvi órák a választott nyelv alapján szerveződhetnek.

1.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánk tanévenként egyszer, tavasszal a kötelező NETFIT méréssel végzi el a tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését.

A mérés eredményének függvényében fejlesztési tervet készít a testnevelő, amelyben meghatározza, hogy az adott tanulónak milyen területen milyen fejlődést kell elérnie, illetve meghatározza mely területet tekinti kiemelten fejlesztendő területnek.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

1.14. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Alapfogalmak

Mi az egészség?

- Testi, lelki, szociális jól-lét állapota, nem a betegség hiánya
- Alkalmazkodóképesség a környezet változásaihoz
- Összhang a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek közt.
- Kiteljesedése az egyén társadalmi integrációjától is függ (család, iskola, más közösségek)

Egészségnevelés:

A tanulók egészségkultúráltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.

Egészségfejlesztés:

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az önségítés feladatait, módszereit.

1. Az egészségnevelés célja:

Az egészség mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

2. Az egészségnevelés alapelvei:

- a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden dolgozója
- helyes cselekedésre serkentő
- segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását
- személyiség megerősítése
- csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoport)

3. Egységnevelés fejlesztés területei:

A. / Testi nevelés:

- személyi higiéné
- környezet higiéné
- környezetvédelem
- testnevelés- és sport - több mozgás
- egészséges táplálkozás
- balesetek megelőzése
- elsősegélynyújtás
- időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok
- megelőzésre nevelés
- biztonság igénye
- szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség,)
- életkorral járó biológia i sajátosságok

B. / Pszichohigiénés nevelés:

a./ Egészséges életvezetés

- napi és heti életritmus
- alvás, tanulás, munka, játék
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak
- fogyasztói szokások
- pozitív értékrend kialakítása
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása - belső harmónia

b./ Stresszelhárítás

- apróbb sikertelenség elviselése
- konfliktusok megoldása, problémamegoldás
- önismeret, éntudat
- dönteni tudás

c. / Deviancia megelőzése

- szenvedélybetegségek megelőzése
- dohányzás-, alkohol-, drogtagadás
- társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

d./ Érzelminevelés

- az életkorral járó pszichohigiénés életmódi tennivalók
- érzelmeket felismerni, kifejezni saját erőnyeit, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni
- empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése

C. /*Szociális higiénés nevelés:*

a. / Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

- barátságok kialakítása
- kommunikáció fejlesztése
- kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása
- etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend)
- szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése
- társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)
- társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei

4. Az egészségnevelés szinterei

A. /*Tanítási órákon*

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyába megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni. Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

B/ *Egészségnevelés a testnevelési órákon*

- A kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott

- labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése
- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

C/ Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel.

Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”,

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.

Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére, mint a drog, alkohol és a dohányzás, beépítjük a DADA-programot. Ezeket az osztályfőnöki órákat az iskolaorvos, illetve a védőnő szükség szerinti bevonásával, esetleg mentálhigiénés szakember felkérésével tartjuk meg. A DADA- programot a rendőrség szakembere tartja.

D/ Egészségnevelés tanórán kívül

a. Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások;

b. Versenyekre való felkészítés

Ajánlott versenyek:

- Sport: kézilabda, labdarúgás,
- Egészségvédelem: elsősegélynyújtó, drogprevenciós-nap

A tanulók igényei szerint más sportágakban, egészség-és környezetvédelmi témákban is szervezünk, biztosítunk felkészülési lehetőséget.

A foglalkozások az iskola tornatermében, udvarán, és szaktermeiben zajlanak délutánonként.

c. Részvétel megyei, vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, illetve országos sport, egészség-témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk.

A Vöröskereszttel ápolat jó kapcsolatok révén részt veszünk a Véradások szervezésében, a mozgósításban.

d. *Helyi kezdeményezések Téma napok*

Olyan téma napokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot.

Ilyen téma napok a következők:

Diák sport-nap: egész napos rendezvény, sport, egészség, baleset megelőzés,
Dohányzásmentes Világnap: filmvetítés, beszélgetés

A továbbiakban újabb témákban hívjuk fel diákjaink figyelmét 2-3 jeles nap (Egészségügyi Világnap, Nemzetközi Vöröskereszt Napja, Lelki Egészség Napja) kapcsán az ügy fontosságára.

Ennek lehetséges módjai:

- helyi rajzverseny és kiállítás (diákok által szervezeten)
- faliújság
- vers, illetve novella pályázat
- felkért előadó
- helyi vetélkedő
- futóverseny stb.

A környezeti nevelési elvei

Az elmúlt egy-két évtized oktatási-nevelési programjaiban világszerte egyre gyakrabban visszatérő kulcsszavak: környezeti nevelés, rendszerszemlélet, fenntartható fejlődés.

A környezet a téridőben igen tág tartomány: a bőrünkől a csillagrendszerek ma még ismeretlen határáig terjed. Ennek a felmérhetetlen világnak az egyes zónái eltérő fontosságúak számunkra, figyelmünket eltérő mértékben összpontosítjuk a világ más-más részére.

A közvetlen bőr-közeli környezettel kapcsolatos kérdések az egészségnevelés témakörébe tartoznak. Kifele haladva következik az öltözködés, amit a divat, kultúra és hagyomány – és iskolában a házirend - szabályoz. Ezután jön az épített környezet, iskolánk épülete, udvara, majd tágabban községünk, illetve lakókörnyezetük. Ezen túl a legtöbb tanuló gondolkodásában nagyobb, kitöltetlen zóna következik, amelybe alkalomszerűen tolakodnak be külső hatások (pl. kirándulás), majd később a felsőoktatás kérdése, és a vele járó környezetváltozás. A legtöbb iskola többnyire idáig próbálja befolyásolni illetve figyelemmel követni diákjai fejlődését.

A múltban az iskola vezetése elsősorban az építési mikro-környezetre volt kénytelen, akart és tudott figyelmet fordítani. Ezeket a munkákat részben műszaki-gazdasági kényszer, részben jogszabály változása, részben esztétikai igény motiválta (művészi alkotások, reprodukciók és illusztratív oktatási segédanyagok elhelyezése a falakon, ajtók, szekrények lefestése).

A jövőben nyilvánvalóan ugyanígy elkerülhetetlen, hogy meghajoljunk a környezetünkre vonatkozó jogszabályok, még inkább a műszaki-gazdasági kényszerítő erők előtt.

Rövid-távú programok

A környezetvédelmi nevelés egyik elemeként minél előbb be kellene vezetni a szelektív szemétyűjtést. Rendszeresen takarítsák tanulóink környezetüket, ültessenek tavasszal az osztályközösségek virágokat az udvarban, fogadjanak örökbe egy-egy területet, amit mindig rendben tartanak.

Hosszú-távú program

A fenntartható fejlődés minden téren megköveteli, hogy hosszú távra tervezzünk. Egy ilyen kidolgozását a következő években megkezdjük, azonban ez viszonylag sok tájékozódást (és ennek megfelelően időt) igényel, amíg a stratégiai döntéseket taktikai lépésekre lehet bontani, az irodalom említett bősége és változatos színvonala, és a lehetséges csapdák sokasága miatt.

Általános az egyetértés abban, hogy a környezeti nevelés során sajátítható el legjobban az un. rendszerszemléletű gondolkodás, amely valószínűleg a 21. század iskolájára jellemző lesz. Egy ilyen programnak egyik jellemzője a látótér, a tudatosan figyelt élet- és eseménytér fokozatos bővítése: túl kell nézni az iskola igen szűk rendszerén. Példaként felvetem a gyógynövények fel- és megismerésének, gyűjtésének és alkalmazásának fakultatív foglalkozásként való megszervezését. Ez kimozdulást is jelent a környéken. A későbbiekben tágítani lehet ezt akár 30 km-es sugarú körben.

Fontos felhívni a figyelmet, hogy a szekularizált, hellyel-közzel a tudományt vallásként kezelő világ dokumentumaiban gyakran tükröződnek protestáns történelmünk vagy az evangéliumból jól ismerhető, csak éppen alkalmilag elfelejtett vagy szégyellt ismereteink.

Ha jól csináljuk, egymásba hajlik a "csúcs-tudományos pedagógiai ismeret" és a hétköznapi evangélium egyszerűsége a környezeti nevelésben is.

1.15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A magatartási és szorgalmi osztályzatokat az osztályközösség véleményének meghallgatása és az osztályfőnök javaslatának figyelembevételével a tanári testület állapítja meg.

Az iskola nevelési céljait, a célok megvalósításának követelményrendszerét elsősorban a tanulói eskü szövegében, valamint az iskolai, illetőleg internátusi házirendekben ismerhetik meg a tanulóink. Ezért ezeknek a dokumentumoknak figyelembevételével értékeljük diákjaink magatartását.

A tanuló szorgalmának elbírálásakor elsősorban nem az elért eredménye a döntő, hanem azt vesszük figyelembe, hogy miképpen sáfárkodik képességeivel, adottságaival.

a) Magatartás

példás a tanuló magatartása, ha az esküjét, ill. a házirend követelményeit maradéktalanul igyekszik betartani – ezzel példát mutat diáktársainak;

jó a tanuló magatartása, ha az esküt, ill. a házirendet általában betartja, legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetésben részesült, illetőleg legfeljebb 1 igazolatlan órája van;

változó a tanuló magatartása, ha legfeljebb 5 igazolatlan órája van, ha igazgatói, megrovásban részesült;

rossz a tanuló magatartása, ha a házirendet több alkalommal, tudatosan megszegi, valamint ha tantestületi megrovásban részesült, ha romboló hatással van társaira.

Szorgalom

példás a tanuló szorgalma, ha következetes és folyamatos munkával minden tárgyból képességeinek megfelelően dolgozik, vagy legalább egy tárgyból kiemelkedő eredményt ér el.

jó a tanuló szorgalma, ha kisebb kihagyásokkal – egy-két tantárgy kivételével – képességeinek megfelelően dolgozik.

változó a tanuló szorgalma, ha a félév során több alkalommal készületlenül jön iskolába, házi feladata, felszerelése többször hiányzik, és legfeljebb két tárgyból szerez elégtelen érdemjegyet.

hanyag a tanuló szorgalma, ha folyamatosan képességei alatt teljesít, ha rendszeresen készületlenül jelenik meg a tanítási órán, illetve legalább három tárgyból szerez elégtelen érdemjegyet.

1.16. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása az intézményben

A fejlesztési területek, nevelési célok a teljes iskolai nevelési oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így láthatják a pedagógiai folyamatok egészét. Olyan területek egymástól független és összehangolt fejlesztését jelentik, amely a nevelési folyamat alapvető célját képezi, jól lehet konkrét tantárgy formájában nem kerül megjelenítésre a kerettantervek között. A fejlesztések azonban alapfeladat egy egészséges és jól működő társadalom kialakításához.

1. Erkölcsi nevelés:

Alapvető célja, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. A pedagógus, sőt azon túl az iskola minden dolgozója – különösen egyházi intézetben – saját magatartásával viselkedésével öltözködésével példaként szolgál az iskola tanulói számára. Minden egyéb nevelési cél csak ezen az alapon bontakoztatható ki. A hitelesség kérdése megkerülhetetlen. A társadalmi viselkedés általános szabályai a keresztény értékrend átadása, hagyományozódása minden tantárgy tanítási órájához hozzátartozik, az említett tanári viselkedésformákon túl az iskolai, órai rend megszervezésében, kommunikációban, kiszámíthatóságban. Konkrét területként az erkölcsi neveléshez a hittan, az erkölcsstan, valamint az osztályfőnöki foglalkozások anyaga kapcsolódik, továbbá a hivatalos és nem hivatalos iskolai rendezvények vonatkozásában, minden esetben fő üzenetként kell, hogy megfogalmazásra kerüljenek az erkölcsi neveléssel, s ennek céljaival összhangban lévő üzenetek.

2. Nemzeti Öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Intézményünk kiemelt céljai közé tartozik ez a terület, az iskolavezetés alapvető filozófiája az, hogy csak egészséges és szilárd nemzeti öntudattal, és lokálpatrióta érzelmekkel építhető a jövő, mind szűkebb, mind tágabb pátriánkban. A tanulókat körülvevő fizikai környezetnek ezt kell sugározni, ezért az intézmény közösségi tereinek ilyen jellegű dekorálása, díszítése alapfeladat. A magyar, a történelem, a földrajz és az osztályfőnöki órákhoz kapcsolódó közvetlen formában – e terület fejlesztése. Ezen túl minden iskolai rendezvény, nemzeti ünnepektől az osztálykirándulások megszervezéséig, az itt elérni kívánt célok jegyében történnek. Az intézmény igyekszik megragadni saját lehetőségein túl, minden olyan pályázati formát, amelyből ezek a feladatok finanszírozhatók. A „Határtalanul” pályázati formát ez évben pályáztuk meg először, így a 7. évfolyamos tanulók utaznak a határon túlra, amely az elkövetkezendőkben is fő célként kell hogy szerepeljen intézményünk előtt. Az intézmény megemlékezik a megfelelő forma megteremtésével, olyan nem hivatalos emléknapokról is, mint pl. a Pákozdi csata emléknapja, vagy pl. az 1943-as év januárjának don-i eseményeire való emlékezés.

3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot, kohéziót összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. A közügyekben való részvétel a megfelelő tájékozottság és megalapozott ismeretek alapján, a nyugati típusú demokráciákban az állami és társadalmi élet mozgatórugója. Erre kötelességünk felkészíteni tanulóinkat. Miután az e témakörben tárgyalt területek sok szállal kapcsolódnak egymáshoz, demokráciát működtető öntudatos állampolgár nevelése nagyban kapcsolódik az itt tárgyalt témakörök összhangjához. Célunk, hogy olyan törvénytisztelő és ismerő generációkat neveljünk, amelyek állampolgári kötelezettségük alapján országunkban biztosítják a demokratikus működés feltételeit. A témakörök alapvetően történelem és az osztályfőnöki órák anyagához tartoznak, amelynek keretében a lehetőségek szerint, különböző hivatalok meglátogatását tervezhetjük, ahol a tanulóink információt nyerhetnek arra vonatkozóan, hogy milyen állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek, és ezeket hogyan alkalmazhatják. (pl. rendhagyó testületi ülés az önkormányzatnál, NAV előadás az adózásról és az adórendszeréről..... stb.)

4. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló fejlődés fejlesztő képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Az ember társas lény, de az csak akkor gyakorolható megfelelően, ha saját személyiségének ismerete megfelelő alapot nyújt hozzá. Jelen terület fejlesztése alapvetően osztályfőnöki feladat, az osztályfőnöki órák anyagának része kell, hogy legyen, ezen kívül az iskola megragad minden olyan lehetőséget, akár nem hivatalos keretek között is, amelyek ezen célok fejlesztését szolgálják. Ide tartozik minden olyan Diáknapi, vagy Launai -napi rendezvény lehetőség, ahol előadás, vagy gyakorlati foglalkozás keretében e kérdéskörrel foglalkoznak.

5. Családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van, a gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének kialakításában. A család a társadalom építőköve. Napjainkban, amikor azt látjuk, hogy tanulóink jelentős része rossz családi körülmények között él, az ez irányba tett törekvéseink, amely a komfortos családi élet

bemutatása és propagálása elsőrendű kérdés. Keresztény meggyőződésünkéből fakadóan ez nem is lehet másként. A biológia és az osztályfőnöki órák anyagához tartozó terület, valamint azokon túl minden olyan rendezvény célját és anyagát képezhető fejlesztési terület, ahol akár saját pedagógusi előadás formájában, akár iskolaorvos, védőnő, pszichológus, családsegítő szolgálat munkatársai által történt ismertető előadás olyan eszköz lehet, amely a családi életre való nevelés vonatkozásában megkerülhetetlen. Ebben a kérdéskörben az iskolában foglalkoznia kell, a szexuális kultúra kérdésével is, amely az osztályfőnöki tananyag része és iskolánk orvosa, vagy védőnője közreműködésével kerül megszervezésre.

6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészsége életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A magyar nyelvben az egészség a teljességre utal, amely tartalmazza a megfelelő fizikai, és mentális állapotot. Meggyőződésünk, hogy a kettő nem független egymástól, ezért fejlesztése is csak együttesen lehet eredményes. E témakörhöz a testnevelés, a biológia, az osztályfőnöki, a művészeti tantárgyak tartoznak. Azon kívül minden adódó lehetőség esetén olyan szakkör és foglalkozás, amely az e témakörben jelentkező célok megvalósítását szolgálja. Intézményünkben tanulói foglalkozásokon kívül lehetőség van a Diáksport Egyesület keretein belül többfajta sportolási lehetőséget is lehet választani. Ide tartozik még a meghatározott előírások alapján a tanulók egészségügyi szűrése, az orvosi rendelés a község rendelőjében történik. A védőnői rendszeresen látogat az iskolába, de a vizsgálatokat az orvosi rendelő mellett lévő védőnői helyiségben tartjuk. A különböző szakszolgálatokkal együttműködve, szülői együttműködés esetén, megkeressük a lehetőséget, a mentális problémák szakavatott kezelésének a biztosítására is.

7. Felelősségvállalás más okért, önkéntesség

A Nemzeti Alaptanterv ösztönzi a személyiségfejlesztő, nevelő oktatást, melynek része az akadályozott hátrányban lévő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Jelen világban amiben élünk, az elidegenedés és az individualizmus olyan fajta mértékét mutatja, amely már akadályozza a normális társadalmi működés megvalósulását. Keresztény értékrendből fakadóan a Jézusi tanítás értelmében feladatunk, a másokért való munka, amely akkor teljeseedik ki igazán, ha azt a tanuló teljesen önkéntes alapon saját meggyőződéséből teszi. Iskolánkban évtizedes hagyomány a Dunaalmási Szeretetotthon lakóit meghívjuk rendezvényeinkre. A községi „Öregek napja” és egyéb ünnepi alkalmakkor a műsorra való szolgálat, amely során a tanuló megtapasztalhatja az elesett magukra maradt emberek helyzetét, amelyből fakadóan felméri azt, hogy bármilyen kis segítség is nagyon fontos lehet. Ezen tevékenységet a későbbiekben is fenn fogjuk tartani. Hasonló hagyomány intézményünkben évi kétszeri alkalommal „Városi szemétszedő akció”, amely az elkövetkezendő időszakokban is megszervezésre kerül. Az előírásoknak megfelelően készülünk az érettségihez szükséges önkéntes munkaórák megszervezésére és lebonyolítására, ehhez több szervezet is segítségét ajánlotta, de ennek kidolgozása a keretek konkretizálása után fog megtörténni.

8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát, a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia az erőforrásokat tudatos, takarékosan és

felelősségteljesen megújulási képességükre tekintettel használni. Jövők szempontjából alapvető témakör: Meggyőződésünk, hogy a 21. század nagy kihívása az energiagazdálkodás kérdése. Intézményünk példamutatással is igyekszik elől járni ebben a témakörben, minden olyan pályázati lehetőséget megragad, amely az energiafelhasználás csökkentését és a környezettudatosságot szolgálja. Nyilván, hogy ezeknek a témaköröknek jelentős területe a természettudományos tantárgyak anyagai közé tartozik, biológia, kémia, fizika órákon az adott anyaghoz kapcsolódóan igyekszünk megvilágítani a szükséges ismereteket erre vonatkozóan. Az iskolai rendezvények alkalmával ezen témakörben több előadás került szervezésre, amelyre fakultatív módon a későbbiekben is törekedni fogunk.

9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanuló életkorához igazodva, és lehetőségéhez képest – átfogó képek kell nyújtani a munka világról. Intézményünk jellegéből fakadóan, a pályaorientáció a mindennapok része. A szakközép és szakiskolában, a szakmai és fakultációs oktatás erről a témakorról szól. A tanulók látókörének szélesítése, a munka világának kellő, alapos és széles körű bemutatása segítséget nyújthat a pályaválasztáshoz. Tanulmányi kirándulások szervezése, gyárlátogatás, képzésformákhoz és fakultációkhoz köthető ismeretterjesztő előadás iskolánk életében mindennapos dolognak számít, amelyre a későbbiekben is nagy figyelmet fogunk fordítani. Jó kapcsolatot ápolunk szakmai szervezetekkel (pl.: Munkaügyi Központ, Kereskedelmikamara) akik rendszeresen keresnek minket, programjukba illesztett pályaorientációs programokkal.

10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie, a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életében meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Bár ez a terület közvetlenül nem tartozik egyetlen iskolánkban folyó képzésünkhöz sem, a szakképzés vonatkozásában tananyagként megjelenik. Ennek ellenére célunk, hogy ezen említett területen is ismereteket nyújtsunk tanulóinknak, hiszen jól látható tény, hogy a mögöttünk hagyott időszak számos rossz példát hozott arra vonatkozóan, hogy családok és emberi sorsok mehetnek tönkre, amennyiben nem kellően fölkészült az illető ezen a téren. Számos bank keresett minket a közelmúltban, vélhetően a későbbiekben sem lesz ez másként, azzal a céllal, hogy a banki szolgáltatásokról ismertetőt küld diákjainknak, amelynek nyilván megfelelő keretek között és szűrés után, az elkövetkezendőkben is helyet fogunk adni, az egyéb erre vonatkozó információk osztályfőnöki óra keretében kerülnek átadásra.

11. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a médiatizált globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, nem utolsósorban tudjanak azok mögé látni. Intézményünk kerettantervben meghatározott feladatai szerint média oktatást végez, amelyből érettségi vizsga tehető. Tanulóink több alkalommal szerepeltek eredményesen a média tantárgy országos döntőjében, az ő felkészítésüket megfelelő szakos végzettségű pedagógus látja el. Ez azonban nyilvánvalóan nem elég, hiszen a mindennapok világa a médiában kommunikál és manipulál, éppen ezért minden olyan tantárgy vonatkozásában, ahol ez szóba kerülhet elsősorban informatika és osztályfőnöki órákon a tananyaghoz kapcsolódóan annak kiegészítéseként a médiát tudatosan is helyesen használó diákok kívánunk nevelni.

12. Tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, útbaigazítást adjon, a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Ezért azon túl, hogy megfelelő szemléltető eszközökkel készül a tanítási órára, valamint használható logikus és egyértelmű óravázlatot diktál és ad közre, emellett minden tantárgy tanulásának megkezdése idején a tantárgyhoz kapcsolódó eredményes tanulási módszert és gyakorlást ajánl a diákok számára. Igény és szükség esetén az iskola megkeresi annak a lehetőségét, hogy azon tanulóknak akik erre rászorulnak és igénylik, a felzárkóztató foglalkozások keretein belül, tanulási technikák tanítását is lehetővé tegye. Az osztályfőnöki tananyaghoz kapcsolódóan, az osztályfőnök vagy maga, vagy ha hozzá jobban értő szakembert talál, tartson előadást különböző tanulási módszerek és technikák ismertetésével kapcsolatban.

III. rész: Szakmai program

1. Grafika

„A rajzolás történetének egymást követő fázisait természetesen ugyanaz az élet törvény szabja meg, mint amelyik a szellemi élet általános kultúrtörténetét szabályozza. Az ember egyéniéletútja azonos az emberiség egészének életútjával.”

Jaschik Ámos: A rajzolás általános stílustörténete – a kultúrtörténet és az egyén életfázisai szerint címet viselő kézirat alap gondolata

Középfokú művészeti szakképzésünk átfogó szakmai alapot nyújt a felsőfokú képzés megkezdéséhez, a tradicionális és modern szakképzéshez és az élethosszig tartó tanuláshoz. A művészeti szakképzés magába foglalja az érdeklődés felkeltését, a tanulni tudás megalapozását, az együttműködéshez szükséges emberi kapcsolatokat, viselkedésmódokat és kommunikációformák megismerését, a legszélesebben értelmezett művészeti és mesterségbeli tudás, valamint a jogi, vállalkozói és idegen nyelvi ismereteket átadását.

Különösen fontos a személyes elhivatottság, a kreativitás és a szakmai élet során felmerülő különféle problémákkal való megbirkózás képessége. Olyan tudás átadása a cél, amely megfelel a jelen és a jövő elvárásainak, és amely magában hordozza a folyamatos fejlődés lehetőségét.

1. A szakgimnáziumban folyó szakképzés

Intézményünkbe a 8 általános iskolai osztályt sikerrel elvégzett tanulók jelentkezhetnek, és a 23. életévük betöltéséig járhatnak nappali tagozaton. Iskolánkban a felvételt nyert diák rögtön a kilencedik évfolyam kezdetén bekapcsolódik az általa választott, és az őt felvett szakosztály munkájába. Ez a szakosztály lesz problémamegoldása tanuló bázisa az elkövetkezendő 4+1 évben, ahol a biztos szakmai tudást megszerezheti, és az itt folyó munkát egészíti és teljesíti ki a többi művészeti és közismereti tárgy. Majd a tizenharmadik évfolyamban, a 12. évfolyam végén tett érettségit (2013-tól felmenő rendszerben ágazati érettségit) követően teljesedik ki a specializált szakmai képzés.

2. A szakgimnáziumban folyó szakképzés alapelvei

Iskolánkban a művészeti szakok oktatása moduláris rendszerben történik.

A szakképzések szervezésénél a legfontosabb szempont számunkra, hogy a tradicionális és modern mesterségek átfogó és alapos tudását biztosítsuk diákjainknak.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük, a művészeti szakmák és mesterségek változását és alakulását. Az igényeket felmérve a szakképzést folyamatosan megújítjuk, ehhez igazítjuk a személyi és tárgyi feltételeket.

3. Az ágazati érettségi

Tanulmányaikat 2013 szeptemberében megkezdő diákjaink a 12. évfolyam elvégzése után

ágazati érettségi vizsgát tesznek.

Iskolánkban a képzés 2013 szeptemberétől felmenő rendszerben a 9-12. évfolyamon a szakképesítés ágazata szerinti szakképzési kerettanterv által előírt követelmények szerint folyik. A tizenkettedik osztály (a szakképzési törvényben, a két éves szakképzés által meghatározottak szerint, az első szakképzési évfolyam) követelményeinek teljesítését követően a tanuló az ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyból ágazati érettségi vizsgát tesznek. Csak ennek a vizsgának a teljesítésével szerezhethetnek szakmai érettségit a 13. évfolyam elvégzését követően.

4. A szakmai vizsga

Diákjaink a 13. évfolyam elvégzése után OKJ-s szakmai vizsgát tehetnek. A vizsgamunka (vizsgaremek) elkészítésére, illetve a vizsgára való felkészülésre a diákoknak a 13. évfolyam 2. féléve során van lehetőségük.

A szakmai vizsga tárgyai

	Moduláris rendszerben	Ágazati rendszerben
Modul száma	Modul megnevezése	2013-tól felmenő rendszerben
0980-06	Művészetelméleti alapozás és ábrázolási gyakorlat	Szakmai vizsgaremek bemutatása és prezentáció, gyakorlati vizsga Szaktörténet és szakismeret szóbeli vizsga
0981-06	Munkavállalással és vállalkozással kapcsolatos gazdasági és jogi ismeretek	
0982-06	Kreatív szakmai tervezés Saját szakmai modul 1. Saját szakmai modulok 2. stb.	

A szakmai vizsga értékelése a modulok százalékban kifejezett teljesítése alapján történik.

5. A szakképzés szervezésének személyi feltételei

Az elméleti és gyakorlati képzést a megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus, illetve más szakember láthatja el, főállásban, vagy szükség szerint részfoglalkozásúként, óraadóként.

Szakmai tanáraink döntő többsége aktívan alkotó művész, tervező.

Alkalmazott grafikai szakosztály

Szakosztályunkon a grafikakülönböző szakterületein (képregény, alkalmazott grafika, illusztráció) képezünk vizuális és rajzi kultúrával rendelkező, önálló véleményalkotásra, valamint a szakmai feladatok igényes megoldására alkalmas kreatív szakembereket.

Alapvetően három helyiséget használunk: egy számítógépes termet, egy rajzi műteremből és egy grafikai műhelyből áll. A számítógépes stúdióban minden diákunk számára teljes konfiguráció áll rendelkezésre, a műhelyben pedig a klasszikus művészi képsokszorosítás (magas-, mély- és síknyomás) valamennyi technikáját be tudjuk mutatni (és meg is tudjuk tanítani) a növendékeinknek.

A gyakorlati képzés során a piaci szempontokat, a megrendelők által támasztott igényeket is figyelembe véve állítjuk össze feladatsorainkat. A tervezési feladatokhoz kapcsolódó elméleti ismeretek átadása után tervvázlat-variációkat kérünk a diákoktól, ezeket értékeljük (első prezentáció), majd ezt az önálló kivitelezés, a nyomdai sokszorosításra is alkalmas kiviteli terv bemutatása és értékelése követi (második prezentáció).

Az első évfolyamon (9. osztály) vizuális alapképzés folyik, a diákok a grafikai tervezés alapfogalmaival ismerkednek meg, emellett elsajátítják az alapvető eszközök, anyagok készségi szintű használatát is. Diákjaink már az első naptól kezdve párhuzamosan sajátítják el az analóg (manuális) és a digitális (computerhasználat, szoftver-alapú tervezés) tervezés elméleti és gyakorlati ismereteit. A második és harmadik évfolyam (10. és 11. osztály) ún. „kreatív” évfolyam a grafika szakon: ebben az időszakban az illusztráció, a rajzi közlés legkülönbözőbb lehetőségeit (könyvillusztráció, képregény, story-board, stb.) térképezzük fel, mind manuális, mind digitális eszközök használatával. A negyedik és ötödik évfolyam (12. és 13. osztály) ún. „praktikus” évfolyam: feladatsoraink ezen a szinten már egyre inkább életszerűek”, a művészi és szakmai szempontokon túl a megrendelő és a tervező viszonyát is „élethűen” modellezzük. A szakképzés 5 éve alatt tanítványainktól széleskörű *elméleti (művészeti, művészettörténeti, szaktörténeti, szakelméleti, számítógépes és idegen nyelvi) ismeretek* elsajátítását is megköveteljük.

Oktató- és nevelőmunkánk célja egy fiatal, korszerű ismeretekkel „felvértezett” tervezőgrafikusokból álló, a vizuális környezetet tudatosan alakító új szakembergárda felnevelése – illetve a legtehetségesebb és legszorgalmasabb diákjaink számára a különböző művészeti egyetemeken való továbbtanulás lehetőségének, esélyének a megteremtése.

Tanári „*ars poeticánk*” szerint azt valljuk, hogy minden diákunk *egyéniség*, a tehetségét kamatoztatni akaró, tanulni vágyó fiatal, ezért nem csak kollektíven, hanem *külön-külön* is nagy figyelemmel és *empátiával* fordulunk feléjük. A szakma tanítása közben soha nem feledjük, hogy minden tervező mögött megkérdőjelezhetetlenül ott áll legalább *négyezer év* művészeti ismerete és tapasztalata.

2. A pedagógiai program felülvizsgálata, módosítása

1. A pedagógiai program évenként változó mellékleteit minden évben június 30-ig felül kell vizsgálni és amennyiben szükséges módosítani.
2. A pedagógiai program egészét szükség szerint, de legalább négyévenként felül kell vizsgálni és el kell rajta végezni a szükséges változtatásokat.
3. A pedagógiai program részét vagy egészét 30 napon belül felül kell vizsgálni és indokolt esetben az előírt határidőig, de legkésőbb 90 napon belül módosítani kell, ha
  - a) arra állami vagy egyházi törvénymódosítás vagy egyéb jogszabály kötelez,
  - b) a Fenntartó elrendeli
  - c) az iskola tanári karának egyharmada, illetve a Szülői Munkaközösség vagy a Diákönkormányzat többsége azt a kifogásolt rész megjelölésével, a módosítás indokolásával és az új szövegtervezet megfogalmazásával írásban kéri.

3. Nyilvánosság biztosítása

A pedagógiai program példányszáma, hozzáférhetősége, nyilvánossága

1./ A teljes pedagógiai program 2 számozott, bekötött példányban készül el. Az 1. sorszámú példány a Fenntartónál (Tatai Református Egyházközség – Tata, Kocsi u. 15.), a 2. sorszámú példány pedig iskolánk igazgatói irodájában tekinthető meg. Az iskola könyvtárában elektronikus formában tároljuk a teljes programunkat.

2./ A pedagógiai program mellékleteivel együtt nyilvános. Bárki másolatot készíthet róla, szabadon felhasználhatja.

3./ A pedagógiai programot közzétesszük iskolánk honlapján.

4. Felhasznált jogszabályok:

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról

2011. évi CXC törvény Köznevelési törvény

2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről

150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet (OKJ)

100/1997. (VI. 13) Korm. Rendelet Érettségi vizsga vizsgaszabályzattal

20/2012. EMMI rendelet

28/2000. (IX. 21.) OM rendelet

40/2002. (V. 24.) OM rendelet

17/2004. (V.20.) OM rendelet

2/2005. (III. 1.) OM rendelet

20/2010. (V. 11.) NEFMI rendelet

5. Mellékletek

1. sz. melléklet: Érettségi szabályzat

2. sz. melléklet: Vizsgaszabályzat

3. sz. melléklet: Taneszköz jegyzék

6. Függelék

II. Tantárgyi

III. Szakmai tantervek

Neszmély, 2016. szeptember 23.

Dörömbözy Margit
igazgató

7. Legitimáció

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADEK

A Launai Miklós Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium (2544 Neszmély, Petőfi Sándor utca 10.) Pedagógiai Programjának jóváhagyásához és elfogadásához.

A Launai Miklós Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium nevelőtestülete a 2016. szeptember 26-án megtartott nevelőtestületi értekezleten az előterjesztett módosított pedagógiai programot megismerte, megvitatta, véleményezte.

Az iskola pedagógiai programja 2016. szeptember 1-jén lép hatályba. Érvényessége a 2016-2017-es tanévtől kezdődik. A program felülvizsgálata évenként történik, szükséges módosításait az iskola vezetése és szakmai munkaközössége együttesen dolgozzák ki.

Az iskola pedagógiai programját, szavazás után egyhangúan elfogadta és a fenntartó részére, (Tatai Református Egyházközség (2890 Tata, Kocsi u. 15.) jóváhagyás céljából megküldte.

A Launai Miklós Református Iskola pedagógiai programja a fenntartó számára aránytalan terhet nem jelent.

Neszmély, 2016. szeptember 26.

Jegyzőkönyvvezető:

Hitelesítő:

Igazgató

A Launai Miklós Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium pedagógiai programját az iskolai Szülői Munkaközösség (SZMK) a 2016. szeptember 23. napján tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Neszmély, 2016. szeptember 23.

Szülői szervezet vezetője

A Launai Miklós Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Művészeti Szakgimnázium pedagógiai programját az iskolai diákönkormányzata a 2016. szeptember 23. napján tartott ülésén véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett és elfogadásra javasolta.

Neszmély, 2016. szeptember 23.

Diákönkormányzat vezetője

Tartalomjegyzék

Nevelési terv.....	1-107
II. rész tantervek	
Alsó tagozat tanterv	
Ének-zene	108
Környezet	139
Magyar	183
Matematika.....	240
Technika	297
Német nyelv	328
Rajz.....	347
Testnevelés	436
Felső tagozat tanterv	
Történelem	500
Biológia	579
Ének.....	610
Erkölcstan.....	655
Hon- és népismeret.....	700
Informatika	713
Kémia	775
Irodalom	807
Nyelvtan	866
Földrajz.....	900
Német	935
Osztályfőnöki	988
Fizika.....	1025
Rajz.....	1062
Matematika	1117
Életvitel	1179
Természetismeret	1243
Testnevelés	1284
Szakgimnázium tanterv	
Német	1363
Biológia	1434
Ének.....	1483
Fizika.....	1495
Földrajz.....	1543
Angol.....	1577
Informatika	1630
Kémia	1663
Matematika.....	1706
Osztályfőnöki	1761
Testnevelés	1790
Történelem	1849
Szakmai tárgyak	1925

Alapfokú művészetoktatás tanterv

.....	2028
Harsona.....	2176
Kürt.....	2196
Tuba.....	2213
Trombita.....	2228
Általános.....	2244

Hittan tanterv

Egyházi ének.....	2252
Hittan (alsó).....	2288
Hittan (felső).....	2315
Hittan (9-12).....	2349

SNI

irányelvek.....	2387
-----------------	------